

บทที่ 5

การเรียนเรียงคำคู่ความ

ตอนที่ 1 บททั่วไป

ความเมื่องตัน

การเรียนเรียงคำคู่ความนับได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญส่วนหนึ่งแผนจะกล่าวได้ว่า เป็นหัวใจของการว่าความก้าวได้ เพราะถ้าเรียนเรียงผิดพลาดโอกาสชนะคือบ่อมเลื่อนล่าง การเรียนเรียงคำคู่ความเป็นขั้นตอนที่ต่อจากการสอบสวนหาข้อเท็จจริง แล้วจึงนำเสนอข้อเท็จจริงนั้นปรับเข้ากับหลักกฎหมาย เพื่อตั้งข้อหาหรือฐานความผิด ถ้าปรับถูกต้องเสมอการเริ่มต้นถูกเส้นทางสู่เป้าหมาย

ความหมาย

“คำคู่ความ” ตามบทวิเคราะห์ทัพที่ใน บ.ว.แพ่ง มาตรา 1 (5) หมายความว่า “บรรดาคำฟ้อง คำให้การหรือคำร้องทั้งหลายที่ยื่นต่อศาล เพื่อตั้งประเด็นระหว่างคู่ความ” ดังนี้ การเรียนเรียงคำคู่ความย่อมหมายถึงการเรียนเรียงคำฟ้อง คำให้การหรือคำร้องทั้งหลายที่จะนำเสนอต่อศาลเพื่อตั้งประเด็นระหว่างคู่ความนั้นเอง แต่ในระดับชั้นปริญญาตรีตามหลักสูตรของคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหงคงมุ่งหมายเฉพาะหลักเบื้องต้นในการเรียนเรียงคำคู่ความที่เน้นเฉพาะคำฟ้อง คำให้การและคำร้องที่เป็นพื้นฐานในการจะนำไปใช้ฟันและหาประสนบการณ์ เพื่อประกอบวิชาชีพในโอกาสที่สำคัญเช่นการศึกษาแล้วด้วยเหตุนี้才จะทำความเข้าใจกับนักศึกษาเสียก่อนว่าสำพันธ์การศึกษาแต่เฉพาะในชั้นเรียนนั้นหากเพียงพอในการจะนำไปประกอบวิชาชีพอย่างแท้จริงไม่ นักศึกษาที่มุ่งหมายจะประกอบวิชาชีพโดยเฉพาะอาชีพทนายความจะต้องฝึกฝนตลอดจนหาความรู้และประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อมและผู้รู้ทั้งหลายเพิ่มเติมอีกมาก วิชาการจากชั้นเรียนเป็นเพียงพื้นฐานเบื้องต้น

ที่จะนำไปศึกษาต่อเนื่องกับประสบการณ์ในอนาคต การเริ่มต้นที่ดี ศึกษาอย่างจริงจังจะก่อให้เกิดผลที่ดีในอนาคต

ดังที่กล่าวไว้แล้วว่าการเรียนเรียงคำคู่ความ มุ่งหมายจะเน้นเฉพาะการเรียนเรียงคำพ้อง คำให้การ คำร้อง ฯลฯ ในบรรดาคำพ้อง คำให้การ ก็ยังแบ่งออกได้เป็นคำพ้องหรือคำให้การหรือคำร้องในคติแห่ง คติอาญา คติสัมมาสាល ฯลฯ แต่ในหนังสือเล่มนี้มุ่งหมายเน้นเฉพาะหัวเรื่องใหญ่ๆ คือ การเรียนเรียงคำพ้องเฉพาะคติแห่ง คติอาญา คำให้การในคติแห่ง คติอาญา ในคติอื่นๆ จะเว้นไว้ไม่กล่าวถึงเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรดังกล่าว แต่นักศึกษางานนี้หลักเกณฑ์การเรียนเรียงทั้งหลายที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้กับข้อเท็จจริงและหลักกฎหมายได้โดยไม่ยาก ส่วนการเรียนเรียงคำร้องคงมุ่งหมายเน้นในเรื่องที่เกี่ยวข้องและเกิดขึ้นบ่อยๆ ในชีวิตประจำวันเท่านั้น ต่อไปจะได้อธิบายโดยลำดับ

ตอนที่ 2 การเรียนเรียงคำพ้องคติอาญา

คำพ้องคติอาญาที่ถูกต้องตามกฎหมายและถือว่าเป็นคำพ้องที่สมบูรณ์จะมีลักษณะ ประการใดนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้บัญญัติไว้ในมาตรา 158 ดังนี้

“พ้องต้องทำเป็นหนังสือ และมี

(1) ชื่อศาลและวันเดือนปี

(2) คติระหว่างผู้ใดโจทก์ ผู้ใดจำเลย และฐานความผิด

(3) ตำแหน่งพนักงานอัยการผู้เป็นโจทก์ ถ้าราชการเป็นโจทก์ให้ใส่ชื่อตัว นามสกุล อายุ ที่อยู่ ชาติและบั้งคับ

(4) ชื่อตัว นามสกุล ที่อยู่ ชาติและบั้งคับของจำเลย

(5) การกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำการผิด ข้อเท็จจริงและรายละเอียดที่เกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำการนั้นๆ อีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของ ที่เกี่ยวข้องด้วยพยานควรเท่าที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี

ในคดีทั่วไปประมาท ถ้อยคำพูด หนังสือ ภาพขีดเขียนหรือสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับ ข้อพิพาทประมาท ให้กล่าวไว้โดยบริบูรณ์หรือติดมากท้ายพ้อง

(6) อ้างมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำนั้นเป็นความผิด

(7) ลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียng ผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง"

จากมาตรา 158 พoSรุปใต้สาระสำคัญว่าการฟ้องคดีอาญาต้องประกอบด้วย หลักการใหญ่ๆ 2 ประการ ก่อไว้คือ

(ก) คำฟ้องต้องทำเป็นหนังสือ

(ข) คำฟ้องต้องมีข้อความและมีรายการตามที่ระบุไว้ใน (1) – (7)

ก) คำฟ้องต้องทำเป็นหนังสือ

มาตรา 158 กำหนดหลักเกณฑ์ของคำฟ้องไว้ว่าต้องทำเป็นหนังสือ เพราะฉะนั้น คำฟ้องในคดีอาญาจึงต้องเป็นหนังสือจะฟ้องด้วยวาจาไม่ได้ หลักเกณฑ์นี้เป็นหลักทั่วไป ของมาตรา 158 แต่ถ้ามีกฎหมายเฉพาะเรื่องบัญญัติให้คำฟ้องสามารถทำด้วยวาจาได้ ใน การทำคำฟ้องเกี่ยวกับเฉพาะเรื่องนั้นก็ยอมเป็นไปตามกฎหมายเฉพาะกรณี เช่น การฟ้องคดีอาญาซึ่งอยู่ในอำนาจศาลแขวงที่จะพิจารณาพิพากษาได้ ผู้เสียหายจะฟ้องด้วยวาจาหรือ เป็นหนังสือก็ได้เพราฯ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 บัญญัติให้อำนาจทำได้ (มาตรา 19)

คำฟ้องในคดีอาญาถ้าไม่มีกฎหมายเฉพาะเรื่องแล้วต้องเป็นไปตามที่ ป.ว.อาญา บัญญัติไว้ในมาตรา 158 ทั้งสิ้น แต่อย่างไรก็ตาม มาตรา 158 ที่ไม่ได้ให้รายละเอียดว่าการ ทำเป็นหนังสือจะต้องปฏิบัติอย่างไร ดังนั้น จึงต้องอาศัยหลัก ป.ว.อาญา มาตรา 15 ที่ว่า "วิธีพิจารณาข้อใดซึ่งประมวลกฎหมายนี้มิได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้นำบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับเท่าที่พอจะใช้บังคับได้" หลักการเรียบเรียงคำฟ้องคดีแพ่งบัญญัติอยู่ใน ป.ว.แพ่ง มาตรา 46 ดังนั้น การเรียบเรียง คำฟ้องคดีอาญาต้องดำเนินตามมาตรา 46 ดุจกัน คือ คำฟ้องคดีอาญาต้องทำเป็นหนังสือ ภาษาไทยจะทำโดยการเขียนด้วยมือหรือติดพิมพ์หรือติดพิมพ์ก็ยอมได้ (ปัจจุบันนิยมทำ คำฟ้องด้วยการพิมพ์ด้วยเครื่องพิมพ์ดิจิตอลหรือเครื่องคอมพิวเตอร์ – ผู้เขียน) และถ้าหากมีผิด ตกที่ได้ห้ามมิให้ขูดลบออก แต่ให้ใช้วิธีขีดฆ่าแล้วเขียนลงใหม่ ทั้งนี้ กฎหมายกำหนดให้ ผู้เขียนต้องลงชื่อไว้รับทราบ ถ้ามีข้อความใดก็ตามให้ผู้ตกลงลายมือชื่อหรือลงชื่อบอ ให้เป็นข้อสำคัญ (ปัจจุบันบัญชีพิมพ์ดิจิตอลไปเพราฯ เครื่องคอมพิวเตอร์แก้ไขคำผิดหรือ พิมพ์ข้ามตอกได้ในตัวเครื่องนั้นเอง – ผู้เขียน)

ข) คำพ้องต้องมีข้อความและมีรายการตามที่ระบุไว้ใน (1) – (7)

นอกจากคำพ้องต้องทำเป็นหนังสือแล้ว กฎหมายยังบังคับให้คำพ้องต้องประกอบด้วยรายการต่างๆ ถึง 7 รายการ กล่าวคือ

(1) คำพ้องจะต้องประกอบด้วยชื่อศาลและวัน เดือน ปี

ชื่อศาลก็คือศาลชั้นต้นที่โจทก์ประสงค์จะยื่นคำพ้อง เช่น ศาลอาญา หรือศาลจังหวัดต่างๆ อาทิเช่น ศาลจังหวัดเชียงใหม่ ศาลจังหวัดเพชรบุรี ศาลจังหวัดชลบุรี ฯลฯ เป็นต้น วัน เดือน ปี หมายถึงวัน เดือน ปี ที่โจทก์ยื่นฟ้อง

(2) คดีระหว่างผู้ใดเป็นโจทก์ ผู้ใดเป็นจำเลยและฐานความผิด

ความมุ่งหมายของอนุมาตรานี้ เพื่อประสงค์จะให้ทราบว่าใครเป็นโจทก์ ใครเป็นจำเลยและความผิดที่ถูกฟ้องนั้นเป็นความผิดฐานใด การกรอกข้อความไม่จำเป็นต้องมีรายละเอียด

ในคดีที่ “ราชฎรผู้เสียหายเป็นโจทก์” กะบุชื่อโจทก์และนามสกุล พร้อมทั้ง ปั๊งบอกเพศและฐานะของตน เช่น นายเก่ง แก้ววงศ์ นางสาวสุคนธ์ หอมจันทร์ หรือนางผดุง มาลิกุล ฯลฯ ในบางคดีผู้เป็นโจทก์อาจเป็นนิตบุคคล การระบุชื่อโจทก์ต้องระบุชื่อ นิตบุคคลนั้น เช่น บริษัทเจริญก่อสร้างจำกัด โดยนายเจริญ ฤทธิ์เจริญ กรรมการผู้จัดการโจทก์ หรือหัวหน้าส่วนรวมตำแหน่งค้าขายจำกัด โดยนายราม ค้าขายกุล หุ้นส่วนผู้จัดการ ฯลฯ เป็นต้น

“ชื่อจำเลย” ต้องระบุชื่อและนามสกุลลงในช่องจำเลย ถ้าจำเลยเป็นนิตบุคคลก็ระบุท่านองเดียวกับเป็นโจทก์ดุจกัน ในบางคดีจำเลยอาจมีหลายคน การระบุก็ไม่แตกต่างกันคงใช้คำว่า “ที่...” ต่อท้ายชื่อบุคคล เช่น นายบุญราษฎร์ มีกรับยึดมาก ที่ 1 นายสมิง สิงห์เรือง ที่ 2 จำเลย

“ฐานความผิด” คือความผิดฐานที่จำเลยถูกกล่าวหาต้องระบุลงไว้ ชื่อฐานความผิดถ้ามีกำหนดชื่อไว้ในกฎหมายก็เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้ใน ป.อาญา เช่น ฐานลักทรัพย์ (มาตรา 334) ฉ้อโกง (มาตรา 341) บังขอก (มาตรา 352) ฯลฯ เป็นต้น ถ้าในตัวบทกฎหมายไม่ได้ให้ชื่อฐานไว้ก็เรียกชื่อฐานตามสาระสำคัญของความหมายซึ่งเป็นที่รู้จักและแพร่หลาย โดยทั่วไปความผิดตามพระราชบัญญัติต่างๆ มักจะไม่มีชื่อฐานความผิด โจทก์ต้องระบุชื่อฐานความผิดโดยถือเอกสารสำเนาคัญความหมายของบทมาตราหนึ่ง เช่น ความผิด พ.ร.บ.อาชีพนิร เครื่องกระสุนปืน วัสดุระเบิด ဓอกรไม้เพลิงและสิ่งที่บ่มอาชีพ

ปีน พ.ศ. 2490 มาตรา 7, 8 ทวิ, 72, 72 ทวิ, พ.ร.บ.อาชญากรรม เครื่องกระสุนปืน วัสดุระเบิด ตอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาชญากรรม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2522 มาตรา 7 ค่าสั่งคดีประพฤติการปักครองแผ่นดิน ฉบับที่ 44 พ.ศ. 2519 ข้อ 3, 6, 7 ดังนี้ ข้อฐานความผิดอาชญากรรมเป็น "ฐาน มีอาชญากรรมเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองและพกอาชญาติดตัวโดยมิได้รับใบอนุญาต" เป็นต้น

นอกจากนี้ค่าฟ้องฉบับหนึ่งอาจมีการกระทำที่เป็นฐานความผิดหลายฐาน เช่น ลักทรัพย์หรือรับของโจร ปล้นทรัพย์และต่อสู้ขัดขวางเข้าพนักงาน ฯลฯ ดังนี้ โจทก์ต้องระบุให้ทราบ

(3) ตำแหน่งพนักงานอัยการผู้เป็นโจทก์ ถ้าราชภรเป็นโจทก์ให้ใส่ชื่อตัว นามสกุล อายุ ที่อยู่ ชาติและบังคับ

ในช่องนี้หมายความว่าในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ก็ระบุตำแหน่งของพนักงาน อัยการลงไป เช่น พนักงานอัยการจังหวัดนครปฐม ถ้าพนักงานอัยการสำนักงานอัยการ สูงสุดกองคดีอาญากรุงเทพใต้ กอง 1 เป็นโจทก์ก็ใช้คำว่า "พนักงานอัยการสำนักงานอัยการ สูงสุด (กองคดีอาญากรุงเทพใต้ กอง 1)" เป็นต้น เมื่อจากกองคดีอาญา สำนักงานอัยการ สูงสุดมีหลายกอง ที่วงเดิมไว้เนื่องที่มุ่งหมายเพื่อให้รู้ว่าคดีนี้เป็นของกองคดีใด แต่ในทาง ปฏิบัติค่าฟ้องของพนักงานอัยการสำนักงานอัยการสูงสุดอุทธรณ์มิได้ครั้งนัก บางคดี ก็ระบุกอง บางคดีก็ไม่ได้ใส่ ทั้งนี้เนื้อหาใจว่ากฎหมายมิได้บังคับให้ระบุไว้

เมื่อจากการฟ้องคดีอาญากฎหมายมิได้จำกัดผู้มีสิทธิฟ้องคดีได้แต่เฉพาะพนักงาน อัยการเท่านั้น แต่ได้ให้รัฐิราษฎรซึ่งเป็นผู้เสียหายสามารถฟ้องคดีอาญาได้ด้วย (ป.ว.อ.อาญา มาตรา 28) ดังนั้น ในการถือราชภรผู้เสียหายเป็นโจทก์ข้อความที่จะต้องระบุทำนองเดียวกัน (2) คือ ระบุชื่อและนามสกุล ถ้าเป็นนิติบุคคลก็ใช้นามของนิติบุคคลนั้น นอกจากนี้ต้อง แสดงถึงอายุ ที่อยู่ ชาติและบังคับด้วย

คำว่า "ที่อยู่" หมายถึงถิ่นที่อยู่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่อยู่นี้ไม่ จำต้องเป็น "ภูมิลำเนา" เสมอไป

"ชาติ" หมายถึงสัญชาติของโจทก์ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของบุคคลนั้น

"บังคับ" หมายถึงบุคคลผู้อยู่ในอำนาจของรัฐบาลของประเทศใดประเทศหนึ่ง ซึ่ง นอกจำกัดหมายถึงบุคคลผู้มีสัญชาติของประเทศไทยเองแล้ว ยังมีความหมายรวมถึงคนพำนัช เมืองของประเทศไทยที่ยกเป็นเมืองขึ้นของประเทศไทยด้วย คำนี้เข้าใจว่าหลงเหลือมาจากระบบ ศาลกลางสูงที่ตั้งตัวในประเทศไทย เพื่อพิจารณาคดีที่คุณในบังคับของชาติดูและ

ใช้กฎหมายของชาติบ้านคับแก่คดี แม้ว่าบุคคลนั้นจะกระทำการใดในประเทศไทย (ดูหนังสือสัญญาทางพระราช ไม่เครื่องประเทศอังกฤษและประเทศสยาม จ.ศ. 1217 ข้อ 2)

(4) ชื่อตัว นามสกุล ที่อยู่ และบังคับของเจ้าเลข

ชื่อ และนามสกุลของเจ้าเลขที่ระบุลงไว้ในช่องแบบพิมพ์คำฟ้อง ถ้าเจ้าเลขเป็นนิติบุคคล เช่น เป็นบริษัทจำกัด เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลก็ต้องระบุลงไว้ ในคดีที่มีเจ้าเลขหลายคนไม่อาจจะระบุลงในแบบพิมพ์คำฟ้องได้ครบถ้วน เนื่องจากมีเนื้อที่จำกัด วิธีปฏิบัติในช่องเจ้าเลขอาจจะระบุเพียงว่า “เจ้าเลขซึ่งมีรายชื่อปรากฏตามบัญชีท้ายฟ้อง” ก็ได้ แล้วจึงพิมพ์รายชื่อและนามสกุลเจ้าเลข พร้อมทั้งที่อยู่ ชัด และบังคับท้ายฟ้องด้วย

มีข้อสังเกตเกี่ยวกับอายุ ชั่งมาตรา 158 บังคับให้ระบุอายุไว้ด้วย กฎหมายบังคับเฉพาะอายุของโจทก์เท่านั้น ส่วนเจ้าเลขไม่มีบังคับ ทั้งนี้ เพราะในการมีผู้เสียหายฟ้องคดีโดยคนเองจะต้องมีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ ผู้เยาว์จะดำเนินคดีอาญาสำพังคนลงไม่ได้ และถึงแม้ผู้แทนโดยชอบธรรมจะให้ความยินยอมให้ฟ้องคดีเองก็ไม่ได้ การฟ้องคดีอาญาของผู้เยาว์ต้องให้ผู้แทนโดยชอบธรรมดำเนินแทน ผู้เยาว์แม้จะได้รับความยินยอมจากบิดาภิมุกติไม่สามารถเข้าเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาได้ ศาลชอบที่จะสั่งแก้ไขข้อบกพร่องในเรื่องความสามารถในการดำเนินคดีของคู่ความเมื่อก่อน เว้นแต่กรณีไม่เจ้าเป็นพระไม่เกิดประโภชน์แต่อย่างใด (ฎ.563/2517)

ตามท้องย่างข้างต้นเมื่อเปรียบเทียบกับการฟ้องคดีแห่งๆ ผู้เยาว์สามารถฟ้องคดีได้โดยตนเอง ถ้าหากผู้แทนโดยชอบธรรมได้ให้ความยินยอม เช่น ผู้เยาว์ถูกทะเลเมือง ผู้เยาว์จะมีอำนาจฟ้องผู้ทะเลเมืองได้ต่อเมื่อได้ปฏิบัติตาม บ.ว.แห่ง มาตรา 56 โดยให้ผู้แทนโดยชอบธรรมเป็นผู้กระทำการแทนหรือให้คำอนุญาตหรือให้ความยินยอม (ฎ.1608/2509)

ดังที่กล่าวแล้วว่ามาตรา 158 บังคับให้ระบุอายุเฉพาะโจทก์เท่านั้น ดังนั้นอายุของเจ้าเลขจึงไม่จำต้องระบุ ถ้าสังเกตจากแบบพิมพ์คำฟ้องไม่ว่าจะเป็นแบบสำหรับพนักงาน อัยการ หรือสำหรับราชการเป็นโจทก์ก็ตามจะไม่ปรากฏช่องอายุเจ้าเลข มิแต่เฉพาะผู้เป็นโจทก์เท่านั้น (ดูตัวอย่างแบบพิมพ์คำฟ้องท้ายบท) แต่ยังไงก็ตามถ้าพิจารณาถึงความสำคัญของอายุโจทก์และอายุเจ้าเลขแล้ว อายุของเจ้าเลขก็มีความสำคัญที่ควรต้องระบุไว้ในคำฟ้องด้วย เพราะความผิดรวมทั้งโทษที่ใช้บังคับแก่เจ้าเลขและกระบวนการพิจารณาตาม ป.อาญา อาจแตกต่างกันตามอายุของเจ้าเลขได้ เช่น มาตรา 73 เด็กอายุยังไม่เกินเจ็ดปีกระทำการ

อันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ หรือตามมาตรา 74, 75 เป็นต้น ฉะนั้นในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ถ้าจำเลยที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์กำหนดไว้เป็นพิเศษแล้ว พนักงานอัยการมักจะแสดงอายุไว้ในคำฟ้องนั้น เช่น วงเล็บอายุของจำเลยลงไว้ต่อห้ายื่อ และนามสกุลของจำเลยตาม (2) แต่ในทางปฏิบัติฟ้องของพนักงานอัยการมักจะแสดงอายุ ของจำเลยไว้ไม่เฉพาะแต่ผู้เยาว์เท่านั้น

(5) การกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำผิด ข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้นๆ อีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพ่อสมควรเท่าที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้

ในคดีหมื่นประมาท ถ้อยคำพูด หนังสือ ภาพเข็มเสียง หรือสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับข้อหมื่นประมาท ให้กล่าวไว้โดยบริบูรณ์ หรือด้วยมาท้ายฟ้อง

อนุมาตรา 5 นี้ เรียกว่าส่วนคำบรรยายมีความสำคัญมากที่สุดในด้านที่เกี่ยวกับคำฟ้องของโจทก์เป็นเนื้อแท้ของการเรียบเรียงคำฟ้องคดีอาญา ในส่วนนี้ถ้าบรรยายบทพร่องไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดไว้จะทำให้ฟ้องนั้นไม่เป็นพ้อง หรือฟ้องมีลักษณะเป็นฟ้องเพื่อบลุบบังคับกันไม่ได้ รายละเอียดจะได้ศึกษาในโอกาสต่อไป

ลักษณะคำฟ้องที่ถูกต้อง

เนื้อหาคำฟ้องคดีอาญาที่ถูกต้องตาม ป.ว.อ.อาญา มาตรา 158 (5) จะต้องมีสาระสำคัญดังนี้ คือ

- 1) ฟ้องต้องบรรยายถึงการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำผิด
- 2) ฟ้องต้องบรรยายถึงข้อเท็จจริงและรายละเอียดที่เกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้นๆ

- 3) ฟ้องต้องบรรยายถึงบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวกับการกระทำผิด

การบรรยายที่กล่าวมาในหัวข้อ 1 - 3 ทั้งหมดนี้ต้องอยู่ในลักษณะพ่อสมควรให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้

- 1) ฟ้องต้องบรรยายถึงการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำผิด

ได้แก่การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสอบข้อเท็จจริงในการเตรียมคดีก่อนฟ้องซึ่งโจทก์เห็นว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดตามกฎหมาย ดังที่ได้ศึกษากันมาแล้วว่าผู้ที่จะเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาได้นั้น ป.ว.อ.อาญา ได้ให้อำนาจผู้มีอำนาจฟ้องคดีไว้ 2 ประเภท คือ

(1) พนักงานอัยการ (2) ผู้เสียหาย ดังนั้น ถ้าพนักงานอัยการเป็นโจทก์ ข้อเท็จจริงที่จะนำไปบรรยายฟ้องจะได้จากสำนวนการสอบสวนซึ่งพนักงานสอบสวนได้สอบสวนไว้แล้วส่งให้พนักงานอัยการพิจารณาปรับเข้ากับตัวบทกฎหมายเพื่อตั้งข้อหาหรือฐานความผิด แต่ถ้ารายฎผู้เสียหายเป็นโจทก์ค่าเนินคดีตัวยศตนเอง ข้อเท็จจริงนี้จะได้มาจากการสอบสวน เครื่องมคดีตั้งกล่าวแล้ว ส่วนการบรรยายฟ้องในหัวข้อ "การกระทำ" มีหลักเกณฑ์ดังนี้

ก) ต้องบรรยายข้อเท็จจริงในฟ้องยืนยันว่าจำเลยกระทำการผิดและข้อเท็จจริงนั้นจะต้องไม่ขัดแย้งกันเองจนไม่ทราบว่าโจทก์กล่าวหาจำเลยกระทำการผิดฐานใด

ข) ฟ้องต้องบรรยายการกระทำที่โจทก์อ้างว่าจำเลยกระทำการผิดเกี่ยวพัน ประสาหกับองค์ประทกษณ์ความผิดของกฎหมายจนครบตัวความที่กฎหมายบัญญัติไว้

ก) ต้องบรรยายข้อเท็จจริงในฟ้องยืนยันว่าจำเลยกระทำการผิด และข้อเท็จจริงนั้นจะต้องไม่ขัดแย้งกันเอง จนไม่ทราบว่าโจทก์กล่าวหาจำเลยกระทำการผิดฐานใด

คำฟ้องที่ไม่ยืนยันว่าจำเลยได้กระทำการผิดก็อว่าเป็นฟ้องที่ไม่สมบูรณ์ แม้จำเลยรับสารภาพ ศาลก็ไม่ลงโทษ ตัวอย่าง เช่น โจทก์บรรยายฟ้องว่าเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... เวลา..... มีคนร้ายจัดฝ่าห้องลักทรัพย์ของนายเคลื่อน เดิมสูงเนิน เข้าพนักงานจับตัวจำเลยได้พร้อมด้วยสิ่งของที่คนร้ายลักไป ขอให้ลงโทษฐานลักทรัพย์ ดังนี้ เป็นฟ้อง "ไม่สมบูรณ์" เพราะไม่ระบุยืนยันว่าจำเลยได้กระทำการผิด (นย ฎ.503/2486) จากตัวอย่างจะเห็นว่าโจทก์บรรยายว่ามีคนร้ายจัดฝ่าห้อง ฯลฯ "ไม่ได้ยืนยันว่าจำเลยจัดฝ่าห้อง ฯลฯ เมื่อโจทก์เป็นฝ่ายกล่าวหา แต่ไม่ยืนยันเนนว่าจำเลยเป็นคนร้าย ดังนั้นคนร้ายอาจไม่ใช่จำเลยก็ได้

อีก การยืนยันเช่นนี้ต้องไม่ขัดแย้งกันเองจนไม่ทราบว่าโจทก์กล่าวหาจำเลยกระทำการผิดด้วย คำฟ้องที่บรรยายข้อเท็จจริงยืนยันว่าจำเลยเป็นผู้กระทำการผิด แต่ข้อเท็จจริงนั้นขัดกันเอง คำฟ้องนี้ก็อว่าเคลื่อนคลุม เช่น

- ฟ้องว่าจำเลยกระทำการผิดฐานยกยอกหรือลักทรัพย์ โดยบรรยายฟ้องตอนต้น กกล่าวหาว่าจำเลยรับมอบหมายทรัพย์แล้วยกยอก แต่ตอนหลังกลับกล่าวว่าจำเลยลักทรัพย์... ดังนี้ เป็นฟ้องที่ขัดแย้งอยู่ในตัว เป็นฟ้องที่ไม่ถูกต้องตาม ป.ว.อาญา มาตรา 158 (5) (ฎ.30/2494)

- ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานลักทรัพย์หรือรับของโจร ถ้าฟ้องกล่าวยืนยันว่าจำเลยเป็นคนร้ายลักทรัพย์แล้วตอนปลายกล่าวว่าจำเลยรับของโจรในทรัพย์รายเดียวกันนั้นอีก ย่อมเป็นฟ้องที่ขัดแย้งกันในตัว เป็นฟ้องเคลื่อนคลุม ต้องยกฟ้อง (ฎ.1914/2494)

- บรรยายพ้องข้อที่ 1 ว่าจ้าเลขลักษณะพิเศษในพ้องข้อที่ 2 ว่าจ้าเลขลักษณะพิเศษหรือรับของโจร เช่นนี้ เป็นพ้องที่บังกันทำให้จ้าเลขไม่เข้าใจข้อหาได้ดี เป็นพ้องที่ไม่ชอบด้วย พ.ร.บ.อาญา มาตรา 158 (5) (ฎ.250/2500) ฯลฯ เป็นต้น

ข้อสังเกต จากตัวอย่างฐานลักษณะพิเศษรับของโจรจะเห็นว่าความผิดฐานรับของโจรนั้นจ้าเลขรับทรัพย์รายเดียวบันทึกไว้โดยรู้อยู่ว่าเป็นทรัพย์ที่ถูกลักมา ตัวจ้าเลขไม่ได้ไปร่วมชื่โนมายด้วย ดังนั้นมือโจทก์ยืนยันว่าจ้าเลขลักษณะพิเศษหรือรับของโจรในเวลาเดียวกันคำฟ้องจึงบังกัน เพราะเป็นไปไม่ได้ที่จ้าเลขจะลักษณะพิเศษและรับของโจรได้ในเวลาเดียวกัน จึงถือว่าคำฟ้องเคลื่อนคลุม หากจะให้คำฟ้องไม่เคลื่อนคลุมจะต้องบรรยายในลักษณะเล่าเรื่องในตอนต้นไม่มีบันทึกว่าเป็นจ้าเลขแต่ใช้คำว่า "คนร้าย" แทน แล้วจึงบันทึกว่าเป็นจ้าเลขลักษณะพิเศษของเจ้าทรัพย์ไป ต่อมาเจ้าหน้าที่จ้าเลข หันนี้โดยจ้าเลขเป็นผู้ลักษณะพิเศษรายนี้หรือมีฉะนั้นจ้าเลขได้รับทรัพย์นี้ไว้โดยรู้ว่าเป็นของที่ได้มาโดยการกระทำผิดกฎหมาย คำฟ้องเช่นนี้ถือว่าไม่เคลื่อนคลุม (ฎ.624 - 625/2480) เป็นต้น

ข) พ้องต้องบรรยายการกระทำที่โจทก์อ้างว่าจ้าเลขกระทำการผิดเกี่ยวพันประسانกันของคู่ประกอบความผิดจนครบถ้วนตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

ในการบรรยายพ้องจะต้องใช้ถ้อยคำตามที่กฎหมายบัญญัติเป็นของคู่ประกอบไว้ ตัวอย่าง เช่น ความผิดฐานฉ้อโกง พ.ร.อาญา มาตรา 341 บัญญัติว่า "ผู้ใดโดยทุจริตหลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงซึ่งความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดซึ่งความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงดังว่านั้นได้ไปชี้หัวทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม...ผู้นั้นกระทำการความผิดฐานฉ้อโกง...ฯลฯ" เมื่อแยกของคู่ประกอบความผิดฐานฉ้อโกงจะได้ดังนี้

(1) หลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงซึ่งความอันเป็นเท็จหรือปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง

(2) โดยการหลอกลวงนั้นได้ไปชี้หัวทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม

(3) เจตนา

(4) โดยทุจริต

สำบรรยายพ้องความผิดฐานฉ้อโกงจึงควรเป็นดังนี้

"จ้าเลขนี้โดยทุจริตนั้นอาจ (หรือเจตนา) หลอกลวงนาย ก. ผู้เสียหายโดยกล่าวแสดงซึ่งความอันเป็นเท็จว่าพี่ชายนาย ก. ให้มาเอกสารจัดยานยนต์ 1 คัน ราคา

70,000 บาท อันเป็นข้อความเท็จ ความจริงพี่ชายนาย ก. ไม่ได้ใช้ให้มาเอกสารจัดการยานยนต์ แต่อย่างใดและโดยการหลอกลวงดังกล่าวตนจึงได้ไปซื้อทรัพย์สินของนาย ก. โดยนาย ก. ส่งมอบรถจักรยานยนต์ 1 คัน ราคา 70,000 บาท ให้แก่จำเลยไป"

จากด้วยอย่างนี้จะปรากฏคำว่า "โดยทุจริต" "หลอกลวง" "การแสดงข้อความอันเป็นเท็จ" "ได้ไปซื้อทรัพย์สิน" ซึ่งเป็นถ้อยคำที่บัญญัติไว้ในมาตรา 341 โดยนำมา 적용ผลกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำผิดด้วยครอบครองทั้งกลับกันถ้าบรรยายพ้องไม่ครบองค์ประกอบฯ คำพ้องย่อมไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย ศาสตร์ไทยจึงยอมรับฐานความผิดที่โจทก์ขอให้ลงโทษไม่ได้ ด้วยมาตรา 341

- พ้องฐานปล้นทรัพย์ โจทก์บรรยายพ้องว่าจำเลยนี้กับพวากที่หลบหนีบังคับด้วยไม่ได้สมคบกันปล้นทรัพย์ แต่ไม่ได้บรรยายว่าพวากที่หลบหนีมีกี่คน พ้องของโจทก์จึงพังให้สมบูรณ์ในความผิดฐานปล้นทรัพย์ไม่ได้...ฯลฯ (ฎ. 1331/2493)

- ความผิดฐานโงเงาหนน์ โจทก์พ้องขอให้ลงโทษไทยจ้าแลบฐานโงเงาหนน์ ตาม ป.อาญา มาตรา 350 โดยบรรยายพ้องเพียงว่าโจทก์มีสิทธิที่จะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลเท่านั้น มิได้บรรยายว่าโจทก์ได้ใช้หรือจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ชาระหนน์ ทั้งมิได้บรรยายว่าจำเลยได้กระทำการไปโดยรู้ว่าเจ้าหนน์ของตนหรือของผู้อื่นได้ใช้หรือจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ชาระหนน์ย่อมเป็นพ้องที่ขาดสาระสำคัญไม่ครบองค์ประกอบแห่งความผิด (ฎ. 288/2515)

- ความผิดฐานปลอมและใช้เอกสารปลอม โจทก์พ้องขอให้ลงโทษจ้าแลบฐานปลอมและใช้เอกสารปลอม แต่ไม่ได้ระบุมาว่าการที่จำเลยปลอมเอกสารขึ้นนั้น น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน และแม้จะอ่านคำบรรยายพ้องโจทก์โดยตลอด ก็ไม่อาจทราบความหมายนี้ได้ พ้องโจทก์ดังนี้ไม่ครบองค์ความผิดตามกฎหมายที่โจทก์ขอให้ลงโทษ (ฎ. 1784/2517) เป็นดัง

มีข้อที่พึงระวังในส่วนของ "การกระทำผิด" นักศึกษาบรรยายพ้องแต่ข้อเท็จจริงอย่างเดียว "ไม่บรรยายองค์ประกอบฐานความผิดของกฎหมาย หรือบรรยายแต่องค์ประกอบอย่างเดียวแต่ไม่มีข้อเท็จจริง หรือมีทั้งข้อเท็จจริงและองค์ประกอบของกฎหมายแต่องค์ประกอบ ไม่ครบถ้วน ดังนี้ ถือว่าเป็นคำพ้องไม่สมบูรณ์"

สรุปค่าพ้องคืออาญาส่วนของการกระทำผิดที่สมบูรณ์จะต้องบรรยายข้อเท็จจริงผสมผลกับองค์ประกอบของกฎหมายด้วยเสมอ ด้วยอย่างพ้องที่บรรยายแต่

เพียงองค์ประกอบของกฎหมายแต่ขาดข้อเท็จจริง เช่น ความผิดฐานฉ้อโกง โจทก์บรรยาย พ้องว่าจำเลยเจตนาทุจริตใช้อุบາຍหลอกหลวงนางคอย ทรัพย์อ่อน และประชาชนด้วยการ แสดงข้อความอันเป็นเท็จปิดความจริงแต่มิได้บรรยายในพ้องว่าความจริงเป็นอย่างใด ความเท็จเป็นอย่างใดไม่เป็นมูลความผิดฐานฉ้อโกง (ฎ.722/2512) ความผิดต่อเสรีภาพ พ้องขอให้ลงโทษจำเลยตาม ป.อาญา มาตรา 309 ความผิดต่อเสรีภาพ แต่คำบรรยายพ้อง ไม่มีข้อเท็จจริงซึ่งแสดงให้เห็นว่าจำเลยได้กระทำให้โจทก์กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ซึ่งเสียงหรือทรัพย์สินของโจทก์อย่างใด การกระทำของจำเลยไม่อาจมีความ พ้อง ผลย้อมยกพ้องได้ (ฎ.1620/2513) ความผิดฐานยักยอกทรัพย์ พ้องขอให้ลงโทษ ตาม ป.อาญา มาตรา 352 บรรยายว่าจำเลยครอบครองเรือนที่ของโจทก์แล้วเมียดบังเอา เรื่องเป็นของจำเลยหรือบุคคลที่สามโดยทุจริต แต่ไม่บรรยายว่าเบี้ยดบังอย่างไร เป็นพ้อง เคลื่อนคดium (ฎ.1185/2508) ความผิดฐานเบิกความเท็จ บรรยายพ้องว่าจำเลยเป็นพยาน เบิกความชันสอบสวนอย่างหนึ่งแล้วเบิกความต่อศาลอีกอย่างหนึ่งแตกต่างขัดกันเป็นเท็จ แต่มิได้บรรยายว่าอย่างไหนจริง ออย่างไหนเท็จ ความจริงเป็นอย่างไร เป็นพ้องเคลื่อนคดium (ฎ.2551/2521) ฯลฯ ดังนี้ เป็นต้น

ข้อสังเกต

1) เนพะคดีเกี่ยวกับการพ้องซึ่งอาศัยการกล่าวเท็จเป็นองค์ประกอบ เช่น แจ้งความเท็จ เบิกความเท็จ ฯลฯ การบรรยายพ้องต้องระบุให้รู้ว่าจำเลยแจ้งความเท็จ อย่างไร ตรงไหนเป็นเท็จ ความจริงเป็นอย่างไรและการแจ้งความเท็จนั้นอาจทำให้ผู้อื่นหรือ ประชาชนเดียวหายอย่างไรด้วย ถ้าเบิกความเท็จ ตรงไหนเป็นเท็จ และความเท็จนั้นเป็น สาระสำคัญแห่งคดีอย่างไร ความเป็นจริงมือญอย่างไร ทั้งจำเลยรู้อยู่แล้วว่าเป็นความเท็จ แต่เจตนาไม่มากถ้าต้องว่าไว้ให้จำเลยพอเข้าใจด้วย ด้วยอย่าง เช่น กล่าวหาร่วมแจ้งความ เท็จ โจทก์บรรยายว่าจำเลยนำความที่รู้อยู่แล้วเป็นเท็จไปแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ แล้ว บรรยายข้อความที่จำเลยแจ้ง แต่มิได้ระบุว่าความจริงเป็นอย่างไรและทำไม่จึงอาจทำให้ ผู้อื่นหรือสาธารณะเดียวหาย ไม่เป็นพ้องที่ลงโทษจำเลยได้ (ฎ.704/2491) พ้องที่โจทก์ กล่าวหาร่วมแจ้งว่าเป็นพ้องเท็จมีข้อความยืดยาวมิได้เป็นเท็จทั้งหมดและโจทก์ไม่ได้บรรยาย ให้ขัดแจ้งว่าข้อความที่จำเลยพ้องกล่าวหาร่วมโจทก์กระทำมิคิดนั้นเป็นเท็จอย่างไร พ้องของ โจทก์ไม่พ้องจะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ ไม่ชอบด้วย ป.ว.อาญา มาตรา 158 (ฎ.1306/2516) พ้องขอให้ลงโทษตาม ป.อาญา มาตรา 177 บรรยายข้อความที่เบิกความและบรรยายว่า

เป็นเท็จอย่างไรแต่มิได้บรรยายว่าคดีที่เบิกความมีข้อพิพาทประเด็นและข้อความที่เป็นเท็จ
สำคัญในคดีอย่างไร เป็นฟ้องเคลื่อนคดุ (ฎ.1335/2520)

ที่กล่าวมาข้างต้นนี้เป็นหลัก แต่อย่างไรก็ตามก็มีข้อยกเว้นหลักเช่นว่านี้
กล่าวคือ ในกรณีที่เป็นเรื่องแสดงชัดอยู่ในตัวจำเลยต้องรู้อยู่แล้วว่าข้อความที่นำไปแจ้งนั้น¹
เป็นความเท็จ พอง ไม่จำต้องระบุว่าจำเลยรู้ข้อความที่แจ้งนั้นเป็นความเท็จอีก เช่น บรรยาย
ฟ้องว่าจำเลยใช้อุบายน หลอกหลวงว่าเป็นคนประทับทรงเจ้าแม่ตะเคียนทอง ฯลฯ โดยอุบลโภกน์
ซึ่งขึ้นว่าสามารถใช้วิทยาคม น้ำมนต์ที่จำเลยทำรากชาโกรถกัยทุกชนิดให้หายได้ พองประเทก
นี้เห็นชัดๆ อุบลฯ เป็นเรื่องเท็จอยู่ในตัว จึงไม่ต้องย้ำว่าความจริงมิได้เป็นเช่นดังที่จำเลย
กล่าวอ้าง (นัย ฎ.570/2500) แม้ว่าบางคดีรักษาเชื้อถือเวลาที่มีความสำคัญใน
พิพากษานี้จริงก็ตาม แต่ในทางกฎหมาย ไม่เชื่อถือไม่รับรองให้ แต่เพื่อป้องกันปัญหาควร
บรรยายระบุความจริงเป็นอย่างไรไว้ด้วย

2) การฟ้องคดีเกี่ยวกับการกระทำโดยประมาท ต้องที่ได้กล่าวมาแต่ต้นแล้ว
ว่าการฟ้องคดีจะต้องบรรยายข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำหักหลาຍของจำเลยและต้อง²
แสดงผลสันกับองค์ประกอบความผิดตามกฎหมาย ในกรณีที่บันญญูติของกฎหมายมีองค์
ประกอบยอมไม่มีปัญหา ส่วนที่เกิดปัญหาให้น่าคิดก็คือกรณีในมาตรฐานนั้นฯ ไม่ให้รายละเอียด
ขององค์ประกอบ เช่น คดีเกี่ยวกับการกระทำโดยประมาทจะต้องนำบันญญูติเกี่ยวกับ
ประมาทความหมายของมาตรฐาน 59 วรรค 4 ป.อาญา มาใช้ประกอบกับข้อเท็จจริงที่
กล่าวหาร่วมกับการกระทำโดยประมาทนั้นจำเลยทำอย่างไร เช่น ขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมาย
กำหนด ล้าทางเข้าไปในช่องเดินรถของโจทก์ หรือจำเลยเอาปืนมาเล่นหันปากกระบอกปืน
ไปทางนายตัวผู้ตายแล้วดับໄกโดย ไม่ตรวจสอบว่ามีกระสุนอยู่หรือไม่ เป็นเหตุให้ปืนลั่นถูก
นายตัวถึงแก่ความตาย เป็นต้น หากบรรยายแต่เพียงว่าจำเลยประมาทปราศจากความ
ระมัดระวังซึ่งวิญญาณในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติกรรมและอาจใช้ความ
ระมัดระวังเช่นว่านี้ได้แต่หากใช้ให้เพียงพอไม่ มิได้กล่าวถึงข้อเท็จจริงว่าจำเลยทำอย่างไร
เท่ากับที่ฟ้องนั้นบรรยายแต่เพียงขององค์ประกอบความผิด แต่ไม่บรรยายถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ
การกระทำผิด ถือว่าเป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วย ป.ว.อาญา มาตรา 158 (5) เป็นต้น

2) ฟ้องต้องบรรยายข้อเท็จจริง และรายละเอียดที่เกี่ยวกับเวลา และสถานที่
ซึ่งเกิดการกระทำนั้นๆ

ข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาและสถานที่เกิดเหตุการกระทำความผิด³
เป็นสาระสำคัญส่วนหนึ่งของคำฟ้อง เพราะถ้าขาดอกนกพร่องหรือระบุผิดพลาดแล้ว อาจ

เป็นเหตุให้ศาลพิพากษายกฟ้องไว้ โดยปัจจิตที่ว่าไปเมื่อโจทก์กล่าวหาฟ้องร้องข้าฯ เผยว่ากระทำผิดอาญาฐานใดแล้ว ควรต้องให้จำเลยผู้ถูกกล่าวหาฟ้องร้องรู้ด้วยว่าเข้าถูกกล่าวหาฟ้องร้อง ว่ากระทำความผิดที่ไหน เมื่อใด เพื่อจำเลยจะได้ฟังสูญคิดก่อนแล้วแก้ข้อหาพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของเขาว่าได้ กฎหมายรัฐธรรมนูญบัญญัติคุ้มครองสิทธิข้องผู้ต้องหาหรือจำเลยในสาระสำคัญ ว่าในคดีอาญาต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 39 วรรคสอง) กฎหมายลักษณะพยานถือหลักว่าผู้ได้กล่าวหาผู้อื่นว่ากระทำผิดผู้นั้นมีหน้าที่ต้องพิสูจน์ (ป.ว.แพ่ง มาตรา 84/1 ประกอน ป.ว.อาญา มาตรา 15) ถ้าพิสูจน์ไม่ได้ ก็ลงโทษผู้ถูกฟ้องหรือถูกกล่าวหาไม่ได้ แม้พิสูจน์แล้ว คด้มีความสงบ คือ ไม่แน่ใจว่าจำเลย "ได้กระทำผิดจริงหรือไม่" กฎหมายยังให้ศาลยกประ喜悦นแห่งความสงบให้จำเลย คือ ยกฟ้อง (ป.ว.อาญา มาตรา 227 วรรคสอง) ดังนั้น การที่จำเลยจะเข้าใจฟ้องและสามารถต่อสู้คดีได้ ก็ต้องเมื่อจำเลยทราบว่าถูกกล่าวหาฟ้องร้อง ว่ากระทำผิด ณ ที่แห่งใด ในวันและเวลาใด เพราะฉะนั้นคำฟ้องต้องแสดงสิ่งเหล่านี้ให้ปรากฏ ทั้งเป็นหน้าที่ของโจทก์จะต้องบรรยายข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับวัน เวลา สถานที่ตามที่กฎหมายบังคับไว้

2.1) ความหมายคำว่า "เวลา"

คำว่า "เวลา" ตามมาตรา 158 (5) นี้ไม่ได้หมายความเดียวกัน กองทัพเรือกลางคืนเท่านั้น แต่หมายรวมถึง วัน เดือน ปีด้วย (ฎ.512/2493) ดังนั้น คำฟ้องที่ถูกต้องจะต้องระบุวันเดือนปีด้วยถึงกองทัพเรือกลางคืนที่เหตุเกิดให้ครบถ้วน ถ้าขาดอย่างหนึ่งอย่างใดจะเป็นฟ้องที่ไม่สมบูรณ์ เช่น ฟ้องไม่ระบุปีที่กระทำความผิด ถือว่าไม่มีรายละเอียดพอต้องยกฟ้อง แม้โจทก์จะระบุวันเดือนปีที่จำเลยถูกควบคุมไว้แต่ก็ไม่พอแสดงว่าปีกระทำความผิดเป็นปีเดียวกัน (ฎ.273/2490)

2.2) คำว่า "กลางคืน"ตามความหมายของกฎหมาย

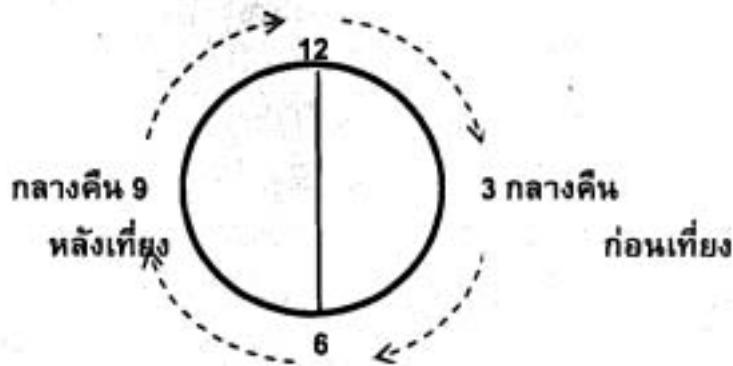
มีข้อที่พึงระวังในการนำข้อเท็จจริงไปบรรยายฟ้อง เพราะยังมีนักศึกษาจำนวน ไม่น้อยที่เข้าใจคำว่า "กลางคืน" คลาดเคลื่อนอยู่ ทำให้การบรรยายฟ้องเกี่ยวกับเวลาเกิดเหตุผิดพลาดไปด้วย สมควรที่นักศึกษาจักได้ทำความเข้าใจในเบื้องต้นนี้ให้ถูกต้องว่ากลางคืนหมายความกฎหมายนั้นหมายความว่าอย่างไร และนับอย่างไรจึงจะถูกต้อง หรือแค่ไหนจึงจะถือว่าเป็นเวลากลางคืนตามกฎหมายแล้ว เช่น พระอาทิตย์ตั้งเหลี่ยมภูเขาไปแล้วแต่ยังมีแสงสว่างอยู่เป็นเวลากลางคืนหรือยัง คนร้ายเข้าไปแอบอยู่ในบ้านผู้เสียหาย

ตอนกลางวันแล้วขึ้นทัวร์พิเศษในเวลากลางคืน หรือเข้าไปในเวลาหัวค่ำไปบินทัวร์ส่าเร็ว ในตอนไก่ลื้สว่างจะดีกว่าลักทัวร์พิเศษในเวลากลางวันหรือกลางคืน ข้อเท็จจริงเหล่านี้ต้องแยกให้ถูกต้อง มีฉะนั้นข้อเท็จจริงในทางพิจารณาจะแตกต่างกับฟ้องก่อให้เกิดความเสียหายแก่คดีได้ ทั้งไทยที่จำเลยจะได้วันนี้หนักเบาแตกต่างกัน

คำว่า "กลางคืน" ป.ว.อาญา มาตรา 1 (11) หมายถึง "เวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกและพระอาทิตย์ขึ้น" แม้ว่าตัวบทกูหมายจะได้ให้คำวิเคราะห์ตัวที่ไว้ก็ตาม อาจมีผู้สงสัยว่าแค่ไหนถือว่าพระอาทิตย์ตกและแค่ไหนถือว่าพระอาทิตย์ขึ้นแล้ว พระอาทิตย์ตก % หรือ % ดวง หรือตกเต็มดวงแต่มีแสงสว่างอยู่เป็นเวลาถูกกลางคืนหรือบัง ดังนี้ เป็นต้น

ในเรื่องนี้ให้เข้าใจว่าการขึ้นหรือตกของพระอาทิตย์ถือเป็นพื้นที่เป็นเกณฑ์พิจารณา ไม่ได้ถือเป็นการแสดงถึงความเชื่อของชาวบ้านทั่วๆ ไป ทั้งนี้ เพราะ การนำเอาแสงสว่างมาเป็นเกณฑ์พิจารณาจะไม่แน่นอน เช่น ถูกหน้าวันช่วงกลางวัน สั้นกว่ากลางคืน ถ้าถือเอาแสงตะวันเป็นเกณฑ์จะคลาดเคลื่อนได้ง่าย ประกอบกับบาง ภูมิภาคของประเทศไทย เช่น ภาคเหนือ หรือ อิสานในถูกหน้าวันจะได้เห็นแสงตะวันอาจ จะเป็นเวลาเกือบทั้งวันเข้าไปแล้ว เช่น ห้องที่ถ่ายเอกสาร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งภูมิประเทศ เป็นภูเขาสูง หรือภูกระดึง ภูหลวงหรือภูเรือ จังหวัดเชียงราย ซึ่งอากาศครึ่มมัวหมาดเย็นตลอดปี ถ้าเป็นภาคตะวันออกและชายทะเลจะเห็นดวงอาทิตย์ก่อนเห็นแสงสว่างชั่วข้า เพราะฉะนั้น แนววินิจฉัยของศาลฎีกาจึงให้บรรทัดฐานอย่างชัดเจนว่า...เวลาเกิดเหตุเมืองอาทิตย์แล้ว แต่ดวงอาทิตย์ยังไม่ขึ้นจากกลางคืน (ฎ.530/2487) ดังนั้น ถ้าดวง อาทิตย์ขึ้นบนฟ้าแล้วต้องถือว่าเป็นเวลากลางวัน

ข้อควรระวังอีกประการหนึ่งเกี่ยวกับการระบุเวลาซึ่งเกิดการกระทำความผิด ผู้เขียนเรียกว่าระบุแต่เพียง "กลางวัน" หรือ "กลางคืน" ก็ถือว่าเพียงพอแล้ว "ไม่จำต้องระบุ เวลา" จึงเป็นเวลา กี่นาฬิกา ถ้าเป็นเวลาจากกลางคืนจะต้องระบุด้วยว่าเป็นกลางคืนช่วงใด เพราะโดยข้อเท็จจริงแล้ว คืนหนึ่งๆ มีเวลากลางคืนอยู่ 2 ช่วง คือ ช่วงพระอาทิตย์ตกจนถึงเที่ยงคืน และช่วงหลังเที่ยงคืนจนถึงพระอาทิตย์ขึ้นของวันใหม่ ซึ่งทางกฎหมายเรียกว่า "กลางคืน หลังเที่ยง" กับ "กลางคืนก่อนเที่ยง" คำว่า "เที่ยง" หมายถึงเที่ยงวัน (ฎ.587/2489) เพราะฉะนั้น ถ้าเหตุเกิดประมาณ 20.00 น. เรียกว่ากลางคืนหลังเที่ยง ถ้าเหตุเกิดระหว่างหลังเที่ยงคืนไปจนก่อนพระอาทิตย์ขึ้น เช่น ตี 1 - 5 เรียกว่ากลางคืนก่อนเที่ยง ดังนี้ เป็นต้น ดังที่มีแผนผังให้เข้าใจง่ายๆ จะได้ดังนี้

ส่วนคำว่า “กลางวัน” ไม่จำต้องระบุว่าก่อนเที่ยงหรือหลังเที่ยง หัวนี้ เพราะในวันหนึ่งๆ มีกลางวันอยู่เพียงช่วงเดียวเท่านั้น คือตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก ตั้งนั้น การบรรยายฟ้องเวลาผิดพลาดอาจเป็นเหตุให้ศาลมยกฟ้องได้ เช่น ฟ้องว่าจำเลยลักทรัพย์ในเวลากลางคืน หากพิจารณาได้ความว่าจำเลยลักในเวลากลางวัน คาดพิพากษายกฟ้องได้ (ฎ.565/2498) โจทก์ฟ้องว่าจำเลยลักทรัพย์เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2507 เวลากลางคืนก่อนเที่ยง แต่พยานโจทก์ที่เห็นเหตุการณ์ไม่ลับซิดเบิกความว่าเห็นเหตุการณ์ลักทรัพย์เกิดขึ้นในคืนวันที่ 17 เวลาประมาณ ตีหนึ่งเช้า ต้องถือว่าข้อเท็จจริงที่โจทก์น้าสืบผิดเวลาต่างกับข้อเท็จจริงที่โจทก์กล่าวในฟ้องเป็นข้อสาระสำคัญ นอกจากนี้ จำเลยยังหลงข้อต่อสู้ด้วยให้ยกฟ้อง (ฎ.487/2508) ดังนี้ เป็นต้น

จากด้วยปัจจัยพิพากษาภัยการข้างต้น才ให้เห็นความสำคัญการระบุในฟ้องว่าเป็นกลางวันหรือกลางคืน ถ้าระบุพลาดถึงกับเป็นเหตุให้ยกฟ้อง เพราะฉะนั้น เมื่อรู้อย่างนี้ จึงต้องระมัดระวังให้รอบคอบ นักศึกษาอาจมีความสงสัยว่าถ้าเวลาตามเกี่ยวกันไม่แน่ใจว่า จะถือเป็นเวลากลางวันหรือกลางคืน เช่น เหตุเกิดในเวลาประมาณ 18 นาฬิกาไม่แน่ใจว่า ขณะนั้นพระอาทิตย์ตกแล้วหรือยัง เนื่องจากมีตีกสูงบนบังมองไม่มีรุ้ง นอกจากนั้นแสงไฟฟ้าสว่างไสวทำให้ไม่แน่ใจตั้งก่อนว่าข้างต้นจะบรรยายอย่างไร เรื่องนี้ผู้เรียนเรียงคำฟ้องอาจป้องกันความผิดพลาดโดยการระบุเวลาโดยไม่ยืนยันว่าเป็นเวลากลางวันหรือกลางคืน เช่น ใช้คำว่าเวลาประมาณ 18.00 นาฬิกา แม้ไม่ระบุว่าเป็นเวลากลางวันหรือกลางคืนก็เป็นฟ้องที่สมบูรณ์ (ฎ.812/2491, ฎ.891/2499 ฎ.175/2527) แต่อย่างไรก็ตามด้วยปัจจัยที่ผู้เขียนหันมาเพื่อประกอบการทำความเข้าใจนั้นเป็นไปโดยหลักเกณฑ์ของกฎหมายโดยแท้ แต่ในบางกรณีผู้บรรยายฟ้องตกลงกันลงนามบรรยายค่าด้วยเครื่องหมายไปจากหลักเกณฑ์ที่ก่อสร้างไว้

แนววินิจฉัยของศาลฎีกามีได้ถือครั้ดเคร่งตามหลักก็มี ทั้งนี้อาจโดยถือหลักความเป็นธรรม เฉพาะเรื่อง กสลาวคือ ถ้าโจทก์ไม่ได้ระบุโดยตรงว่าเป็นเวลาถูกทางวันหรือกลางคืน หากพิจารณาจากคำฟ้องแล้วจำเลยพ่อเข้าใจได้ว่าเป็นเวลาใดแน่ๆ ฟ้องของโจทก์ถือว่าสมบูรณ์ เช่น โจทก์ฟ้องจำเลยเบิกความเท็จในคดีนี้โจทก์ระบุเพียงวันเดือนปีที่หารว่าจำเลยเบิกความเท็จ แม้ไม่ระบุว่าเวลาถูกทางวันหรือกลางคืน ศาลฎีกามินิจฉัยว่าก็พอเข้าใจได้ว่าหมายถึงเวลาถูกทางวัน จึงถือว่าฟ้องเช่นนี้เป็นฟ้องที่สมบูรณ์แล้ว (ญ.512/2493, ญ.868/2494)

ข้อสังเกต เป็นที่รู้กันโดยทั่วไปว่าปกติเวลาทำการของศาลแห่งประเทศไทยเปิดทำการในเวลาถูกทางวัน ศาลฎีกามจะถือว่าที่โจทก์ฟ้องว่าจำเลยเบิกความเท็จในคดีเวลาเหตุเกิดยอมเป็นเวลาที่ศาลเปิดทำการ คือ เวลาถูกทางวันแน่นอน – ผู้เขียน

อนึ่ง มีข้อพึงระวังอีกประการหนึ่ง คือ การบรรยายข้อเท็จจริงและรายละเอียดในเรื่องเวลาที่กฎหมายกำหนดให้โจทก์จะต้องกล่าวในฟ้องนั้นต้องเป็นเวลาที่เกิดการกระทำผิด ถ้าเวลาที่เกิดการกระทำผิดไม่ได้บรรยายไว้ในฟ้อง ถึงแม้ว่าผู้เรียนเรียงได้บรรยายเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำผิดก็ตามแต่เป็นเวลา ก่อน หรือหลังการกระทำผิดต้องถือว่าเป็นฟ้องที่ไม่สมบูรณ์

ตัวอย่างบรรยายฟ้องระบุแต่เวลาถูกทางกระทำผิด

- โจทก์ฟ้องว่าเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2490 เวลาถูกทางวัน จำเลยได้รับมอบทรัพย์ของผู้เดียวหายไป เมื่อจำเลยได้รับมอบไปแล้วจำเลยได้บังอาจทุจริตเบียดบังยักยอกเอาทรัพย์นั้นไว้เป็นประจำโดยชั้นล้วนตัวเดียว ศาลฎีกามินิจฉัยว่าเป็นฟ้องที่ไม่สมบูรณ์ เพราะไม่ได้ระบุวันเวลาที่จำเลยยักยอก (ญ.117/2492)

ข้อสังเกต ญ.117/2492 วันที่จำเลยรับมอบทรัพย์ อาจมิใช่วันเดียวกัน กับวันที่จำเลยโดยทุจริตเบียดบังทรัพย์สินก็ได้ ตั้งนี้ การบรรยายเฉพาะวันเวลาที่ได้รับมอบทรัพย์แต่เพียงอย่างเดียวหารอบคุณถึงวันเวลาที่เบียดบังยักยอกไม่ – ผู้เขียน)

ตัวอย่างบรรยายฟ้องระบุเวลาถูกทางและหลังการกระทำผิด (ไม่ระบุเวลากระทำความผิด)

- บรรยายฟ้องว่าวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ.2502 เวลาถูกทางวัน โจทก์มอบเงินให้จำเลยไปซื้อกระเบื้องโดยจำเลยรับรองว่าจะนำกระเบื้องมาให้ในวันที่ 31 พฤษภาคม 2503 แต่มิได้นำมา ต่อมาวันที่ 10 มิถุนายน 2503 โจทก์จึงทราบว่าจำเลยยักยอกเงิน ตั้งนี้ เป็นฟ้องที่ไม่กล่าวถึงวันเวลา ที่โจทก์หารว่าจำเลยยักยอก ไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย (ญ.1773/2500)

วันและเวลากระทำผิดไม่ปรากฏชัด

ด้วยเหตุพ้องต้องระบุวันเวลาเกิดเหตุลงไว้ด้วยเสมอ ในการนี้ที่โจทก์รู้วันเวลาที่เหตุเกิดแน่นอนย่อมไม่มีปัญหา แต่ในบางคดีโจทก์ไม่รู้ว่าเหตุเกิดเมื่อใด เช่น ผู้เสียหายเดินทางไปต่างจังหวัด ปิดห้องพักหรือบ้านเข้าไว้ สมมติเดินทางตอนเย็นของวันที่ 31 ธันวาคม 2550 กลับถึงที่พักในตอนบ่ายวันที่ 5 มกราคม 2551 พบร้าห้องพักถูกงัด ทรัพย์สินหลายอย่างหายไป โดยไม่รู้ว่าถูกโจรขโมยช่วงวันเวลาใด คาดว่าเหตุจะต้องเกิดในช่วงระหว่างวันที่ 31 ธันวาคม 2550 ถึงวันที่ 5 มกราคม 2551 ดังนี้ เรียกว่ากรณีที่ไม่ปรากฏวันเวลากระทำความผิดโดยแนชัด การบรรยายพ้องจะให้ระบุวันเวลาลงเป็นให้ชัดแน่นอนที่เดียวย่อมไม่ได้ ครั้นจะไม่ระบุเสียเลย ก็ไม่ได้ เพราะกฎหมายบังคับไว้ให้ระบุ เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้บรรยายพ้องอาจระบุระหว่างวันเวลากระทำความผิดโดยประมาณตามช่วงที่จะพึงคาดหมายได้ เช่น “เมื่อวันเวลาใดไม่ปรากฏชัดระหว่างวันที่ 31 ธันวาคม 2550 ถึงวันที่ 5 มกราคม 2551” เป็นต้น

ในการระบุวันเวลาที่เกิดเหตุตามที่กล่าวมาข้างต้นนี้คงใช้ได้ในการนี้ที่ชูวิธีระบุวันเวลาที่เกิดเหตุเป็นช่วงตื้นๆ ไม่นานเกินไป ถ้านานเกินไป เช่น บรรยายพ้องว่า “เมื่อวันเวลาใดไม่ปรากฏชัดระหว่างตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2550 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2550” ดังนี้ ศาลอาจถือว่าเป็นพ้องที่เคลื่อนคลุมทำให้จำเลยไม่อาจต่อสู้คดีได้ก็ได้ แต่ถ้าเป็นการกระทำความผิดต่อเนื่องกันย่อมบรรยายเช่นว่านี้ได้ เช่น ความผิดฐานฉุกเฉียบข้อหาจารหน่วงเห็นใจภัยกันขังทำให้เสียเสริมภาพในร่างกาย ข่มขืนกระทำชำเรา กระกระทำผิดย่อมต่อเนื่องกันได้ทั้งกลางวันกลางคืนจนกว่าการกระทำความผิดจะสิ้นสุดลง เช่น จำเลยหลงรักผู้เสียหาย ได้พาพรครพากดลูกผู้เสียหาย ไปกักขังแล้วข่มขืนกระทำชำเราหลายครั้งและกักขังต่อจนกระหั่งเจ้าหน้าที่ตำรวจช่วยเหลือออกมากได้ ดังนี้ เป็นต้น การบรรยายข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวันเวลาเกิดเหตุอาจใช้ดังนี้

“เมื่อระหว่างตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2550 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2550 เวลากลางวันและเวลากลางคืนติดต่อกัน”

สรุป เกี่ยวกับวันเวลา ความหมายของคำว่า “กลางคืน” ตามกฎหมายมีอยู่ 2 ช่วง คือ ก่อนเที่ยงและหลังเที่ยง ในการบรรยายพ้องต้องระบุให้ถูกต้องชัดย ถ้าเหตุเกิดก่อนเที่ยงหรือเที่ยงตรงๆ ย่อมไม่มีปัญหา ที่จะทำให้บรรยายข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องนี้ผิดพลาดก็คือกรณีเหตุเกิดกลางคืนไม่แน่ใจว่ากลางคืนช่วงใด เช่น ผู้เสียหายออกจากหอพักเวลาประมาณ 19.00 นาฬิกา ของวันที่ 13 พฤษภาคม 2550 ไปค้างบ้านเพื่อน 1 คืน

กลับหอพักตอนเช้า 6.00 นาฬิกาเช่น พบร้าห้องถูกรื้อค้น ทรัพย์สินหาย รู้แต่เพียงว่าต้องถูกโน้มในคืนวันที่ 13 แต่ไม่รู้ว่าเหตุเกิดในช่วงก่อนเที่ยงหรือหลังเที่ยง ในช่วงคืนเกียวกับนี้ต้องระมัดระวังการบรรยายพ่องอาจใช้ดังนี้

"เมื่อเวลาลากถุงคืนหลังเที่ยงของวันที่ 13 พฤษภาคม 2550 ถึงเวลาลากถุงก่อนเที่ยงของวันที่ 14 พฤษภาคม 2550 ต่อเนื่องกัน" หรือ

"เมื่อระหว่างเวลาตั้งแต่พระอาทิตย์ตกวันที่ 13 พฤษภาคม 25550 ถึงเวลาพระอาทิตย์ขึ้นวันที่ 14 พฤษภาคม 2550 ซึ่งเป็นเวลาลากถุงคืนตามกฎหมาย"

ในการนี้เหตุเกิดไม่ทราบเกียวกับ เซ่น เหตุเกิดวันที่ 13 พฤษภาคม 2550 เวลา 04 นาฬิกา กับบรรยายว่า "เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2550 เวลาลากถุงคืนก่อนเที่ยง"

เหตุเกิด 21.00 นาฬิกา การบรรยาย ดังนี้เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2550 เวลาลากถุงคืน หลังเที่ยง เป็นดังนี้

ในบางกรณีการกระทำความผิดต่อกฎหมายบทนี้อาจมีการกระทำหลอยอย่างประกอบกัน และการกระทำแต่ละอย่างเกิดขึ้นต่างวันเวลา กัน เช่น ฐานยักยอกทรัพย์ จำเลยได้รับมอบทรัพย์มาในวันหนึ่ง แล้วปีบังในวันต่อมา เช่น จำเลยเป็นลูกจ้างมีหน้าที่ส่งสินค้าของบริษัทขายเครื่องใช้ไฟฟ้า นายจ้างมอบหมายให้จำเลยไปส่งสินค้าแก่ลูกค้าต่างจังหวัด จำเลยรับของแล้วในวันศุกร์ตั้งใจว่าจะไปส่งให้ลูกค้าตามที่บริษัทมอบหมาย แต่ปรากฏว่าห้องเสียจึงเก็บสินค้าไว้ที่บ้านโดยจะนำส่งในวันจันทร์ถึงห้างฯ ของลูกค้าเปิดทำการตามปกติ แต่ต่อมาในวันอาทิตย์เสียการพนันเงินน้ำเครื่องไฟฟ้าที่รับมานั้นไปขายเอาเงินใช้หนี้ ดังนี้ ในการบรรยายพ่องโจทก์จะต้องกล่าวถึงวันเวลาทั้งสองคราว การบรรยายแต่เพียงวันรับมอบสินค้าไม่คุณถึงวันที่เปียบบังทรัพย์ (ฎ. 1572/2498)

2.3) ความหมายของคำว่า "สถานที่"

คำว่า "สถานที่" เป็นคำรวม หมายถึงการจะต้องระบุที่มา ที่ไป จังหวัด หรือแขวง เนต ที่เกิดการกระทำผิด โดยปกติถือเขตห้องที่ตามการปกครองเป็นเกณฑ์ การระบุในที่นี้มิได้หมายความว่าจะต้องระบุละเอียดถึงขนาดหมู่ที่เท่าใด ที่มา ที่ไปเพียงแต่กล่าวพอสมควรที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีก็พอแล้ว (ฎ. 2487/2527)

มาตรา 158 (5) กำหนดบังคับให้ฟ้องต้องระบุสถานที่ เกิดเหตุ ด้วยความมุงหมายจะให้จำเลยเข้าใจว่าที่โจทก์กล่าวหาว่าจำเลยได้กระทำผิดนั้น จำเลยได้กระทำผิด ณ ที่แห่งใด ทั้งนี้ เพื่อความยุติธรรม จำเลยจะได้แก้วักษาทราบหรือต่อสู้คดีได้

ถ้าผู้ก่อความท้าไม่บอก ที่ว่าลักษณะนี้ลักษณะยังไง ลักษณะของใคร ที่ไหนและเมื่อใด ทำให้สูคติไม่ถูก ดังนั้น พ้องที่ถูกต้องนอกจจากจะต้องบรรยายข้อเท็จจริงตามที่กล่าวไว้แล้ว ยังจะต้องประกอบด้วยการบรรยายถึงสถานที่ให้ปรากฏด้วย คำพ้องที่ไม่ระบุสถานที่เกิดเหตุถือว่าเป็นคำพ้องที่ไม่สมบูรณ์ ถึงแม้ว่าจำเลยให้การรับสารภาพก็คงโทษจำเลยไม่ได้ คาดต้องพิพากษายกฟ้อง (ฎ.1514/2479)

ตัวอย่างแนววินิจฉัยของศาลฎีกา เช่น พ้องเรื่องรับของใจมิได้ระบุที่เกิดเหตุ เป็นพ้องที่ไม่ชอบด้วย ป.ว.อาญา มาตรา 158 (5) พ้องข้อ 1 กล่าวถึงทรัพย์ที่ถูกลักและสถานที่ถูกลัก พ้องข้อ 2 หากจำเลยรับของใจอ้างถึงวันเวลารับของใจและอ้างถึงวันเวลาที่เกิดเหตุในข้อ 1 ด้วย แต่มิได้อ้างถึงที่เกิดเหตุด้วย ดังนี้ จะถือว่าพ้องข้อ 2 ได้ระบุที่เกิดเหตุด้วยไม่ได้ (ฎ.523/2489) พ้องคดีอาญาซึ่งไม่ระบุที่เกิดเหตุเป็นพ้องที่ไม่สมบูรณ์ตาม มาตรา 158 (5) ป.ว.อาญา (ฎ.1276/2492 ประชุมใหญ่) การระบุถึงสถานที่ฯ เกิดการกระทำความชั่วตาม ป.ว.อาญา มาตรา 158 (5) ไม่เจ้าต้องระบุถ้าบุคคลหรือแขวงของสถานที่เกิดเหตุเสมอไป เพียงแต่กล่าวไว้พอสมควรเท่าที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีก็เป็นการเพียงพอแล้ว การที่โจทก์บรรยายว่าเหตุเกิดที่ธนาคารกรุงเทพฯ พานิชย์การ จำกัด สาขาทรงวาดถนนทรงวาด เนื้อที่สัมพันธ์กับกรุงเทพมหานคร อันเป็นธนาคารตามเชื้อร้ายพิพากษาลงจำเลยดังนี้ เป็นพ้องที่สมบูรณ์ชอบด้วย ป.ว.อาญา มาตรา 158 (5) แล้ว (ฎ.3790/2527) ย่อมเป็นดั่น

อนึ่ง สถานที่เกิดเหตุอาจมีมากกว่าหนึ่งแห่ง เช่น คดีประเภทด้วยเงินสถานที่ออกตัวเงินกับสถานที่ให้ใช้เงิน (ธนาคาร) อาจอยู่ต่างห้องที่ห้องคนละแห่งกัน หรือความผิดฐานหน่วงเหนี่ยว กักขัง ฉุกคราอนน้ำจารและปั่นปี้นกว่าทำชำเรา จำเลยอาจนำผู้เสียหายอ่อนแມไปหลายวันหลายคืนและหลายห้องที่ก็ได้ เช่น การจับคนเรียกค่าไถ่ กรณีเช่นนี้ก็ต้องบรรยายพ้องให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ด้วย

ข้อควรระวังในการระบุสถานที่เกิดเหตุ 3 กรณี คือ

- (ก) กรณีไม่แน่ใจการกระทำความผิดกระทำในห้องที่ใด
- (ข) กรณีการกระทำความผิดคดีที่วันระหว่างสองห้องที่
- (ค) กรณีการกระทำความผิดต่อเนื่องไปหลายห้องที่

ก) กรณีไม่แน่ใจการกระทำความผิดกระทำในห้องที่ใด กรณีเช่นว่านี้เป็นเรื่องที่ตัวโจทก์เองไม่แน่ใจว่าความผิดเกิดขึ้นในห้องที่ใด เมื่อไม่แน่ใจก็ระบุสถานที่ไม่ถูก เช่น ผู้เสียหายถูกล้วงกระเบื้องเดินทางจากบ้านพักแขวงและเขตเทศบาลสูงไปพัง

คำบรรยายที่มีหัวข้อลักษณะคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ โดยไม่รู้ว่าถูกต้องกระเป็น เมื่อใด มาตรัดว่าเมื่อลงจากการถอนต์โดยสารประจำทางแล้ว ดังนี้ การบรรยายเกี่ยวกับสถานที่อาจใช้ดังนี้

“เหตุเกิดบนถนนโจทก์เดินทางบนรถบันไดโดยสารประจำทางเกี่ยวพันกัน ระหว่างท้องที่แขวงสะพานสูง เนคสะพานสูง กับท้องที่แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร”

ข) กรณีการกระทำความผิดตามเกี่ยวกันระหว่าง 2 ท้องที่ ความผิด ส่วนหนึ่งกระทำในท้องที่หนึ่งแต่อีกส่วนหนึ่งกระทำในอีกท้องที่หนึ่ง เช่น ผู้เสียหายถูกตัวกระเป็นในท้องที่หัวหมาก เจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้เสียหายติดตามไปทันเข้าเลยฯ ได้ทำร้ายบุคคลตั้งกล่าวในท้องที่สวนหลวง กลายเป็นคดีชิงทรัพย์ ฯลฯ การบรรยายพ้องอาจใช้ดังนี้

“เหตุเกิดเกี่ยวพันกันระหว่างท้องที่แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กับท้องที่แขวงสวนหลวง เนคสวนหลวง กรุงเทพมหานคร”

ค) กรณีการกระทำความผิดต่อเนื่องไปหลายท้องที่ เช่น ความผิด อันเกิดจากการใช้เช็คโดยจำเจออกเช็คที่บ้านเจ้าโดยซึ่งอยู่ในท้องที่ดำเนินคดีของปักกอก อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นเช็คธนาคารไทยพาณิชย์ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ ส่งไปชำระหนี้ให้โจทก์ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยที่น่าเช็คพิพาทบ้านถูกซึ่งของโจทก์ที่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด สาขาข้างเพือก ดำเนินชั่งเพือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเรียกเก็บเงินตามเช็คปรากฏว่าเช็คเต็ง การบรรยายพ้องอาจใช้ดังนี้

“เหตุเกิดที่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด สาขาข้างเพือก ดำเนินชั่งเพือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ และแขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร กับดำเนินคดีของปักกอก อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ เกี่ยวน่องกัน”

3) คำพ้องต้องบรรยายถึงบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

โดยปกติการกระทำความผิดทุกกรณียอมมีบุคคลหรือสิ่งของไม่อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหัวของอย่างเข้าไปเกี่ยวข้องด้วยเสมอ เช่น คดีทำร้ายร่างกายกับมีบุคคลผู้เสียหาย และอาชุชเข้าไปเกี่ยวข้อง คดีลักทรัพย์ก็มีสิ่งของที่ถูกนำไปเกี่ยวข้อง เป็นต้น สำหรับการบรรยายพ้องถือหลักว่าต้องกล่าวถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการ

กระทำความผิดอย่างโกร่งหนึ่งหรือทั้งสองอย่างแล้วแต่กรณี อุดมุ่งหมายที่สำคัญก็เพื่อให้จำเลยทราบถึงข้อหาและข้อเท็จจริงที่ถูกฟ้องหรือถูกกล่าวหาพ่อสมควร เช่น คดีท่าร้ายร่างกายจะต้องบรรยายถึงชื่อบุคคลที่ถูกทำร้ายว่าเป็นใคร เพื่อจำเลยจะได้รู้ว่าเขากลูกกล่าวหาว่าทำร้ายผู้ใด เป็นต้น ถ้าไม่ระบุชื่อผู้ถูกทำร้ายโดยเพียงแค่อ้างถ้อยๆ อาจกล่าวเป็นฟองเดลิบคดุมได้ ตัวอย่าง เช่น พ้องกล่าวหารายว่าจำเลยลักทรัพย์ต้องบรรยายให้รู้ที่หาว่าจำเลยลักทรัพย์นั้นลักษณะไร ของใคร เจ้าทรัพย์ซื้ออะไร ถ้าไม่อาจทราบชื่อผู้เสียหายได้ เช่น ผู้เสียหายเป็นใบ หุ้นส่วน เนียนหนังสือไม่ได้ ตามกิมรู้เรื่อง ในกรณีเช่นนี้ก็อาจจะแก้ไขโดยวิธีบรรยายลักษณะของผู้เสียหายให้พ่อสมควรที่จะทำให้จำเลยเข้าใจว่าหมายถึงบุคคลลักษณะเช่นใด พอที่จะทำให้ฟ้องโจทก์มีความแน่นอนขึ้นไม่สับสน เช่น จำเลยลักสักกินแปรรูปภาพของชายไทยซึ่งเป็นใบและเป็นฝ่ายอายุประมาณ 50 ปีเศษ เป็นต้น

ตัวอย่างแนวโน้มจัดจำของศาลฎีกานอกจากบุคคลและสิ่งของ เช่น โจทก์ฟ้องว่าจำเลย สมคบกันปล้นทรัพย์ของนายออง บุตรปัน ซึ่งอยู่ในเขตสถานไปได้หลบอยอย่างแพ้เป็นทรัพย์อะไรบ้างและราคาเท่าใดไม่ปรากฏ เป็นฟ้องที่ไม่ถูกต้องตาม ป.ว.อ.อาญา มาตรา 158 (5) ศาลฎีกากล่าวว่าหากไม่สามารถจัดจำได้ตามที่ตั้งรายละเอียดให้ทราบว่ามีทรัพย์สิ่งใดบ้างถูกปล้นไป อย่างน้อยก็ต้องระบุถึงประเภท ลักษณะและชนิดของทรัพย์เหล่านั้น เท่าที่พอจะให้จำเลยเข้าใจข้อหาในเรื่องทรัพย์ตามที่คิดถูกกล่าวหาได้ (ฎ.593/2492) ความผิดฐานลักทรัพย์หรือซึ่งทรัพย์ตามลักษณะความผิดจะต้องเป็นทรัพย์ของผู้อื่นและโดยปกติฟ้องต้องระบุชื่อเจ้าของทรัพย์เพื่อจำเลยจะต่อสู้คดีได้ แต่กฎหมายก็มิได้บังคับเด็ดขาดว่าต้องระบุชื่อเจ้าของทรัพย์เสมอไป เช่นในกรณีที่ไม่อาจทราบตัวเจ้าของทรัพย์ที่แน่นอนได้ ค่าฟ้องเพียงแต่กล่าวไว้พ่อสมควรเท่าที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ตั้งเป็นการเพียงพอแล้ว โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยซึ่งทรัพย์โดยลักษณะเป็นสตางค์ 1 ใน ราคาก 50 บาท เงินสด 370 บาทของหญิงไม่ทราบชื่อ อายุประมาณ 35 ปีผู้เสียหายไปโดยทุจริต... เป็นการบรรยายข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องครบถ้วนแล้ว คงขาดแต่ชื่อเจ้าของทรัพย์เท่านั้น แต่เมื่อถ่านโดยตลอดแล้วยอมเป็นที่เข้าใจว่าทรัพย์ที่จำเลยลักเอาไปเป็นของผู้อื่นมิใช่ทรัพย์ของจำเลยหรือเป็นทรัพย์ที่ไม่มีเจ้าของ ดังนี้ ถือได้ว่าฟ้องโจทก์ระบุข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งของพ่อสมควรที่จำเลยจะต่อสู้คดีได้แล้ว ฟ้องโจทก์ซึ่งไม่เดลิบคดุม (ฎ.1433/2530) เป็นต้น

ตัวอย่างแนววินิจฉัยของศาลฎีกาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าค่าฟ้องที่สมบูรณ์จะต้องแสวงแต่จังหวัดนุคิดและสิ่งของดังกล่าวไว้แล้วแต่คัน ถ้ากรณีข้อเท็จจริงเกิดขึ้นโดยตรงสามารถรู้ถึงตัวบุคคลผู้เสียหาย กระทั้งสิ่งของที่เกี่ยวข้องแล้วยอมไม่มีปัญหา ที่เป็นปัญหาคือในกรณีจำเลยเจตนาจะลักทรัพย์โดยเข้าไปในบ้านเรือนของผู้เสียหายซึ่งถือว่าเป็นเคหสถานตามกฎหมายแล้ว โดยตรงเข้าไปยังชั้นวางของซึ่งมีสิ่งของหลายอย่างวางอยู่ เช่น วิทยุ โทรศัพท์ เครื่องวิเคราะห์คัน เหล้าส่างประเทศชนิดต่างๆ...ฯลฯ แต่ยังไม่ทันได้หยิบดูสิ่งของเหล่านั้นก็ถูกจับเสียก่อน หากจะต้องดำเนินคดีอาญาฐานพยายามลักทรัพย์จะระบุสิ่งของที่เกี่ยวข้องอย่างไร จะว่าจำเลยพยายามลักโทรศัพท์ไม่สนัตเพราบังไม่ได้แต่ด้องทรัพย์ ถ้าจำเลยเคลื่อนที่ทรัพย์ใดก็พอถือว่าลักทรัพย์สำเร็จ แต่ขั้นพยายามนี้ตัวผู้เสียหายเองก็ไม่แน่ใจว่าจำเลยเจตนาจะลักอะไร ดังนี้ การบรรยายเกี่ยวกับสิ่งของก็ให้เกิดปัญหาไม่แน่ใจ ประกอบกับในชั้นสอบสวนจำเลยปฏิเสธอยู่ๆ "ไม่ยอมรับสารภาพทำให้ไม้อาจรู้ได้ว่าจำเลยดังใจขโมยสิ่งของขึ้นใด เช่นนี้ การบรรยายฟ้องส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของจะจะให้เสียโดยไม่ถูกต้องถึงจะทำให้ค่าฟ้องเสียหายหรือไม่อย่างไร

ปัญหานี้ผู้เขียนมีความเห็นว่าเมื่อเบริญกับการลักทรัพย์สำเร็จ จำเป็นต้องกล่าวถึง บุคคลและสิ่งของ กล่าวคือ จำเลยลักทรัพย์อะไร ของใคร ราคาเท่าไร ที่ไหน ขาย แต่ในฐานพยายามกระทำการความผิดหากไม้อาจรู้ได้ว่าจำเลยพยายามลักอะไร ครั้นจะเดาใจจำเลยก็ไม่ได้ จะว่าจำเลยดังใจลักโทรศัพท์ก็ไม่แน่ จำเลยอาจดังใจลักสูร่าต่างประเทศซึ่งหน่วยงานและเอ้าไปได้สะทอกกว่าโทรศัพท์ก็เป็นได้ ดังนั้น หากบรรยายผลัดพลังอาจเสียผลได้ เมื่อเป็นเช่นนี้การไม่ระบุว่าพยายามลักทรัพย์สิ่งใดก็ควรจะใช้ได้ไม่เป็นฟ้องเคลื่อบคดุ ให้บันทึกแนววินิจฉัยของศาลฎีกา ดังนี้จากฟ้องระบุว่าจำเลยด้วยตั้งร้ายเป็นช่องเข้าไปในเคหสถานโดยเจตนาลักทรัพย์ แต่ไม่เหตุสุวิสัยมาข้ามทางจึงลักทรัพย์ไม่สำเร็จ แม้ไม่ระบุว่าจะลักทรัพย์อะไรก็ไม่เป็นฟ้องเคลื่อบคดุ (ฎ.31/2487) ฟ้องฐานพยายามซึ่งทรัพย์ บรรยายฟ้องว่าจำเลยใช้กำลังทำร้ายและใช้ปืนยุบงับคับผู้เสียหายให้บกอกที่เก็บทรัพย์ แม้ไม่ระบุว่าทรัพย์อะไรไว้บังก์ก็ไม่เคลื่อบคดุ (ฎ.1192/2498) จำเลยบุกรุกเข้าไปในบ้านผู้เสียหายแล้วหลบซ่อนตัวอยู่ในห้องนอนของผู้เสียหายซึ่งเก็บเงินสด ล้วนยกห้องค่าและห่วนห้องค่า แสดงว่าจำเลยมีเจตนาประสังค์จะลักทรัพย์ของผู้เสียหาย การที่ผู้เสียหายเห็นจำเลยอยู่ในห้องนอนเสียก่อน จำเลยจึงเอาทรัพย์ไปไม่ได้ แม้จำเลยยังไม่ทันแตะต้องทรัพย์ของผู้เสียหายก็ถือว่าจำเลยลงมือกระทำการหักเข้าบ้านพยายามลักทรัพย์แล้ว (ฎ.1857/2530)

ข้อสังเกตในการศึกษาที่ผู้เป็นนาแนวทางวินิจฉัยของศาลฎีกามาเป็นดัวอย่าง
ประกอบการทำความเข้าใจในการศึกษานี้ ให้นักศึกษาทำความเข้าใจเสียก่อนว่าเป็นเพียง
หลักที่กฎหมายบังคับว่าพ้องต้องบรรยายถึงบุคคลและสิ่งของที่เกี่ยวข้อง ที่ประสงค์ให้สังเกต
คือ นางกรรณิกรบรรยายพ้องออกนอกรั้วของหลักกฎหมายที่ว่านี้ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าเป็นพ้องที่สมบูรณ์
กล่าวคือ

ก) โจทก์มิได้ระบุชื่อผู้เสียหายในพ้อง แต่ได้บรรยายพ้องสามารถให้จำเลย
เข้าใจได้ว่าโจทก์หมายถึงผู้ใดแล้ว ศาลฎีกาก็เคยวินิจฉัยลงโทษจำเลย ย้อมแสลงว่าการ
บรรยายพ้องเช่นนี้ใช้ได้ เพราะศาลฎีกายังยอมรับพิจารณาลงโทษให้ ดัวอย่าง เช่น ในค่า
พ้องไม่ปรากฏชื่อผู้เสียหาย แต่ในรายงานชันสูตรบาดแผลท้ายพ้องได้ระบุชื่อผู้เสียหายไว้ด้วย
เมื่อพิจารณาค่าพ้องประกอบกับรายงานชันสูตรบาดแผลท้ายพ้องแล้วเห็นได้ชัดว่าควรเป็น
ผู้เสียหาย พ้องของโจทก์ยอมเป็นพ้องที่ขอบด้วยกฎหมาย (ฎ.659/2517) คดีลักษณะพิเศษดัง
ระบุชื่อเจ้าของทรัพย์ พ้องกล่าวว่าจำเลยลักษณะพิเศษของผู้เสียหายหรือรับของโจร ไม่ระบุชื่อ^{ผู้เสียหายที่ว่านั้นคือใคร แต่ตอนท้ายพ้องบรรยายว่าจำเลยถูกควบคุมด้วยความพยายามซึ่ง}ระหว่างสอบสวนในคดีที่ระบุชื่อเจ้าของทรัพย์ปรากฏอยู่ด้วย อนุโลมได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของ
พ้อง จำเลยนำจะเข้าใจได้ว่าผู้เสียหายคือการพ้องขอบด้วยมาตรา 158 (5) ป.ว.อาญา
(ฎ.1290/2521) เป็นต้น

ข) การระบุด้วยบุคคลผู้เกี่ยวข้องโดยปกติจะต้องระบุชื่อบุคคลผู้เกี่ยวข้องนั้น
ในบางกรณีไม่ได้ระบุชื่อแต่ผู้บรรยายพ้อง ได้ระบุตำแหน่งหน้าที่หรือฐานะของบุคคลนั้น
ถ้าหากตำแหน่งหรือฐานะนั้นมีได้เฉพาะบุคคลคนเดียวในขณะพ้องนั้น เช่น ตำแหน่ง^{อัยการสูงสุด หรือประธานศาลฎีกาฯ} เป็นต้น การระบุเช่นว่านี้ถือได้ว่าพ้องได้ถ้วนถี่^{บุคคลผู้เกี่ยวข้องพ้องสมควรแล้วด้วย} เช่นโจทก์พ้องว่าจำเลยแจ้งความเท็จต่อพนักงาน
สอบสวนที่ตรวจต้นที่บ้าน สั่งยมณฑร์และสั่ง留住 ก วินิจฉัยว่าในส่วนที่พ้องว่าแจ้งความ
เท็จต่อพนักงานที่ตรวจต้นที่บ้านและสั่ง留住โดยไม่ระบุว่าเป็นใคร (ไม่ระบุชื่อ) นั้นเป็น^{พ้องเคลื่อนคลุ่ม แต่ในส่วนที่พ้องว่าแจ้งความเท็จต่อสั่ง留住กนั้น ศาลฎีกากล่าวว่าสั่ง留住ก}
<sup>นั้นมีอยู่องค์เดียวในขณะที่โจทก์ฟ้อง แม้จะไม่ระบุพระนาม ครรๆ ตลอดจนจำเลยก็ยื่น
ทราบได้ด้วยข้อหนึ่น สั่ง留住กของประเทศคือใคร พ้องของโจทก์ส่วนนี้จึงไม่เคลื่อนคลุ่ม</sup>
(ฎ.894 - 897/2506)

ค) ถ้าบุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นองค์ประกอบความผิด เป็นพวกรหรือเป็นฝ่ายผู้กระทำผิดหรือเป็นบุคคลที่สามหรือแม้บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องเพียงในพฤติกรรมของ การกระทำผิดโดยทั่วไปแล้วโจทก์ไม่จำต้องระบุชื่อ พ้องนี้ถือว่าสมบูรณ์ เช่นโจทก์ฟ้องว่า คนร้ายลักทรัพย์ของผู้เสียหายไป ต่อมาเข้าหัวพยพด้วยความไม่รอดคืนจากผู้มีชื่อโดย จำเลยไปขายไว้ ทั้งนี้โดยจำเลยลักทรัพย์ของโจทก์ จำเลยตัดฟ้องว่าฟ้องโจทก์เคลื่อบคดุณ โดยไม่ระบุตัวผู้ได้รับจากจำเลยฯ ไม่เข้าใจข้อหาได้ดี หลงข้อต่อสู้ ขอให้ยกฟ้อง วินิจฉัยว่า แม้มิได้ระบุชื่อผู้ที่จำเลย นำรักไปขายก็ไม่เป็นฟ้องเคลื่อบคดุณ (นับ ฎ.1982/2500) โจทก์ ฟ้องว่าจำเลยหนีนประมาทผู้เสียหายท่อนบุคคลที่สาม แม้โจทก์จะไม่ระบุว่าบุคคลที่สามเป็น ใครก็เป็นฟ้องที่สมบูรณ์ (ฎ.894 – 897/2506)

ด้วยปัจจัยที่ยกมาเป็นข้อสังเกตนี้จะเห็นว่าแม้คดีจะยอมรับบังคับให้แต่ในฐานะ ของหมายความผู้ต้องรับโทษประ予以ตนของถูกความไม่ควรเสียงบรรยายเช่นนี้ แม้เพื่อทดสอบ วิชา กิจการ เพาะผู้ได้รับความเสียหายจากการทดลองวิชา คือ ถูกความ ดังนั้น ควรจะทำ ตามที่กฎหมายกำหนด

การฟ้องคดีเกี่ยวกับหนี้นประมาท

มาตรา 158 (5) วรรค 2 เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการฟ้องฐานหนี้นประมาทโดย เดพาฯ ในเรื่องนี้คงต้องหลักเกณฑ์เช่นเดียวกับที่กล่าวไว้ข้างต้น คือ ต้องบรรยายเพื่อให้ จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีที่กล่าวว่าจำเลยหนี้นประมาทนั้นจำเลยกล่าวด้วยวาจา หรือหนังสือ ใช้ภาพขีดเขียนอย่างไร เช่น กล่าวหาว่าถูกคดล้มนิสต์ในหนังสือพิมพ์หนี้นประมาทด้วย บทความ สัมภาษณ์ หรือภาพถ่ายการถูก เป็นรูปผู้เสียหายสวมเครื่องแบบตำรวจในมือถือ เครื่องและคันใด ดังนี้ ฟ้องต้องแสดงให้ปรากฏว่าจำเลยหนี้นประมาทอย่างไร ด้วยคำพูด หนังสือ ภาพขีดเขียน หรือสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับการกระทำผิดต้องกล่าวไว้โดยบริบูรณ์หรือ รวมรวมติดมาท้ายฟ้อง เช่น หนังสือพิมพ์รายวันหรือภาพขีดเขียนฉบับที่หนี้นประมาทนั้น แนบไปกับฟ้อง เป็นต้น ในทางปฏิบัติการบรรยายเกี่ยวกับด้วยคำหรือข้อความที่ใส่ความ ที่ดีกว่าเป็นหนี้นประมาทนั้นอาจจะดีกว่าและแต่กรดี ถ้าข้อความหรือด้วยคำนั้นๆ จะโดยจำเลยกล่าวด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษรอย่างได้กิจการ โจทก์ต้องแสดงโดยกล่าว ไว้ในคำฟ้องได้โดยตรง แต่ถ้าข้อความนั้นยาว เช่น บทความหรือข้อขีดเขียนในหนังสือพิมพ์ โจทก์ย้อมอ้างแล้วแนบหนังสือพิมพ์ฉบับที่ใส่ความโจทก์ติดมาท้ายฟ้องโดยท่าเครื่องหมาย

ให้เป็นที่สังเกตโดยง่าย เช่น ถ้าเดินได้ข้อความเหล่านี้ให้รู้ว่าเป็นข้อความตอนใด การกระทำเช่นนี้มีลักษณะหรือมีค่าเหมือนได้บรรยายไว้ในคำพ้องคุยกัน เพราะเอกสารที่โจทก์ส่งมาพร้อมกับพ้องนั้นถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของพ้องทั้งฉบับ (นับ ฎ. 833/2495)

ถ้าข้อใส่ความเป็นเพียงส่วนหนึ่งในสิ่งพิมพ์ แม้โจทก์จะอ้างหรือติดสิ่งพิมพ์มาท้ายพ้อง โจทก์จะต้องระบุในพ้องด้วยว่าข้อความตอนใดเป็นข้อใส่ความด้วย ตัวอย่าง เช่น โจทก์พ้องว่าจำเลยมีนประมาท โจทก์เพียงแต่อ้างหนังสือที่ว่าห่มินประมาทมาท้ายพ้อง ศาลฎีการวินิจฉัยว่ายังไม่เป็นการเพียงพอ โจทก์ต้องระบุในพ้องให้ชัดเจนด้วยว่าข้อความตอนใดควรคิดเป็นห่มินประมาทโจทก์ (ฎ. 121/2490)

สรุป พ้องฐานห่มินประมาทนั้นคงอยู่ภายใต้หลักทั่วๆไปของมาตรา 158 ดุจกัน อนึ่ง ถ้อยคำที่หาว่าห่มินประมาทนั้น แม้จะกล่าวหมายความเพียงให้ก็ต้องแสดงไว้ผู้บรรยายพ้อง ไม่สมควรเปลี่ยนหรือแปลงถ้อยคำเหล่านั้น เช่น จำเลยมีนประมาทผู้เสียหายหลาย ประการและอุห่มินตัวว่าผู้เสียหายด้วย เช่น คำว่า "อิดอกทอง เย็ดแม่ อีซังเย็ด" การบรรยายพ้องคงต้องบรรยายตรงๆ "ไม่ควรเปลี่ยนถ้อยคำแม้จะไม่เสียความหมายก็ตามไม่จำต้องเกรงว่าจะเสียสมบัติผู้ดี เช่น เปลี่ยนเป็น "คุณสุวรรณมาดี คุณสันตะมารตร คุณกุญชร สังวาส" ฯลฯ เป็นต้น

ตัวอย่างแนววินิจฉัยของศาลฎีกา เช่น บรรยายพ้องว่าจำเลยมีนประมาทโดยจำเลยพูดกับน้องผู้เสียหายและบุคคลอื่นๆ ว่า "พี่สาวของมีผัวหรือยัง ครวยกูนีใหญ่/น้ำ พี่สาวมีคงขอบ ขอเย็ตตั้กสองก็ได้ไหม"...ฯลฯ (ฎ. 1399/2518) จำเลยกล่าวว่า "ท่านตรวจนี้เท่ากันรู้ดี" (ฎ. 1985/2521) เป็นต้น ตัวอย่างเหล่านี้พ้องจะชี้ให้เห็นว่าถ้อยคำแม้จะสามหารหมายความปานได้ก็ต้องแสดงไว้หากวารเปลี่ยนแปลงไม่ นอกจากนี้ถ้าถ้อยคำห่มินประมาทนั้นไม่แสดงความหมายในตัวของมันเองเป็นห่มินประมาทจะต้องแปลความหมายพิเศษ แล้วจึงจะรู้ (คำพวน) พ้องจะต้องกล่าวถึงความหมายพิเศษแห่งถ้อยคำห่มินประมาทนั้น ด้วยว่าหมายถึงตัวผู้เสียหายและห่มินประมาทโจทก์อย่างไร เช่น กล่าวว่าผู้พิพากษาแดงชอนกินไใช่ หรืองานแดงแม่นางแหม่มชอนกินไใช่ลูกเขย หรือ น.ส.สมศรีเป็นผู้หญิงหา กิน ฯลฯ เป็นต้น ต้องแปลความหมายว่าที่จำเลยกล่าวว่าผู้พิพากษาแดงชอนกินไใช่ คำว่า "กินไใช่" นั้นมีความหมายไปในด้านกินสินบน "แม่ยายชอนกินไใช่ลูกเขย" มีความหมายไปในทางซึ่งสาวว่าแม่ยายชอนເພສມในทางเพศกับลูกเขย คำว่า "ผู้หญิงหา กิน" เป็นที่รู้โดยทั่วไปว่าหมายถึงผู้หญิงโสเกต์ หรือรับจ้างค้าประเวณี ดังนี้ เป็นต้น ถ้าไม่แปลจะไม่รู้ความหมาย

เพริ่งการกล่าวว่าผู้พิพากษาชอบกินไข่ก็ตี แม้ยาบชوبกินไข่สูกเบย์ก็ตี ล้วนแต่เป็นการแสดงให้เห็นการกินตือญี่ดี รับประทานอาหารที่มีคุณค่าต่อร่างกาย หรือเป็นผู้หอยิงหา กินก็ตี ก็เป็นแต่เพียงบอกให้ทราบว่าผู้เสียหายเป็นคนขยันทำมาหากินเป็นนั้น ไม่ได้เสียหายอะไร เป็นดัน และในท่านองเดียวกันที่เป็นรูปภาพ ภาพขีดเขียนหรือการถูนก็ต้องแปลความหมาย เช่นเดียวกัน เช่น ภาพผู้เสียหายในเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ตำรวจในมือถือโทรศัพท์และคันไก คงต้องแปลว่าโจทก์หรือผู้เสียหายเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตำรวจชอบรีดชอบไก เป็นดัน

พ้องต้องอ้างมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนี้เป็นความผิด (มาตรา 156 (6))

คำฟ้องที่สมบูรณ์นอกจากจะมีส่วนที่บรรยายตามอนุมาตรา 1 ถึง 5 แล้ว ยังจะต้อง ประกอบด้วยส่วนสุดท้ายของคำฟ้องที่เรียกว่า “คำขอห้ายึดฟ้องอาญา” ซึ่งเป็นแบบพิมพ์มี ทั้งของศาลและของอัยการ ด้วยแบบพิมพ์จะมีข้อว่างให้กรอกข้อความตามความประส่งค์ ของโจทก์ที่จะขอให้ศาลลงโทษจำเลยในฐานใด บกมาตราใด การกรอกข้อความเป็นหน้าที่ ของโจทก์ ในแบบพิมพ์จะมีข้อความกำหนดไว้ (ดูตัวอย่างท้ายบท) ในทางปฏิบัติการกรอก คำขอห้ายึดฟ้องอาญา ผู้บรรยายฟ้องประส่งค์จะขอให้ศาลงลงโทษจำเลยตามกฎหมายใด เช่น ป.อาญา ความผิดฐานยักยอกทรัพย์ตามมาตรา 352 หรือความผิดฐานลักทรัพย์ตามมาตรา 334 กระมูลงไปว่า “ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 352” หรือ “มาตรา 334” แล้วแต่ กรณี เป็นดัน นอกจากนี้การกระทำความผิดของจำเลยอาจต้องรับโทษหนักขึ้นตามประการ คดีประวัติ คดีประวัติ ฉบับใด ข้อใด ที่โจทก์ประส่งค์จะขอให้ศาลงลงโทษต้องระบุไว้ด้วย บางกรณีการกระทำของจำเลยนอกจากจะเป็นความผิดตาม ป.อาญาแล้วยังเป็นความผิด ตามพระราชบัญญัติอื่นๆ ที่มีโทษทางอาญาอีกด้วยหากโจทก์ประส่งค์จะให้ศาลงลงโทษอีก ส่วนหนึ่งก็ต้องระบุท่านของเดียวกัน เช่น ความผิดอาญาฐานผู้อื้นตายโดยเจตนา มีอาชุบิน เครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองและพอาชุบินด้วยตัวโดยมิได้รับอนุญาต วิธีระบุต้องอ้าง ป.อาญา มาตรา 288 พ.ร.บ.อาชุบิน เครื่องกระสุนปืน วัดถูระเบิด ถูกไม้เพลิงและสิ่งเทียม อาชุบิน พ.ศ. 2490 มาตรา 7, 8 ทว. 72, 72 ทว. พ.ร.บ.อาชุบิน เครื่องกระสุนปืน วัดถู ระเบิด ถูกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาชุบิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2522 มาตรา 7 คำสั่งคดีประวัติ การปักครองแผ่นดิน ฉบับที่ 44 พ.ศ. 2519 ข้อ 3, 6, 7 และหากโจทก์ประส่งค์จะขอให้ศาล รับของกลาง โจทก์จะต้องขอศาลสั่งรับด้วย

ความมุ่งหมายที่กฎหมายบังคับให้อ้างมาตราในค่าขอท้ายฟ้อง

ป.ว.อ.อาญา บังคับให้โจทก์ต้องระบุบทมาตราที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำการผิดลงในสำนักงานท้ายฟ้องด้วยความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์เพื่อจะให้จำเลยเข้าใจว่าโจทก์กล่าวหาว่าจำเลยได้กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายโดย มีโทษมากน้อยเพียงใด เพื่อจำเลยจะได้พิจารณาว่าควรจะให้การสารภาพหรือต่อสู้คดี และถ้าจะต่อสู้คดีจะได้ต่อสู้ได้ถูกต้องว่าจำเลยไม่ควรจะได้รับโทษตามกฎหมายนั้นๆ การฝ่าฝืนไม่อ้างมาตราที่จำเลยกระทำการผิดในค่าขอท้ายฟ้องนั้นย่อม ไม่สมบูรณ์และแม้ผู้บุกร้ายฟ้องได้ระบุมาตราในกฎหมายลงในค่าขอท้ายฟ้องแล้วก็ตาม หากระบุผิดพลาดคลาดเคลื่อนก็อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่คดีได้ดูจากนั้น เช่น บรรยายฟ้องว่าจำเลยลักทรัพย์ในเวลากลางคืนซึ่งมีระหว่างโภชนาคม ป.อ.อาญา มาตรา 335 ให้จำคุกตั้งแต่ 1 - 5 ปี และปรับตั้งแต่ 2,000 - 10,000 บาท แต่โจทก์อ้างบทมาตราขอให้ลงโทษจำเลยตามมาตรา 334 ซึ่งมีระหว่างโภชนาคไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 6,000 บาท ดังนี้ ศาลจะลงโทษจำเลยตามมาตรา 335 ซึ่งระหว่างโภชนาคกว่ามาตรา 334 ไม่ได้ คงลงโทษได้ตามข้อบ่งมาตรา 334 เท่านั้น (ฎ.3323/2527)

สรุป ข้อพึงระวังในส่วนนี้

1) จะต้องอ้างด้วยบทมาตราในกฎหมายที่ถูกต้อง ในการที่มีกฎหมายเปลี่ยนแปลงยกเลิก อย่าเหลืออ้างกฎหมายที่ยกเลิกแล้วมาขอให้ลงโทษ กรณีเช่นนี้ศาลมีอำนาจไม่ลงโทษให้ เพราะการอ้างด้วยบทมาตราในกฎหมายที่ยกเลิกไม่ใช้แล้วมีค่าเท่ากับไม่ได้อ้างกฎหมายใดๆ เลย และจะถือว่าอ้างผิดก็ไม่ได้ เพราะในกรณีอ้างบทมาตราผิด ศาลยังมีอำนาจลงโทษตามบทมาตราที่ถูกต้องได้ตาม ป.ว.อ.อาญา มาตรา 192 เช่น พ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานยกยกตาม ป.อ.อาญา มาตรา 352 เมื่อศาลอุทธรณ์เห็นว่าจำเลยกระทำการผิดฐานลักทรัพย์ตามมาตรา 335 ย่อมมีอำนาจลงโทษจำเลยในความผิดฐานลักทรัพย์ได้ตาม ป.ว.อ.อาญา มาตรา 192 (ฎ.200/2528)

2) ในกรณีกฎหมายเดิมยังไม่ถูกยกเลิก เพียงแต่ถูกแก้ไขเพิ่มเติมและยังคงเป็นบทบังคับอยู่อย่างเดียวแล้ว สำหรับท้ายฟ้องควรอ้างทั้งพระราชบัญญัติและมาตราเดิม ตลอดถึงกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมเป็นบทลงโทษด้วย ทึ่งแม้ว่าจะมีแนวโน้มจัดของศาลฎีกาว่าการอ้างแต่เพียงพระราชบัญญัติและมาตราเดิม แต่ไม่ได้อ้างกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมเป็นบทลงโทษที่อ้างไว้ได้และถือว่าเป็นหน้าที่ของศาลต้องรู้เองก็ตาม (ฎ.657/2506, ฎ.1116/2533) แต่ในทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นควรจะได้อ้างเสียให้ครบถ้วน

3) ในการพ้องกันระหว่างเจ้าเมืองกระทำหมายฐานความผิด การอ้างมาตราที่ห้าม พ้องต้องอ้างให้ครบถ้วน ตัวอ้างไม่ครบอาจทำให้ฐานความผิดที่หลงลืมหรือมิได้อ้างไว้นั้นไม่สมบูรณ์มิได้ ด้วยเช่น พ้องว่าเจ้าเมืองกระทำผิด 2 ฐาน คือ ฐานมีเอกสารอื่นผิดกฎหมาย กับฐานเสพยาหรืออื่น แต่คำขอห้ามพ้องอ้างบทมาตราที่ขอให้ลงโทษฐานมีเอกสารอื่นผิดกฎหมาย มิได้อ้างมาตรา 8 พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2504 ซึ่งเป็นบทลงโทษฐานเสพยาหรืออื่นด้วย พ้องของโจทก์ฐานเสพยาหรืออื่นจึงขาดการอ้างมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดตามที่บัญญัติไว้ใน ป.ว.อ.มาตรา 158 (6) จึงเป็นพ้องที่ไม่สมบูรณ์สำหรับการกระทำการความผิดฐานนี้ ลงโทษเจ้าเมืองเสพยาหรืออื่นด้วยไม่ได้ (ญ.880/2517)

4) ในกรณีที่โจทก์ประสังค์จะขอให้ศาลริบข้อหา เนื่องจากโจทก์ได้ขอให้ศาลมีกำหนดริบไว้ กรณีเช่นนี้ไม่เจ้าต้องอ้างการริบก็ได้ เดิมแม้มิมีคำขอให้ศาลมีกำหนดพิจารณาแล้ว ศาลมีคุณพิจารณาแล้วก็ยังคงริบได้ (ญ.3021/2533) ต่อมาแนวริบนี้จดยื่นของศาลฎีกาว่าโจทก์จะต้องขอริบ มิฉะนั้นศาลสั่งริบไม่ได้ (ญ.7577/2548)

5) ในกรณีโจทก์ต้องการให้เพิ่มโทษเจ้าเมือง เช่น เนื่องจากกระทำการผิดซ้ำหรือไม่เข็มหมาย โจทก์ควรอ้างมาตราเกี่ยวกับการเพิ่มโทษไว้ด้วย เพื่อบังคับให้เสียหาย ทั้งนี้ เนื่องจากคำพิพากษายืนยันวินิจฉัยแตกต่างกัน มีทั้งต้องอ้างมาตราที่ขอเพิ่มโทษเจ้าเมือง มิฉะนั้นศาลก็เพิ่มโทษให้ไม่ได้ (ญ. 383/2482) และที่วินิจฉัยว่าแม่โจทก์ไม่ได้อ้างมาตรา ศาลก็เพิ่มโทษได้ (ญ.840/2486) ดังนั้น เพื่อบังคับความเสียหายจึงควรอ้างไว้เสียให้ชัดแจ้ง

อนึ่ง ถ้ามีโทษที่เจ้าเมืองถูกจากการลงโทษในคดีก่อน หากโจทก์ประสังค์ให้บวกโทษ ที่รกรการลงโทษนั้นเข้ากับโทษในคดีนี้ โจทก์ต้องมีคำขอให้บวกโทษที่รกรการลงโทษเข้ากับโทษในคดีนี้ด้วย หากไม่ขอไว้ศาลจะเอาโทษที่รกรการลงโทษนานกว่าเข้ากับโทษในคดีนี้ไม่ได้ (ญ.46/2528, ญ.1920-1922/2530)

สำหรับในช่องต่อจากช่องอ้างมาตราในกฎหมาย ถ้าเป็นแบบคำพ้องของศาลซึ่งใช้ในคดีราชภรัฐเสียหายเป็นโจทก์จะมีช่องที่มีข้อความว่า “ขอศาลได้ออกหมาย..... จำเลยมาพิจารณาพิพากษาลงโทษตามกฎหมาย และขอให้ศาลสั่งและบังคับจำเลย ตามคำขอต่อไปนี้” แต่แบบของอัยการมีแต่เพียงว่า “ขอศาลได้พิจารณาพิพากษาลงโทษ จำเลยตามกฎหมายและขอศาลได้สั่ง.....” (คู่ตัวอย่างแบบพิมพ์ท้ายบทจะช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น) เหตุที่แบบคำพ้องของอัยการไม่มีข้อความขอให้ศาลออกหมายเรียกจำเลย

มาตั้ง เช่นที่มีไว้ในแบบค่าฟ้องของศาลนั้น เนื่องจากในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ พนักงานอัยการจะต้องส่งตัวจำเลยค่าฟ้องอยู่แล้ว (ป.ว.อ.อาญา มาตรา 165, 172) จึงไม่ต้องขอให้ศาลออกหมายเรียกเข้าเพย์มาพิจารณาอีก ตั้งนั้นในการบรรยายฟ้องของ พนักงานอัยการในข้อต่อจากข้อความที่ได้นarrate เกี่ยวกับการกระทำของจำเลย จะมีข้อความในฟ้องให้ข้อต่อไปด้วยว่าเข้าพนักงานตัวรวมได้จับตัวจำเลยได้เมื่อใด และนำส่ง พนักงานสอบสวน สอบถามความผิดของจำเลยแล้ว ถ้าจำเลยถูกควบคุมตัวมาแต่วันถูกจับ หรือมีประกันตัวไปเมื่อใดก็ถาวรไว้ด้วยเพื่อประโยชน์แก่การที่ศาลจะหักวันคุณชั่งให้จำเลย เพราะ ป.ว.อาญา มาตรา 22 ถ้าผู้ต้องค่าพิพากษาถูกคุณชั่งก่อนศาลมีพิพากษาให้หักจำนวนวัน ที่ถูกคุณชั่งออกจากกระบวนการตามค่าพิพากษา เว้นแต่ค่าพิพากษานั้นจะกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น ส่วนที่ต้องบรรยายฟ้องว่าพนักงานสอบสวนได้สอบสวนความผิดก่อนและคงทึ่ง ยืนยันฟ้องของพนักงานอัยการซึ่งจะมีอำนาจฟ้องต่อเมื่อคดีนี้ได้มีการสอบสวนโดย พนักงานสอบสวนแล้ว (ป.ว.อาญา มาตรา 120)

ถ้าเป็นคดีความผิดอันข่มขู่ความกันให้ พนักงานอัยการก็จะบรรยายฟ้องด้วยว่า คดีนี้ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์ขอให้เข้าพนักงานนำคดีขึ้นว่าก่อความแล้ว ทั้งนี้ เนื่องจากกฎหมายบัญญัติในสาระสำคัญว่าในคดีความผิดอันข่มขู่ความให้ พนักงานสอบสวนจะมีอำนาจสอบสวนได้ต่อเมื่อได้มีการร้องทุกข์ตามระเบียบแล้ว (ป.ว.อาญา มาตรา 121 วรค 2) แต่แม้จะไม่บรรยายมาในฟ้อง ถ้าฝ่ายตีบได้ว่ามีการร้องทุกข์โดยชอบด้วยกฎหมายแล้วก็ลงโทษจำเลยได้ เพราะตามกฎหมายมิได้บัญญัติให้ต้องบรรยายมาด้วย (ฎ.306 – 307/2505)

สำหรับข้อความที่จะให้ศาลสั่งนักสุดแต่จะขอให้ศาลสั่งอย่างไร ปกติจะขอให้ ศาลสั่งรับของกลาง ขอให้ศาลสั่งให้เข้าเพย์คืนหรือใช้ราคาค่าเสียหาย หรือขอให้นับโภชนาเจ徇์ต่อ กับคดีอื่น เป็นต้น การขอให้ศาลเรียกทรัพย์สินหรือราคางานผู้เสียหายนั้น พนักงานอัยการจะมีอำนาจขอต่อศาลเฉพาะคดี ลักษณะทรัพย์ วิ่งรถหรือทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ โจรลักคากраж ฉ้อโกง ยักยอกหรือรับของโจร เท่านั้น (ป.ว.อาญา มาตรา 43)

ฟ้องจะต้องมีลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง (มาตรา 158 (7))

มาตรา 158 ให้บัญญัติเรื่องเกี่ยวกับลายมือชื่อไว้ในอนุมาตรา 7 ในทางปฏิบัติจะมีแบบพิมพ์ทั้งของคดีและของพนักงานอัยการมีช่องว่างไว้ให้กรอกข้อความ ผู้เป็นโจทก์มีหน้าที่ลงลายมือชื่อของตนในแบบพิมพ์ท้ายค่าฟ้อง ฟ้องที่ไม่ลงลายมือชื่อโจทก์เป็นฟ้องที่

ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อเป็นพ้องที่ไม่ถูกต้องแล้ว หากศาลชั้นต้นลงโทษ ศาลสูงมีทางทำให้ทางเดียวคือยกฟ้อง (ฎ.229/2490, 3/2492, 228/2511) ในคดีพนักงานอัยการเป็นโจทก์ สายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียน ผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้องเป็นตัวนี้ ถ้าเป็นอัยการกองคดีสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้ที่ลงชื่อเป็นโจทก์ได้แก่หัวหน้ากองในกองคดีของสำนักงานอัยการสูงสุด สำหรับคดีทั้งหมดที่ได้แก่การจังหวัด ส่วนผู้เรียนนั้นปกติจะลงชื่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวน สำหรับผู้พิมพ์ได้แก่สมมิชนพนักงานผู้พิมพ์ฟ้อง ในคดีที่ราชภรษผู้เสียหายเป็นโจทก์ ผู้เป็นโจทก์ต้องลงลายมือชื่อในชื่อของโจทก์ด้วยตนเอง หมายความว่าที่โจทก์แต่งตั้งให้ดำเนินคดีตามที่ระบุไว้ในใบแต่งหมายจะลงลายมือชื่อแทนโจทก์ไปได้ (ฎ.1261/2521) แต่ผู้เสียหายไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดายหรือนิติบุคคลมิใช่ที่จะมอบอำนาจให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งเรียกว่าผู้รับมอบอำนาจเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาแทนตน ผู้รับมอบอำนาจนั้นลงลายมือชื่อแทนผู้มอบอำนาจได้ (ฎ.890/2503 ประชุมใหญ่)

พ้องที่ไม่มีลายมือชื่อโจทก์ ไม่มีรายชื่อผู้เรียน เป็นพ้องที่บกพร่องตาม ป.ว.อ.อาญา มาตรา 158 (7) คดีมีอำนาจยกฟ้องได้ (ฎ.228/2511, ฎ.5918/2549) แนววินิจฉัยของศาลฎีกานี้คือให้เห็นความสำคัญของลายมือชื่อของผู้เป็นโจทก์ ผู้เรียน แต่มิได้เน้นถึงผู้พิมพ์หรือเขียนฟ้อง (กฎหมายไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้องไว้) พ้องที่ผู้เรียนหรือพิมพ์ไม่ได้ลงลายมือชื่อไว้แม้จะไม่สมบูรณ์ตาม (7) แต่ก็ยังใช้ได้ ถือว่าบังไม่มีถึงข้อหาทำให้ฟ้องนั้นเสียไปทั้งฉบับ คดีจะดำเนินเรื่องแค่นี้มานำเป็นเหตุถึงกับยกฟ้องนั้นยอมไม่ถูกต้องทั้งนี้ถ้าเปรียบเทียบกับผู้เรียนหรือแต่งค่าฟ้องจะเห็นความแตกต่างอย่างชัดแจ้ง เพราะมีกฎหมายกำหนดคุณสมบัติของบุคคลเหล่านี้ไว้โดยเฉพาะตาม พ.ร.บ.ทนายความ พ.ศ. 2528 ให้คุ้มครองวิชาชีพทนายความโดยห้ามมิให้ผู้ซึ่งมิใช่ทนายความหรือเป็นทนายความแต่ถูกถอนชื่อจากทะเบียนหรือถูกห้ามหรือถูกลบชื่อจากทะเบียนหรือขาดต่อใบอนุญาตเป็นทนายแต่งพ้อง ฯลฯ ให้แก่บุคคลอื่น (มาตรา 33 ประกอบมาตรา 82) ดังนั้น ในการปฏิบัติผู้ลงชื่อในชื่อผู้เรียนมักจะเป็นทนายความที่ได้รับมอบหมายโดยใบแต่งหมายให้เป็นทนายความดำเนินคดีนั้นๆ หรือตัวโจทก์เอง

การมอบหมายให้เป็นทนายความ

การที่ทนายความจะเข้าไปว่าต่างหรือแก้ต่างคดีให้กับบุคคลใด ต้องได้รับการแต่งตั้งจาก ตัวความ การตั้งทนายความนั้นต้องทำเป็นหนังสือ ลงลายมือชื่อตัวความและ

หมายความแล้วยืนต่อศาลเพื่อรวมไว้ในสำนวน ในทางปฏิบัติมีแบบพิมพ์เรียกว่า “ใบแต่งทนาย” สำหรับกรอกข้อความ (ถูด้วยปากกา) ผู้เป็นโจทก์นิยมยื่นรวมไปพร้อมคำฟ้องเพื่อประชัดเวลาและป้องกันการหลงลืม การแต่งทนายความนี้ ไม่ว่าฝ่ายโจทก์หรือจำเลยในทางปฏิบัติใช้แบบพิมพ์เหมือนกัน การแต่งตั้งทนาย กฎหมายไม่จำกัดจำนวนทนายความ ถ้าความจำตั้งทนายความคนเดียวหรือหลายคนก็ชอบที่จะทำได้ ในแต่งทนายนี้ ใช้ได้เฉพาะคดีเรื่องหนึ่งๆ ตามที่ได้ยื่นไว้เท่านั้น (ป.ว.แพ่ง มาตรา 61)

ข้อสังเกต การลงลายมือชื่อโจทก์ซึ่งกฎหมายบังคับให้ด้วยความลงลายมือชื่อด้วยตนเองมาตรา 158 (7) นี้บังคับเฉพาะคำฟ้องในศาลชั้นต้นเท่านั้น ไม่รวมถึงคำร้องขอเป็นโจทก์ร่วม หรือคำฟ้องอุทธรณ์ ถ้าหากแต่ประการใด ดังนั้นหากผู้เสียหายยื่นคำร้องขอเป็นโจทก์ร่วมก็ตี หรืออุทธรณ์ถูกาก็ตี ทนายความมีอำนาจลงลายมือชื่อในคำร้อง คำฟ้องอุทธรณ์ ถูกาก็ได้ ไม่ต้องห้ามตามมาตรา 7 ทั้งนี้ด้วยเหตุผลว่าคำร้องขอเป็นโจทก์ร่วมนั้นไม่ใช่คำฟ้อง (ฎ.629/2501) ส่วนฟ้องอุทธรณ์ ถูกาก็ไม่มีกฎหมายห้ามด้วยเช่นกรณีศาลมีศาลชั้นต้นดังนั้น ทนายจึงลงลายมือชื่อโจทก์ได้ (ฎ.1243/2492)

สรุปในส่วนที่เกี่ยวกับการลงลายมือชื่อตามอนุมาตรา 7 จ้างยๆ ดังนี้

1) ผู้เป็นโจทก์ในคดีอาญาต้องลงลายมือชื่อในฟ้องด้วยตนเอง ทนายความลงลายมือชื่อแทนไม่ได้ (ฎ.1442/2521)

2) ถ้าเป็นฟ้องอุทธรณ์ ถูกาก ถ้าใบแต่งทนายให้อ่านจากนายโจทก์ใช้สิทธิอุทธรณ์ ถูกากได้ ทนายความมีอำนาจลงลายมือชื่อในฟ้องอุทธรณ์ ถูกากได้ตามล้าพัง ตัวโจทก์ไม่จำต้องลงลายมือชื่อด้วย (ฎ.1243/2492)

3) ถ้าผู้เสียหายได้มอบอำนาจให้ผู้อื่นยื่นฟ้องคดีอาญา ผู้รับมอบอำนาจลงลายมือชื่อแทน ผู้มอบอำนาจได้ (ฎ.890/2503 ประชุมใหญ่)

4) คำร้องขอเป็นโจทก์ร่วม ทนายความลงลายมือชื่อแทนด้วยความได้ (ฎ.629/2501)

ทักษิณมาทั้งหมดนี้เป็นหลักกฎหมายในการทำคำฟ้องคดีอาญา การทำคำฟ้องไฟถูกต้องเป็นหน้าที่ของโจทก์จะต้องทำให้ครบถ้วนถูกต้องตามกฎหมาย คำฟ้องที่ไม่ถูกต้องตามมาตรา 158 นี้ ศาลอาจสั่งให้โจทก์แก้ฟ้อง หรือยกฟ้องหรือไม่ประทับรับฟ้องได้ตามมาตรา 161 โดยไม่จำเป็นต้องรอพั้นพยานหลักฐานในคดี แต่โจทก์ก็พอยังมีทางแก้ข้อผิดพลาดถ้าฟ้องนั้น ไม่ถูกต้องโดยยืนคำร้องขอแก้ไขหรือเพิ่มเติมฟ้องก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้นตามมาตรา 163 แต่ถ้ายังไร้ความสามารถถึงแม้กฎหมายจะเปิดช่องให้แก้ไขได้ก็ไม่ควร

ເສີບໃນເຮືອນີ້ຜູ້ວ່າຄວາມຄວາມໃຫ້ຄວາມຮະນັດຮະວັງອ່າດກອງຢູ່ໃນຄວາມສະເພົ່າ ຕີ່ອຫລັກທ່າພົອໃຫ້ຖຸກຕ້ອງ ດຽວຈຸໃຫ້ແຜ່ນອນກັນໄວ້ຕິກວ່າແກ້ ທັງນີ້ແນວວິນິຈັຍຂອງຄາດງົງກາປັບຈຸບັນອອກຈະຄັດເຄື່ອງໃນເຮືອນີ້ ດ້ວຍຢ່າງ ເຊັ່ນ ພົອງ ໄປຮະບຸທີ່ເກີດເຫດ ຄາລປະກະທັບພົອແຮກຄາມຄໍາໃຫ້ການຈໍາເລີຍ ນັດສືບພຍານໂຈທິກໍແລ້ວ ເຂຍເວລາທີ່ຈະສັ່ງໄຫ້ໂຈທິກໍພົອຄາມ ປ.ຮ.ອາງູາ ມາດຫາ 161 ໂຈທິກໍມີອ້ານາຈອນແກ້ໄວ້ພົອຄາມມາດຫາ 163 ແຕ່ໂຈທິກໍມີໄດ້ຂອນແກ້ ອ້າງວ່າພົ້ລັ້ງເພື່ອ ຄາລຍກພົອງ (ງ.1526/2522) ດັ່ງນີ້ ເປັນດັ່ນ

ເຫຼົາທີ່ອືບຍາມມາທັງໝົດນີ້ເປັນຫລັກການເຮັບເຮັດວຽກຄໍາພົອຄົດອາງູາມາດຫາ 158 ແຕ່ດ້າຈະໄຫ້ຈໍາຍທ່ອກການນໍາໄປປະປົບທີ່ອາຈານໄຫ້ຫລັກກູ່ໝາຍດັ່ງກ່າວມາສ້າງເປັນສູງຄວາມສ້າງ ບໍລິສັດ ອົງການ ສ້າງກາຍ ຈໍາເລີຍທ່າວ້າຍໂຄ ພລຍ ເປັນດັ່ນ

1) ກ່າວດຶງວັນ ເວລາທີ່ເກີດການກະທ່າມີດ

2) ບරຣຍາຍຂ້ອເທິ່ງຈົງໃຫ້ເປັນໄປຄາມສໍາດັບ ໃນລັກຂະະທີ່ເຂົ້າໃຈຈໍາຍໄມ້ສັບສົນ ຂ້ອເທິ່ງຈົງ ທີ່ພາດພິງດຶງນຸ້ມຸກຄຸລ ດີ່ນຂອງ ຮີ່ອສຕານທີ່ໄດ້ຕົ້ນບරຣຍາຍໄປດ້ວຍຄາມສົມຄວາມໄໝຄວາມປົກ
ນັ້ນໄວ້ ເພຣະຈະທ່າໃຫ້ພົອເຄີດຂອບຄຸມ ດ້ວຍຢ່າງ ເຊັ່ນ ໃນຄົດທີ່ມີປະນາກ ຂ້ອເທິ່ງຈົງທີ່
ພາດພິງດຶງນຸ້ມຸກຄຸລຜູ້ຖຸກ ໄສຄວາມ ຈໍາເລີຍໄສ່ຄວາມໜົນປະນາກຜູ້ໃດ ອ່າງໄວ້ ບໍລິສັດ ອົງການ ສ້າງກາຍ
ຈໍາເລີຍທ່າວ້າຍໂຄ ພລຍ ເປັນດັ່ນ

3) ຂ້ອເທິ່ງຈົງທີ່ບරຣຍາຍໄໝຄວາມຝຸມເພື່ອ ໄນວກວນ ໃຊ້ດ້ວຍຄໍາທີ່ກະທັດວັດ ຊັດເຈັນ
ເຂົ້າໃຈຈໍາຍແລະຕ້ອງໄຫ້ຕຽງກັນອົງກປະກອບຂອງມາດຫາຕ່າງໆ ດາມຫຼາຍຄວາມມືດທີ່ຕັ້ງໄວ້ໃນພົອງ

ອົ່ນ ການທີ່ຈະບරຣຍາຍຂ້ອເທິ່ງຈົງໃຫ້ກະທັດຈະຕ້ອງໃຊ້ຂ້ອຄວາມອັນເປັນອົງກປະກອບ
ຂອງດ້ວຍການຫຼັນຄວາມມືດສົມພສານກັບຂ້ອເທິ່ງຈົງທີ່ເກີດວິນິຈັຍສ່ວນບານບຣຍາຍໃນຄໍາພົອງ

4) ສຕານທີ່ເກີດເຫດຕ້ອງສຽງປີໄວ້ເມື່ອບຣຍາຍຂ້ອເທິ່ງຈົງຈະດື້ນແລ້ວ

ໃນການນີ້ທີ່ພັນກາງການອ້າຍການເປັນໂຈທິກໍ ໃຫ້ເພີ່ມສາරະສໍາຄັງ ໂດຍບຣຍາຍເກີດກັນ
ຂອງກາຕາງວ່າຈັນຂອງກາຕາງໄດ້ຮີ່ອໄມ່ ຈະວິນຂອງກາຕາງຮີ່ອໄມ່ປະກາງໄຕ ເຊັ່ນ ຈະຂອໃຫ້ຄາລສ້ົ່ງ
ຕິ່ນຂອງກາຕາງໃຫ້ແກ່ເຈົ້າທັງພົມ (ໃນການນີ້ມີຂອງກາຕາງ) ຂ້ອເທິ່ງຈົງເກີດວິນິຈັຍການຈັນຖຸມຈໍາເລີຍວ່າຈັນ
ຈໍາເລີຍໄດ້ເມື່ອໃດ ຈໍາເລີຍມີປະກັນດ້ວຍໃຫ້ສອບສວນຮີ່ອຂັ້ນຜັດພົອງຕ່ອງຄາດຍ່າງໄວ້ ມີການ
ສອບສວນຮີ່ອໄມ່ ຈໍາເລີຍໃຫ້ກາຮອຍຢ່າງໄວ້ ເຊັ່ນ ວັນສາງກາພ ກາຄເສຫຍ່ອປະປົບສັບສົນ
ຫາກຈໍາເລີຍມີປະກັນດ້ວຍໃຫ້ສອບສວນ ຕ້ອງບຣຍາຍວ່ານໍາຈໍາເລີຍມາສ່າງຄາດພຣ້ອມພົອງຮີ່ອໄມ່ ດ້ວຍຈໍາເລີຍ
ຖຸກຂັ້ນອູ່ໃນອ້ານາຈຄາດກີຕ້ອງບຣຍາຍພົອນຂ່ອໃຫ້ຄາລເບີກຕ້ວງຈໍາເລີຍມາພິຈານາຕ້ອນໄປ

ในการนี้ราชบูรณะเสียหายเป็นโจทก์ ควรแล้วแต่คุณท้ายคำฟ้องว่าพระเหตุใด จึงได้นำคดีมาฟ้องเอง เช่น พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้อง หรือพนักงานสอบสวนปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าจนขณะยื่นคำฟ้องนี้บังสอบสวนไม่เสร็จ ไม่เป็นที่พอใจจึงได้ฟ้องเอง หรือฟ้องของเหตุไม่ได้แจ้งความร่องทุกชี้ไว้ เหตุที่จะต้องกล่าวเอาไว้เพื่อศาลจะได้รู้ว่าการที่ราชบูรณะฟ้องเองนั้นเจ้าหน้าที่บ้านเมืองเป็นอย่างไร ยุติธรรมไหม ผลการสอบสวนหรือการดำเนินคดีไปถึงไหนแล้ว ถ้าศาลมีเรื่องที่จะร้องขออย่างเดียวกัน ศาลก็จะได้สั่งรวมพิจารณาเข้ากับคดีที่พนักงานอัยการฟ้องเพื่อความยุติธรรม เป็นดังนี้

5) ฟ้องต้องมีคำขอท้ายฟ้อง

จากหลักเกณฑ์เหล่านี้ นักศึกษาสามารถนำไปศึกษาประกอบกับตัวอย่างการร่างคำฟ้องคดีอาญาได้ดังนี้

อนึ่ง ก่อนศึกษาเนื้อหาคำฟ้องคดีอาญา ผู้เขียนได้นำแบบพิมพ์คำฟ้องคดีอาญา ทั้งแบบพนักงานอัยการเป็นโจทก์ และแบบพิมพ์ราชบูรณะเสียหายเป็นโจทก์ฟ้องเองมาเป็นตัวอย่างเพื่อประกอบความเข้าใจ ให้นักศึกษาเห็นหน้าตาแบบพิมพ์คำฟ้องเสียก่อน ให้ดูตัวอย่างหน้าถัดไป

ตัวอย่างแบบฟิล์มพ์คำพ้องคดีอาญาของพนักงานอัยการ

คำพ้อง

คดีหมายเลขคดีที่...../.....

ศาลา.....
วันที่..... เดือน..... พุทธศักราช.....

ความ毋อาญา

ระหว่าง { โจทก์
..... จำเลย

ฐานความผิด.....

ชิงทรัพย์ของบุตร..... ให้ส่วนสวนผลลัพธ์
ข้าพเจ้าทรัพย์ของบุตร..... โจทก์
ของบุตร [๑]

ตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านเลขที่..... ถนน..... จ.
ตราด จังหวัด..... จ. จ.

ใกล้เคียง.....

ดำเนิน.....

อำเภอ.....

จังหวัด.....

เชือชาติ.....

สัญชาติ.....

มีข้อความตามที่จะกล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑.....

ตัวอย่างแบบพิมพ์คำขอท้ายฟ้องคดีอาญาของพนักงานอัยการ

O

คำขอท้ายคำฟ้องอาญา

การที่จำเลยได้กระทำการซื้อความที่กล่าวมาในคำฟ้องนั้น
ถือว่าเป็นความผิดต่อกฎหมายและบทมาตราดังนี้ คือ

ข้าพเจ้า

ขอศาลได้พิจารณาพิพากษางลงโทษจำเลยตามกฎหมาย
และขอศาลได้สั่ง

ข้าพเจ้าได้ยื่นสำเนาคำฟ้อง
มาด้วย.....ฉบับ และรอฟังคำสั่งอยู่.....ถ้าไม่รอให้ถือว่าทราบแล้ว

โดยข้อความถูกต้องเป็นอย่างเดียวกัน

โจทก์

คำฟ้องฉบับนี้ข้าพเจ้า.....
พนักงานอัยการ.....เป็นผู้เรียนเรียง
.....ผู้เรียง

คำฟ้องฉบับนี้ข้าพเจ้า.....
ตัวแทน.....เป็นผู้เขียนหรือพิมพ์
.....ผู้เขียนหรือพิมพ์

ตัวอย่าง
คำฟ้องใช้ได้ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาชื่อรำยกรรูปเสียงหายฟ้องเอง

(๔)
คำฟ้อง

ตัวอย่างเลขคู่ที่/๖๔.....

ศาล.....

วันที่.....เดือน..... พุทธศักราช ๒๕.....

ความ.....

ระหว่าง { โจทก์
..... จำเลย

ข้อหาหรือฐานความผิด.....

จำนวนทุนทรัพย์..... บาท สตางค์
ข้าพเจ้า

โจทก์

เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... อายุ..... เกิดวันที่.....

เดือน..... พ.ศ..... อายุ..... ปี อายุบ้านเลขที่..... หมู่ที่.....

ถนน..... ตรอก/ซอย..... ใกล้เคียง..... ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....

ข้อมูลฟ้อง..... จำเลย

เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... อายุ

อายุบ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ถนน.....

ตรอก/ซอย..... ใกล้เคียง..... ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....

มีข้อความตามที่จะกล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑.....

หมายเหตุ ในช่องว่างสำหรับลงชื่อโจทก์จำเลย ถ้าเป็นรายกรให่องรือหัวและ ชื่อสกุล ถ้าพนักงาน
อัยการเป็นโจทก์ให้แสดงสำเนาหนังสือ

128

LW 423

○(๔๐ ก.)

ตัวอย่างแบบพิมพ์ ๔๐ ก.
(ใช้พิมพ์หรือเขียนข้อความค่าพ้อง คำให้การแล้วยังไม่พอ)

130

LW 423

ตัวอย่าง
แบบพิมพ์คำขอท้ายพ้องคดีอาญาชิงราชภูมิเสียหายเป็นโจทก์

(๒)

คำขอท้ายค่าพ้องอาญา

การที่จำเลยได้กระทำการตามข้อความที่กล่าวมาในค่าพ้องนั้น ข้าพเจ้าดีใจว่า
เป็นความผิดต่องุญหมาย และบกพร่องดังนี้ดือ.....

ขอศาลได้ออกหมาย..... จำเลยมาพิจารณาพิพากษางานโดยตาม
กฎหมาย และขอให้ศาลสั่งและบังคับเจ้าจำเลยตามคำขอต่อไปนี้

๑.....

๒.....

๓.....

๔.....

ข้าพเจ้าได้ยื่นสำเนาค่าพ้องโดยข้อความถูกต้องเป็นอย่างเดียวกัน มา
ด้วย..... ณ บันทึกและรอคำสั่งอยู่ ถ้าไม่รอดให้ดีใจว่าทราบแล้ว

โจทก์

(พลิก)

ค่าพ้องฉบับนี้ข้าพเจ้า..... นายความใบอนุญาตที่.....
อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ถนน.....
ตรอก/ซอย..... ใกล้เดียง..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โกร.....
เป็นผู้เรียง

ผู้เรียง

ค่าพ้องฉบับนี้ข้าพเจ้า.....
อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ถนน.....
ตรอก/ซอย..... ใกล้เดียง..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โกร.....
เป็นผู้เขียนหรือพิมพ์

ผู้เขียนหรือพิมพ์

ตัวอย่าง

ใบแต่งหน่ายความใช้ได้ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาในการนิรรายกรเป็นโจทก์หรือจำเลย

O(ϵ')

ใบແຕ່ງທານຍຄວາມ

พิมพ์โดย เลขค่าที่..... กบ.....

ສາມ.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.ศักราช ๒๕.....

ארכן

Jan 6

๘๙

จ้าวโคตร

หัวพเจ้า.....

ขอแสดงให้.....

เป็นท่านายความของข้าพเจ้าในคติเรื่องนี้และให้มีอำนาจ.....

หัวใจเจ้าของร้านพิมพ์ชุมชนทุกที่

หน่วยความเร็วไถต่ำเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไฟฟ้า

ผู้ตั้งทนายความ

(พัฒนา)

หมายเหตุ* ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 62 หมายความว่ามีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาได้ในทางช้านายลักษณะของคุณความนั้น เช่น การยอมรับความที่คุณความอิกลักษณะนี้ เรียกว่า การยอมฟ้อง การประนีประนอมความความ การสะท้อนกัน หรือใช้ลักษณะในการอุทธรณ์ หรือฎีกา หรือในการขอให้ พิจารณาต่อไป ถ้าจะมอบให้มีอำนาจดังกล่าวประการใดบ้าง ให้กรอกลงในช่องที่วางไว้โดยระบบให้แจ้งข้อหา (สำที่ไม่ใช้และช่องว่างที่เหลือให้เขียนเดียว)

คำรับเป็นพนายความ

ข้าพเจ้า.....ทนายความชั้นที่.....
 ในอนุญาตที่.....ได้รับอนุญาตให้ว่าความ.....
 สำนักงานอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....
 โทรศัพท์/ชื่อ.....โทรศัพท์.....ตัวบล๊อก/บชว.....
 อีเมล/ชื่อ.....อัจฉริยะ.....โทรศัพท์.....
 ขอเข้ารับเป็นพนายความของ.....

เพื่อดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปตามหน้าที่ในกฎหมาย

.....ทนายความ

คำสั่ง

.....ผู้พิพากษา

ตัวอย่างที่ 1

ความผิดฐานลักทรัพย์

สมมติข้อเท็จจริงว่า เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2542 เวลาประมาณ 14 นาฬิกา เดชะ ขณะที่ น.ส.มะติ สีพัฒนาคระภูล แม่ค้าขายผลไม้ตั้งร้านแห่งถอยอยู่ปากทางเข้าตลาดหมู่บ้าน เชรี แนวหัวหมาก เขตบางกะปิ กำลังขายผลไม้แก่ลูกค้า ได้มีคนร้ายทราบซึ่งภายนหลังว่า นายชน ขัดสนทรัพย์ เข้ามาท่าทีว่าจะซื้อผลไม้โดยได้ตามราคาผลไม้ต่างๆ และเลือกผลไม้ครั้น น.ส.มะติ เมื่อ นายชนได้เดินอ้อมมาต้านหลังแห่งถอยอยซึ่งมีตั้งวางเชียงมะม่วงซ้อนกันอยู่ นายชนได้แอบแบงมะม่วงเปียวเสวย 1 เปง น้ำหนักประมาณ 15 กิโลกรัม ราคา 1,200 บาท หลบหนีออกจากร้าน ขณะนั้นลูกค้าที่กำลังเลือกผลไม้ต้านหลังร้านเห็นการกระทำของผู้ต้องหาได้บอกให้ น.ส.มะติ ทราบ น.ส.มะติ ได้ตะโกนให้คนช่วยจับ บรรดาคนขับรถบันต และจักรยานยนต์รับจ้างช่วยกันสกัดจับตัวผู้ต้องหาได้พร้อมของกลางและโทรศัพท์แจ้ง สถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก เจ้าหน้าที่ตำรวจนี้ได้รับตัวผู้ต้องหาไปทำการสอบสวนแล้ว ผู้ต้องหาให้การรับสารภาพว่าบ้านเดิมอยู่อำเภอโนนสัก จังหวัดมหาสารคาม ได้เข้ามาท่องงาน เป็นกรรมกรก่อสร้างในกรุงเทพฯ ผู้รับเหมาก่อสร้างขาดทุนหลบหนีไป คนงานต่างด้าวไม่มีเงินใช้ ด้วยความต้องจำใจให้ลักทรัพย์ดังกล่าวไว้ ล้วนของกลางเจ้าหน้าที่ตำรวจนี้ได้คืนให้เจ้าของรับไปแล้ว ระหว่างการสอบสวนผู้ต้องหาได้ถูกควบคุมตัวตลอดมาถึงวันฟ้อง ดังนี้

การเรียบเรียงคำฟ้องคืออาญาเป็นการย่อความ ดังนี้ ก่อนเรียบเรียงคำฟ้อง ผู้เรียบเรียงจะต้องย่อข้อเท็จจริงส่วนที่เป็นสาระสำคัญให้ได้ความเกี่ยวกับกัน

1) วัน เดือน ปี และเวลาที่เกิดเหตุ จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นวันที่เกิดเหตุ ได้สมมติว่า 23 กุมภาพันธ์ 2542 เวลา 14 นาฬิกาเศษ นั้น ก็คือป่ายสองโมงเศษซึ่งเป็นเวลา "กลางวัน" มีข้อสังเกตเกี่ยวกับเวลาเกิดเหตุ หากเป็นเวลากลางวันจะเป็นช่วงเช้า สาย บ่าย หรือเย็นก่อนพระอาทิตย์ตกใช้คำว่า "กลางวัน" เหมือนกันหมด ไม่มีคำว่า "กลางวันก่อนเที่ยง" หรือ "กลางวันหลังเที่ยง" ตรงนี้ต่างกับเวลา "กลางคืน" มี 2 ช่วงคือ "กลางคืนก่อนเที่ยง" และ "กลางคืนหลังเที่ยง"

2) บุคคลและสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด เช่น ผู้เสียหายเป็นใคร สิ่งของที่เกี่ยวข้องจะเป็นอาชญากรรมที่ถูกลักหรือถูกขโมยในสาระสำคัญว่าจำเลยลักทรัพย์อะไร จำนวนเท่าไร ราคาเท่าไร ของใคร จากข้อเท็จจริงเรื่องนี้ สิ่งของที่ผู้ต้องหาได้ลักไป คือมะม่วง 1 เปง ราคา 1,200 บาทของผู้เสียหาย คือ น.ส.มะติ สีพัฒนาคระภูล

3) พฤติกรรมและสถานที่ ผู้ต้องหากระทำการ นอกจากข้อ 2 แล้วจะต้องให้ได้ความว่า ผู้ต้องหาลักษณะพิเศษที่ไหน พฤติกรรมทำอย่างไร จากข้อเท็จจริงสถานที่เกิดเหตุ คือตลาดหมู่บ้านเสรีอยู่ในเขตบ้านของหัวหมาก เขตบางกะปี กรุงเทพมหานคร ส่วนพฤติกรรมจำเลยลักษณะแบบก้าวไป "ไม่ได้ใช้กำลังประทุษร้ายผู้ใด คงเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ ธรรมดា และจึงนำสาระสำคัญเหล่านี้ไปเรียนเรียงค่าฟ้องต่อไป

4) ในการสอบสวนผู้ต้องหาให้การอย่างไร เช่น รับสารภาพ ปฏิเสธ ภาคเชิง ของกลางอยู่ที่ไหน ระหว่างสอบสวนถูกควบคุมหรือไม่ หรือได้ประกันตัว (ปล่อยชั่วคราว) ฯลฯ หากผู้ต้องหาได้ประกันตัวไป ตอนท้ายของค่าฟ้องจะต้องบรรยายให้ปรากฏว่าได้ส่งตัว จำเลยมาพร้อมฟ้องแล้ว ทั้งนี้เพื่อให้เข้าหลักเกณฑ์ ป.ว.อาญา มาตรา 172 ซึ่งบัญญัติว่า "การพิจารณาและสืบพยานในศาลให้กระทำการโดยเปิดเผย...ฯลฯ" หากผู้ต้องหาถูกควบคุมตัว เช่น ฝากขังตามหมายศาล ค่าฟ้องต้องขอศาลเบิกตัวจำเลยมาพิจารณาโดยตัวบุคคล

5) ผู้เรียนเรียงฟ้องต้องแยกกองค์ประกอบฐานความผิดของกฎหมาย ข้อเท็จจริงข้างต้นเป็นคดีลักทรัพย์ ต้องนำไปรวมลงรายอาญา มาตรา 334 ที่ว่า "ผู้ใดเอาทรัพย์ ของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต...ฯลฯ" นัยแยกกองค์ประกอบ จะได้ความว่า ผู้ใด (1) เอาไป (2) ทรัพย์ของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย (3) โดยเจตนา (4) โดยทุจริต โดยนำเอองค์ประกอบเหล่านี้ไปบรรยายผสมผลานกับข้อเท็จจริงที่ได้ย่อไว้ ทั้งนี้อย่าลืมยืนยันว่า "จำเลย" เป็นผู้กระทำการ เมื่อนำมาเรียนเรียงจะได้ตัวนเนื้อหาค่าฟ้อง ดังนี้

เนื้อหาค่าฟ้องเรียนเรียง ดังนี้

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2542 เวลา ก.ล.วัน จำเลยนี้ได้นั่งอาจาระทำ มิคต่องกฎหมาย กล่าวคือ จำเลยได้อา (ลักอา) มะม่วง 1 เส้น ราคา 1,200 บาท ของ น.ส.มะลิ ลีพัฒนาตรรกะ ผู้เดียวหายไปโดยทุจริต

เหตุเกิดที่แขวงหัวหมาก เขตบางกะปี กรุงเทพมหานคร

ข้อ 2. ตามวันและเวลาดังกล่าวในข้อ 1 เจ้าหน้าที่สำรวจจับจำเลยได้พร้อมด้วย มะม่วง 1 เส้นที่จำเลยลักไปดังกล่าวในข้อ 1 เป็นของกลางนำส่งพนักงานสอบสวน ห้ากวัน สอบสวนแล้ว ขึ้นสอบสวนจำเลยให้การรับสารภาพ ของกลางเจ้าทรัพย์ได้รับคืนไปแล้ว ระหว่างสอบสวนจำเลยได้ประกันตัวไปทั้งหมดทุกข้อ ได้ส่งตัวจำเลยมาพร้อมฟ้องนี้แล้ว

คำขอท้ายฟ้องอาญา

ขอให้ศาลลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334

หมายเหตุ

1) ตัวหนาในค่าฟ้อง คือ อองค์ประกอบของกฎหมาย

2) ที่บรรยายว่า "พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนแล้ว...ฯลฯ" เป็นการบรรยายให้เข้าหักเกณฑ์ ป.ว.อ.อาญา มาตรา 120 "ห้ามมิให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีใดต่อศาล โดยมิได้มีการสอบสวนในความผิดนั้นก่อน" ดังนั้น ในฟ้องจึงต้องบรรยายให้คาดทราบว่า คดีที่นำมาฟ้องนี้มีการสอบสวนตามกฎหมายแล้ว

ตัวอย่างที่ 2 ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์

สมมติข้อเท็จจริงว่า เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2543 เวลา 10 นาฬิกาเช้า นางส้ม อุดมวิทย์ ได้เดินไปตามถนนจรัญกรุงในเขตยานนาวา เพื่อไปป้ายกับข้าว ได้มีนายสนิก พิทักษ์ ผู้ต้องหาได้กระชากสร้อยคอของค่า หนัก 3 บาท 1 เส้น ราคา 18,000 บาท พร้อมพระเพี้ยมทองคำ 1 อองค์ ราคา 7,000 บาท รวมราคา 25,000 บาท ขาดจากคอของนางส้ม อุดมวิทย์ แล้ววิ่งหนีไป ผู้เสียหายได้ไปแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจนาย ต่อมาวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2543 เวลาประมาณ 15 นาฬิกาเช้า เจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาลวัดพระยาไกร จับกุมผู้ต้องหาได้ ทำการสอบสวนแล้ว ผู้ต้องหาให้การปฏิเสธ แต่ผู้เสียหายเจ้าหน้าที่ผล เป็นบนใบหน้าผู้ต้องหาได้ คดีมีมูล ระหว่างสอบสวนผู้ต้องหาถูกควบคุมตัว 1 วันแล้วได้ ประกันตัวไป

การเรียบเรียงค่าฟ้องฐานวิ่งราวทรัพย์ คงอาศัยหลักมาตรา 336 ประมวลกฎหมายอาญา ทั้งคำขอท้ายฟ้องต้องขอให้ศาลสั่งให้จำเลยคืนหรือใช้รากทรัพย์ด้วย

ก่อนเรียบเรียงฟ้อง ต้องย่อเรื่องดังที่กล่าวไว้ในตอนต้น จากข้อเท็จจริงได้ความว่า เหตุเกิดเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2543 เวลา 10 นาฬิกาเช้า คือ ช่วงเวลากลางวัน ผู้ต้องหา หรือจำเลยคืนได้กระชากสร้อยคอของค่าหนัก 3 บาท 1 เส้น ราคา 18,000 บาท พร้อมพระเครื่องเพี้ยมทองคำ 1 อองค์ ราคา 7,000 บาท รวมราคา 25,000 บาทของนางส้ม อุดมวิทย์ ผู้เสียหายแล้วหลบหนีไป สถานที่เกิดเหตุแขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพฯ ต่อมา

วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2543 เวลากลางวัน สำหรับจันผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ สอนสวนแล้วให้ การปฏิเสธ แต่คดีมีมูล ขณะนี้จำเลยประกันตัวไป จากข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้จะเห็นว่า

1) วัน เวลาที่เกิดเหตุ คือ วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2543 เวลากลางวัน
2) บุคคลและสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด คือนางส้ม อุดมวิทย์ เป็นผู้เสียหาย สิ่งของ คือ สร้อยคอทองคำ 1 เส้น หนัก 3 บาท ราคา 18,000 บาท พระเลี่ยมทองคำ 1 องค์ ราคา 7,000 บาท (พระเครื่องจะเป็นพระวัดใด ข้อมูลรุ่นใดไม่ต้องบรรยาย) รวมราคารวัปป์ หรือสิ่งของ 25,000 บาท

- 3) พฤติกรรมของจำเลย กระชากรวัปป์จากคดีผู้เสียหายแล้ววิ่งหนีไป
4) สถานที่เกิดเหตุ อยู่ในเขตป่าครองแขวงบางโพงพาง เชียงราย จังหวัดเชียงราย
5) มีการสอนสวนแล้ว ผู้ต้องหาหรือจำเลยให้การปฏิเสธ ขณะนี้ได้ประกันตัวไป

จากนั้นก็แยกกันค่าประกอบความผิดมาตรา 336 แห่งประมวลกฎหมายอาญา นำ นำบรรยายพสมพสถานกับข้อเท็จจริง โดยอาศัยหลักเกณฑ์สรุปที่ได้บรรยายไว้แล้ว จะได้ เนื้อหาค่าฟ้อง ดังนี้

เนื้อหาค่าฟ้องเรียนเรียง ดังนี้

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2543 เวลากลางวัน จำเลยได้กระทำการผิดต่องกฎหมาย ก่อวินาศัย คือ จำเลยได้นั่งอาจลักษ์เอาสร้อยคอทองคำ 1 เส้น หนัก 3 บาท ราคา 18,000 บาท กับ พระเครื่องเลี่ยมทองคำ 1 องค์ ราคา 7,000 บาท ที่แขวนอยู่กับสร้อยคอ รวมทั้งหมดราคารวัปป์ 25,000 บาท ของนางส้ม อุดมวิทย์ ผู้เสียหาย โดยจำเลยใช้กริยาจกจวยกระชากราชอาชญากรรม ครอบครัวและเครื่องดั่งกล่าวซึ่งรวมอยู่ที่คดีผู้เสียหายพาหนะไปชี้งหน้า

เหตุเกิดที่แขวงบางโพงพาง เชียงราย จังหวัดเชียงราย

ข้อ 2. ต่อมาวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2543 เวลากลางวัน เจ้าหน้าที่สำหรับจับจำเลยได้ ทำการสอนสวนแล้วจำเลยให้การปฏิเสธตลอดข้อหา แต่คดีมีมูล ระหว่างสอนสวนจำเลย ถูกควบคุมตัว 1 วัน และมีประกันตัวไป ได้สั่งตัวจำเลยมาคาดพร้อมฟ้องนี้แล้ว

ค่าขอท้ายฟ้องอาญา

ขอให้ลงโทษจำเลยตาม ป.อาญา มาตรา 336 และให้ค่าอสั้งให้จำเลยคืนหรือใช้ ราคารวัปป์ รวม 25,000 บาท แก่ผู้เสียหายด้วย

ข้อสังเกต

1) การร่างค่าฟ้องคดีอาญาเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ได้สรุปไว้ข้างต้น กล่าวคือ เริ่มต้นด้วยการบรรยายวันเวลาที่จำเลยกระทำการผิด คือวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2543 เวลากลางวัน

เหตุที่ใช้คำว่าเวลากลางวัน เพราะปรากฏตามข้อเท็จจริงว่าเหตุเกิดเวลา 10 นาฬิกาเช้า การบรรยายฟ้องไม่นิยมระบุเวลาตายด้วย เพราะอาจเกิดความเสียหายซึ่งได้หากว่าทางพิจารณาแตกต่างกับฟ้อง

2) การใช้คำว่า เวลากลางวันจะแตกต่างกับเวลากลางคืน ถ้าเหตุเกิดเวลากลางคืน จะมีคำว่าก่อนเที่ยงหรือหลังเที่ยง แต่สำหรับกลางวันไม่มีคำว่าก่อนเที่ยงหรือหลังเที่ยง ทั้งนี้ เพราะในวันหนึ่ง จะมีกลางวันเพียงช่วงเดียว เมื่อกล่าวถึงวันเวลาที่จำเลยกระทำผิดแล้ว กับบรรยายข้อเท็จจริงเป็นไปตามสำคัญ กล่าวคือ พฤติกรรมหรือการกระทำของจำเลยที่ถือว่าเป็นการกระทำความผิดนั้น จำเลยกระทำประการใด จะเห็นว่าคำฟ้องได้บรรยายถึงการกระทำของจำเลย คือ จำเลยลักทรัพย์โดยใช้กิริยาจกจวยทรัพย์ของผู้เสียหายพาหนะไปซึ่งหน้า ได้บรรยายถึงบุคคลที่เก็บข้องคือ นางสม อุดมวิทย์ ซึ่งเป็นผู้เสียหาย ซึ่งของที่เก็บข้องกับการกระทำความผิดคือสร้อยคอทองคำ 1 เส้น หนัก 3 บาท ราคา 18,000 บาท กับพระเครื่องเลี่ยมทองคำ 1 องค์ ราคา 7,000 บาท ได้บรรยายไว้พอสมควร ทั้งการบรรยายข้อเท็จจริงนั้นสั้นแต่กระตัดรัด ขัดเจน เข้าใจง่าย โดยฝ่ายคู่ประกอบของความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์มาสมมูลกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นให้จำเลยอ่านแล้วเข้าใจข้อหาได้ดี ทั้งได้สรุปสถานที่เกิดเหตุให้ปรากฏแล้วด้วย ข้อความที่เน้นด้วยหัวคือของคู่ประกอบของกฎหมาย

3) เมื่อจากคดีนี้พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ผู้เรียบเรียงฟ้องได้บรรยายข้อเท็จจริง ตามหลักข้อที่ 7 ไว้ในคำฟ้องข้อ 2 และบรรยายให้ศาลทราบว่าได้สั่งตัวจำเลยมาพร้อมฟ้อง ด้วยเพื่อให้เข้าหัดกับเกณฑ์มาตรฐาน 172 แห่ง ป.ว.อ.อาญา ลิงที่จะถูกไม้ໄicide คือ คำขอห้ามฟ้อง ต้องอ้างบทมาตราที่จะขอให้ศาลมลงโทษตามที่ ป.ว.อ.อาญา ได้บัญญัติไว้ในอนุมาตรา 6

ตัวอย่างที่ 3 ความผิดฐานชิงทรัพย์

สมมติข้อเท็จจริงว่า เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2544 เวลาประมาณ 21 น. เดชะ นายสุพัฒน์ วิวัฒน์กุล และ นางจันทร์สว่าง วิวัฒน์กุล สองสามีภรรยาคบกันจากการเลี้ยง ให้ขับรถเข้าไปจอดหน้าบ้านในซอย 13/1 ถนนสุขุมวิท แขวงและเขตพระโขนง ขณะที่นางจันทร์สว่างลงจากรถ จะไปเบิดประตูรั้วเพื่อนำรถเข้าบ้าน ผู้ต้องหาสองคนซึ่งทราบข้อมูลล้วงค์ คือ นายอุน ขัดสนทรัพย์ และนายเพิ่ม ใจเมฆมด ได้ร่วมกันใช้มีดและอาวุธปืนขุนค้อนหั่ง

สองและใช้เชือกรัดคอ มัดมือ มัดเท้าและใช้ผ้ามัดปากบุคคลทั้งสองไว้กับรถยกและปลด
ทรัพย์ซึ่งมี價值 1 วง นาฬิกา 2 เหรียญ สร้อยคอ ต่างหู และเงินสด จากบุคคลทั้งสอง
เป็นเงินทั้งสิ้น 135,750 บาท แล้วหลบหนีไป ผู้เสียหายทั้งสองร้องขอความช่วยเหลือ
เพื่อนบ้านได้อินจังออกมาให้การช่วยเหลือแก้มัดและได้แจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในคืน
เดียวกันเวลาประมาณ 4 นาฬิกา เจ้าหน้าที่ตำรวจได้จับผู้ต้องหาทั้งสองได้พร้อมทั้งมีคดี
1 เสื้อ และอาวุธปืนสั้นยี่ห้อเรือลเวอร์ 1 กระบอก พร้อมทั้งของกลางครบถ้วน ทำการสอบ
สวนแล้วผู้ต้องหาทั้งสองให้การรับสารภาพ พนักงานสอบสวนได้ข้อความฝากรับผู้ต้องหาทั้งสอง
ส่วนของกลาง ผู้เสียหายรับคืนไปแล้ว

การร่างฟ้องคดีอาชญากรรม มาตรา 339 ซึ่งเป็นลักษณะของการซิงทรัพย์
ประกอบกับมาตรา 335 ซึ่งเป็นลักษณะของการลักทรัพย์เวลากลางคืน และมาตรา 83 ตัว
การร่วมกันกระทำความผิด

ก่อนเรียนเรียงคำฟ้องต้องย่อข้อเท็จจริงในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและแยกของค์
ประกอบของกฎหมายเช่นเดียวกับที่ได้อธิบายในส่วนตัวอย่างข้างต้น แล้วนำข้อเท็จจริงมา
บรรยายผสมผสานกับส่วนที่ประกอบของกฎหมาย

เนื้อหาคำฟ้องเรียง ดังนี้

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2544 เวลากลางคืนหลังเที่ยง จำเลยทั้งสองซึ่งมี
มีคดี 1 เสื้อ และเป็นสั้นยี่ห้อเรือลเวอร์ 1 กระบอก เป็นอาวุธติดตัวได้นั่งอาจร่วมกันชิง
ชนบัตรหลายฉบับเป็นเงิน 40,000 บาท หมู่บ้าน 1 วง นาฬิกาข้อมือ 2 เหรียญ สร้อยคอ
1 เส้น ต่างหู 1 คู่ รวมราคาราคาทั้งสิ้น 135,750 บาท ของนายสุพัฒน์ วิวัฒน์กุล และนางจันทร์
สว่าง วิวัฒน์กุล ผู้เสียหายไปโดยทุจริต ในการซิงทรัพย์นี้จำเลยทั้งสองได้ร่วมกันใช้มีด
และอาวุธปืนดังกล่าวซึ่งเป็นเครื่องช่วยเหลือในการก่อเหตุร้ายผู้เสียหายทั้งสองคน ทั้งยัง
ได้ใช้กำลังกายใช้เชือกรัดคอ มัดมือ มัดเท้า ใช้ผ้ามัดปากบุคคลทั้งสองเพื่อความสะดวก
ในการซิงทรัพย์และพาทรัพย์นั้นไปและเพื่อให้พ้นการจับกุม

เหตุเกิดที่แขวงพระโขนง เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

ข้อ 2. ต่อมาวันที่ 11 พฤศจิกายน 2544 เวลากลางคืนก่อนเที่ยง เจ้าหน้าที่ตำรวจ
จับจำเลยทั้งสองได้พร้อมทั้งของกลางที่จำเลยได้มาจากการกระทำผิดทั้งหมดและยึดได้มีด
พกและอาวุธปืนสั้นของกลาง ทำการสอบสวนแล้ว จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพตลอด
ข้อหา

เจ้าหน้าที่สำรวจได้คืนของกลางทั้งหมดให้ผู้เสียหายรับไปแล้ว
จ้าเลขทั้งสองถูกควบคุมด้วยตลอดมา โดยพนักงานสอบสวนได้ร้องขอฝากขังต่อ
ศาลในคดี.....ของคดีนี้ ขอได้โปรดเบิกตัวจ้าเลขมาเพื่อพิจารณาลงโทษต่อไป

คำขอห้ามพ่องอาญา

ขอให้ลงโทษไทยจ้าเลขตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 339 ประกอบด้วยมาตรา
335 และมาตรา 83

หมายเหตุ ตัวอักษรเน้นด้วยหนาในพ้องข้อ 1. คือ องค์ประกอบของมาตราต่างๆ
ที่ถูกไว้

ตัวอย่างที่ 4 ความผิดฐานปล้นทรัพย์

สมมติข้อเท็จจริงว่าเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2544 เวลา 22 น. ขณะที่ นายเกษม
แซ่ดัง บ้านอยู่ซอยล่าสาด แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ ได้เดินเข้าไปในช่องบ้าน
ของคน ได้มีชาย 3 คน พร้อมมีคุณภาพแพร่เป็นอาชญากรรมโดยคนหนึ่งใช้มีดชี้ไว้ให้นายเกษม
แซ่ดัง ร้องและชักวิน อีกคนหนึ่งใช้แขนรัดคอนายเกษม แซ่ดัง ให้เพื่อนอีกคนหนึ่งปลด
ทรัพย์ไปจากนายเกษม ผู้เสียหาย คือ นาทีกาข้อมือให้โภค 1 เรือน ราคา 3,000 บาท แหวน
ทองคำหนัก 1 บาท ราคา 6,000 บาท 1 วง ชนบัตรชนิดต่างๆ รวม 2,000 บาท รวมเป็น
เงินทั้งสิ้น 11,000 บาท แล้วทั้งสามหลบหนีไป ผู้เสียหายได้แจ้งความต่อเจ้าหน้าที่สำรวจ
สถานที่สำรวจทราบหลักฐานว่าได้คนเดียว คือ นายบัง แก้วสี รับสารภาพว่าได้ร่วมกับนายก้านและนาย
คำไม่ทราบนามสกุลปล้นทรัพย์จริง ระหว่างสอบสวนผู้ต้องหาถูกควบคุมด้วยตลอด

การพ้องใช้องค์ประกอบตามมาตรา 340 วรรค 2 ความผิดฐานปล้นทรัพย์โดยมี
อาชชิตด้วยในการปล้นทรัพย์ด้วย

เนื้อหาดำเนินเรื่อง ดังนี้

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2544 เวลา ก.ศ. คืนหลังเที่ยง จ้าเลขนี้ได้กระทำการผิด
ต่องกฎหมาย กล่าวคือ จ้าเลขกับพวกอีก 2 คน ซึ่งหลบหนีไปยังไม่ได้ตัวมาพ้องได้บังอาจ
ร่วมกันมีอาชชิตคุณภาพแพร่เป็นอาชญากรรมติดตัวไปสั่น震 เอานาทีกาข้อมือให้โภค 1 เรือน ราคา 3,000

บาท แหนบทองค่าหินก้อน 1 บาท ราคา 6,000 บาท 1 วง ชนบัตรชนิดต่างๆ เป็นเงิน 2,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 11,000 บาท ของนายเกษม แซ่ดัง ผู้เสียหายไป ในการปล้นทรัพย์ นี้ในทันใดนั้นเจ้าเลยกับพวกได้ร่วมกันใช้แขนรัดคอผู้เสียหายและใช้อาวุธมีดปืนยแหงมีชื่อเช่นว่าจะแหงทำร้ายผู้เสียหาย ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เสียหาย ส่งทรัพย์ ยื่นทรัพย์ให้เจ้าเลยกับ พวกเพื่อให้ความสะดวกแก่การลักทรัพย์ มีคดีอาทรร้ายนั้นไป และเพื่อให้พ้นจาก การจับกุม

เหตุเกิดที่แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

ข้อ 2. ต่อมาวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2544 เวลา 08 โมงเช้า เจ้าหน้าที่ตำรวจตัวรับจับเจ้าเลยกับ ทำการสอบสวนแล้วเจ้าเลยให้การรับสารภาพ จำเลยถูกควบคุมตัวดังแต่เดือนก่อนจับและ คาดอนุญาตให้ผัดฟองจำเลย ครบผัดฟองครั้งที่.....วันที่.....ตามคำร้องคดีหมายเลขคดีที่.....ของศาลได้โปรดเบิกตัวเจ้าเลยมาพิจารณาต่อไป

คำขอท้ายฟ้องอาญา

ขอให้ลงโทษเจ้าเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 340 วรรคสอง มาตรา 83 และขอให้ศาลสั่งให้เจ้าเลยกินหรือใช้ราคารัฐบาลเป็นเงิน 11,000 บาท แก่ผู้เสียหายด้วย

ข้อสังเกต ความผิดฐานปล้นทรัพย์ตามมาตรา 340 นั้น กต่าว่าวิธีพิจารณา ผู้ที่ซึ่ง ทรัพย์ดังแต่ สามคนขึ้นไป ถือว่ากระทำการผิดฐานปล้นทรัพย์ ด้วยเหตุนี้การเรียนเรียงฟ้องจึง ต้องอาศัยองค์ประกอบของมาตรา 339 ในเรื่องของทรัพย์เป็นหลักในการบรรยายฟ้องด้วย โดยสมมติฐานกับข้อเท็จจริง ที่เน้นด้วยในคำฟ้องข้อแรกเป็นองค์ประกอบของความผิด มาตรา 339 วรรคหนึ่ง และอนุมาตรา 1 อนุมาตรา 5 กับมาตรา 340 ให้นำด้วยมาพิจารณา คดีของค่าฟ้องจะช่วยให้เข้าใจง่ายยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 5 ความผิดฐานรีดเอาทรัพย์

สมมติข้อเท็จจริงว่า เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544 เวลาประมาณ 13 นาฬิกาเศษ ขบวนที่ น.ส.พิมพ์ เดือนโลภา ผู้เข้าประกวดนางสาวอินไทยงามในงานกุศลหน้าจังหวัด เชียงใหม่และผ่านรอบคัดเลือกไปจนถึงรอบสุดท้าย กำลังพักผ่อนอยู่กับนางอัญชัน พี่เลี้ยง นางงามที่บ้านพักอ่าวเมืองแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ นายเก็บผู้ต้องหาได้เข้าไปพบ น.ส.พิมพ์

เดือนໄສກາ ໃນຮ້ານະຄນຽັງກັນມາກອນແລະພູດຈາງໆເບີ່ງຜູ້ເສີຍຫາຍວ່າຈະເປີດເໝຍຄວາມລັບໃນ
ການຕື່ຜູ້ເສີຍຫາຍເຄຍມີສັນພັນຢັນຫຼືສ່າວຸໄດ້ເຫັນກັບເພື່ອຜູ້ຕ້ອງຫາມາກອນເຂົ້າປະກວດໃຫ້ຄະນະ
ກຽມກາງກອງປະກວດນາງການທານ ອັນຈະເປັນເຫດໃຫ້ຜູ້ເສີຍຫາຍຖຸກຄັດຮື່ອກຈາກການປະກວດ
ຫາກຜູ້ເສີຍຫາຍໄມ້ຕ້ອງການໃຫ້ເປີດເໝຍກີໃຫ້ມອບເດີນສດໃຫ້ກັນຜູ້ຕ້ອງຫາ 50,000 ນາທ
ຜູ້ເສີຍຫາຍ
ກັ້ວຖຸກເປີດເໝຍຄວາມລັບ ແລ້ວມີເຈິນໄມ້ພອງຈຶ່ງທ່ອຮອງເທື່ອ 10,000 ນາທ ແລ້ວໄຫ້ນາງອຸ້ນໜີໄປ
ທີ່ມີເຈິນໃນທ່ອນອນໃຫ້ແລະ ນ.ສ.ພິມພ ເຊື່ອນໄສກາ ໄດ້ຈ່າຍເຈິນ 10,000 ນາທໃຫ້ກັນຜູ້ຕ້ອງຫາ
ໄປ ເມື່ອນາຍເທັນກັບໄປແລ້ວ ຜູ້ເສີຍຫາຍກັບພີເຕັ້ງໄດ້ປະກຳກັນວ່າຈະຕ້ອງແຈ້ງຄວາມເພື່ອມີໄຫ້
ນາຍເທັນມາຮົດໄດ້ອີກ ດັ່ງນີ້ຈຶ່ງໄດ້ພາກັນໄປແຈ້ງຄວາມຕ່ອເຈົ້າທີ່ຕໍ່າວົງສດານີ້ຕໍ່າວົງກູຮ
ຢ້າເກອແມເວີມ ຕ່ອມາວັນທີ 13 ຖຸມພັນທີ 2544 ເວລາປະມານ 14 ນາທິກາເຄະ ເຈົ້າທີ່
ຕໍ່າວົງຈັບກຸມຕົວຜູ້ຕ້ອງຫາໄດ້ ທ່າກການສອບສວນແລ້ວ ຜູ້ຕ້ອງຫາໄທການສາරກາພແລະຮັບວ່າເຈິນ 10,000
ນາທ ໄດ້ໃຊ້ໜົມດແລ້ວ ຮະຫວ່າງສອບສວນຜູ້ຕ້ອງຫາໄດ້ປະກັນດັ່ງໄປ

ການເຮັດວຽກຄໍາພື້ນຖານຮົດເອກຫວັບພົດຄອດຕ້າມມາດຕະກາ 338 ປະມວລກງານຍາກູ້
ເໜື້ອຫາຄໍາພື້ນຖານເຮັດວຽກ ດັ່ງນີ້

ຂ້ອງ 1. ເມື່ອວັນທີ 6 ມັງກອນ 2544 ເວລາກຄາງວັນ ຈໍາເລີຍນີ້ໄດ້ກະທຳກິດຕ່ອກງານຍາ
ກ່ລາວຄື່ອ ຈໍາເລີຍໄດ້ນັ້ນອາຈີ່ມື່ນໃຈນາງສາວພິມພ ເຊື່ອນໄສກາ ຜູ້ສົມຄຣເຂົ້າປະກວດນາງສາວ
ດີ່ນໄທຍ່າມ ປະຈຳປີ 2544 ໃຫຍ້ອມໃຫ້ເຈິນແກ່ຈໍາເລີຍຈຳນວນ 10,000 ນາທ ໂດຍບູ້ເບີ່ງວ່າຈະ
ເປີດເໝຍຄວາມລັບຕ່ອຄະນະກຽມກາງກອງປະກວດນາງສາວດີ່ນໄທຍ່າມວ່ານາງສາວພິມພ ເຊື່ອນ-
ໄສກາ ເຄຍມີສັນພັນຢັນຫຼືສ່າວຸກັບເພື່ອຈໍາເລີຍມາກອນເຂົ້າປະກວດ ຊິ່ງການເປີດເໝຍນີ້ຈະກໍາ
ໄຫ້ນາງສາວພິມພ ເຊື່ອນໄສກາ ຜູ້ຖຸກບູ້ເບີ່ງຜູ້ເສີຍຫາຍ ເພວະຈະກໍາໄຫ້ຄະນະກຽມກາງກອງປະກວດ
ນາງສາວດີ່ນໄທຍ່າມຕັດນາງສາວພິມພ ເຊື່ອນໄສກາ ອອກຈາກການປະກວດ ຈົນນາງສາວພິມພ
ເຊື່ອນໄສກາ ຜູ້ຖຸກປິ່ນບິ່ນໃຈຍ້ອມໃຫ້ເຈິນແກ່ຈໍາເລີຍຈຳນວນ 10,000 ນາທໄປ
ເຫດຸກີດທີ່ຕໍ່າບດແມເວີມ ຢ້າເກອແມເວີມ ຈັງຫວັດເຊີ່ງໄໝ

ຂ້ອງ 2. ຕ່ອມາເມື່ອວັນທີ 13 ຖຸມພັນທີ 2544 ເວລາກຄາງວັນ ເຈັ້າພັກງານຕໍ່າວົງຈັບ
ຈໍາເລີຍໄດ້ ທ່າກການສອບສວນແລ້ວ ຈໍາເລີຍໄທການຮັບສາරກາພ ຈໍາເລີຍໄດ້ປະກັນດັ່ງໄປໃນຮ່ວ່າງ
ສອບສວນ ໄດ້ສັງຕິວ່າຈໍາເລີຍມາພວມພື້ນຖານແລ້ວ

ຄໍາຂອກທ້າຍພື້ນຖານຍາກູ້

ຂອງໄທລົງໄທຍ່າຈໍາເລີຍດາມປະມວລກງານຍາກູ້ ມາດຕະກາ 338 ແລະຂອໃຫ້ຄາລສິ່ງໄຫ້
ຈໍາເລີຍຄືນເຈິນຈຳນວນ 10,000 ນາທ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ເສີຍຫາຍຕໍ່າວຍ

ຂ້ອງສັງເກດ ຂ້ອງຄວາມໃນພື້ນຖານ 1 ຕ້າຫານ ອີ້ວ່າ ອີ້ວ່າ ອີ້ວ່າ ອີ້ວ່າ

ตัวอย่างที่ 6

สมมติข้อเท็จจริงว่า นายกบ นางเขียว สามีภริยา มีเหตุบาดหมางกันตลอดมา เพื่อระนายกบไปได้ น.ส.ทุเรียน เพื่อนนางเขียวเป็นเมียห้อยและจะให้ น.ส.ทุเรียนเข้ามาอยู่ร่วมบ้านเดียวกันแต่นางเขียวไม่ยอม ทั้งสองมีเหตุทะเลาะวิวาทกันเสมอมา ครั้นเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2544 เวลา 21 นาฬิกาเศษ นายกบได้เจรจาในเรื่องนี้กับนางเขียวอีก ในที่สุด ทั้งสองคนทะเลาะกันอย่างรุนแรง นางเขียวคืบว้าปืนพกไว้รอบเอว ขนาด 9 ม.m. ของนายกบ ยิงนายกบในระหว่างทะเลาะกับริเวณศีรษะนายกบถึงแก่ความตายทันที เสียงปืนทำให้เพลเมือง ตีแจ้งเหตุให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ เจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมผู้ต้องหาซึ่งมิได้หลบหนีได้ในคืนนั้นเอง นำส่งพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนแต่ผู้ต้องหาไม่ยอมให้การ ส้านวนสอบสวน สั่งถึงพนักงานอัยการซึ่งจะต้องฟ้องตาม มาตรา 288 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา

เนื้อหาคำพ้องเรียนเรียง ดังนี้

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2544 เวลา กองกลางคืนหลังเที่ยง จำเลยนี้ได้กระทำผิดต่องูหنمาย กล่าวคือ จำเลยได้ใช้อาวุธปืนสั้นเรียกว่า เวอร์ ขนาด 9 ม.m. ซึ่งเป็นอาวุธของนายกน บังนายกนผู้เป็นสามี 1 นัดโดยเจตนาฝ่า กระสุนปืนที่จำเลยบังถูกบริเวณศีรษะ นายกน หัวกระสุนฝังในสมองเป็นบาดแผลสาหัส นายกนได้ถึงแก่ความตายเพราบาดแผลที่จำเลยบังนั้นในทันทีสมดังเจตนาของจำเลย ทั้งนี้โดยความโกรธที่ผู้ตายไปหลงรักหญิงอื่น และเดี้ยงดูยอกย่องฉันภรรยา เจ้าพนักงานและแพทย์ได้ทำการชันสูตรพิจิกพผู้ตายแล้ว ดังรายงานการชันสูตรพิจิกพท้ายท้อง

ເຫດເກີດທີ່ແຂວງຈຸດຈັກ ເນັດບາງເບິນ ກຽງແຫຼມຫານຄວ

ข้อ 2. ความผิดของจำเลยตามพ้องข้อ 1. เจ้าหน้าที่งานจับจำเลยได้ในวันที่ 20 มิถุนายน 2544 และได้อาชญาบินและปลอกกระสุนปืนที่จำเลยใช้กระทำความผิดเป็นของกล่างส่งพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนแล้ว จำเลยไม่ยอมให้การซึ่งสอบสวน คดีมีมูลความผิด

จ้าເລຍຖຸກຄວນຄຸມດ້ວຍຕັ້ງແຫຼວນຖຸກຈັບແລະຖຸກຄານນີ້ສັ່ງໜັງໄວ້ໃນຄົດຕໍາທີ.....
ຄອດມາ ຂອຄາສໄດ້ປ່ຽນເປົກຕ້ວຢ່າເລຍມາພິຈາຮັນເຫຼືອໄປ

คำขอท้ายคำฟ้องอาญา

ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมาย มาตรา 288

ข้อสังเกต องค์ประกอบมาตรา 288 ได้มุ่งถึงการกระทำโดยเจตนาตามมาตรา 59
วรรคสอง ที่เน้นด้วยหน้า คือ องค์ประกอบของความผิดฆ่าผู้อื่น

ตัวอย่างที่ 7 ความผิดฐานกระทำอนาจาร

สมมติข้อเท็จจริงว่า เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2521 เวลา 8 นาฬิกาเช้า ผู้ต้องหาคดีนี้ ซึ่งนายเขียว ชอบชุม ได้ใช้มีดพกปลายแหลมเป็นอาวุธชี้ น.ส.รัศมี ดาวา ผู้เสียหาย อายุ 20 ปี ไม่ให้ร้องและขัดขืนแล้วผู้ต้องหาได้ก่อครัชและอูบผู้เสียหาย แต่ น.ส.รัศมี ดาวา ตั้งนาน ขัดขืนจึงถูกผู้ต้องหานแห้ง 1 ที่ ถูกขายโดยคนข้ามไปรับอันตรายสาหัสแล้วผู้ต้องหานสอบหนีไป ต่อมาพอดีเมืองที่ประดับเหดุนำผู้เสียหายส่งโรงพยาบาลด่วน แพทย์ทำการรักษาใช้เวลา 30 วัน ต่อมาเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2521 เวลา 16 นาฬิกาเช้า เจ้าหน้าที่ตำรวจ จับผู้ต้องหาได้ สอดสวนแล้วให้การรับสารภาพทำไปเพราะยังไม่สร้างมา ผู้ต้องหานถูกควบคุมตัวระหว่างสอบสวน 2 วัน ญาติผู้ต้องหาได้ขอประกันตัวผู้ต้องหานอกไป คำฟ้องคงอาคัยมาตรา 278, 280, 297 (8) แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะปฏิวัติ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2514 ข้อ 9

เนื้อหาคำฟ้องเรียบเรียง ดังนี้

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2521 เวลา กสามวัน จำเลยได้บังอาจใช้มีดพก จี้ น.ส.รัศมี ดาวา (อายุ 20 ปี) มิให้ร้องหรือขัดขืน แล้วจำเลยได้บังอาจกระทำอนาจารนางสาวรัศมี ดาวา ผู้เสียหายโดยจำเลยได้ใช้มีดก่อครัชและอูบนางสาวรัศมี ดาวา นางสาวรัศมี ดาวา ได้ตั้งนานขัดขืนพร้อมกับร้องขอความช่วยเหลือ จำเลยได้บังอาจใช้มีดพกแหงทำร้ายร่างกายนางสาวรัศมี ดาวา 1 ที่ ถูกที่ขายโดยชั่วโมงหนึ่งให้นางสาวรัศมี ดาวา ได้รับบาดเจ็บสาหัสถึงทุพพลภาพประกอบด้วยอาการทุกษาเวทนาเกินกว่า 1 วัน และไม่สามารถประกอบการณ์กิจตามปกติได้เกินกว่า 1 วัน ดังปรากฏตามรายงานชันสูตร น้ำดมของแพทย์ท้ายฟ้อง

เหตุเกิดที่แขวงพระโขนง เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

ข้อ 2. จำเลยกระทำการผิดแล้วได้หลบหนีไป ต่อมาเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2521 เวลา ก.ล.วัน เจ้าพนักงานที่ตรวจสอบจับจำเลยได้ ทำการสอบสวนแล้ว จำเลยให้การรับสารภาพ ระหว่างสอบสวน จำเลยถูกควบคุมตัวอยู่ 2 วันแล้วมีประกันตัวไปทดลองมาจนถึงวันพ่อง ได้ส่งตัวจำเลยมาพร้อมพ่องนี้แล้ว

คำขอห้ายฟ้องอาญา

ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 278, 280, 297 (8) แก้ไข เพิ่มเติมโดยประกาศคณะกรรมการปฏิริญติ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2514

ตัวอย่างที่ 8 ความผิดฐานร่วมกันเป็นช่องโจร

ข้อ 1. เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา ก.ล.วัน จำเลยนี้กับพวกได้ ร่วมกันกระทำการผิดกฎหมาย กล่าวคือ จำเลยนี้กับพวกซึ่งเป็นเยาวชน แยกสำเนาคดีต่างหาก 1 คน และพวกที่ยังหลบหนีอีก 1 คน รวม 5 คน ได้นั่งอาจสมคบร่วมกันกระทำการเป็น ช่องโจรโดยสมคบร่วมกันปรึกษาภันทางแผนการ เพื่อกระทำการลักทรัพย์ตามบ้านเรือนราษฎร ในหมู่บ้านและในวันที่.....เวลา ก.ล.คืน

เหตุเกิดที่แขวงหัวหมาก เขตบางกะปี กรุงเทพมหานคร

ข้อ 2. ตามวันเวลาดังกล่าวในข้อ 1 นี้เอง เจ้าพนักงานที่ตรวจสอบเข้าจับกุมจำเลยนี้ กับพวกซึ่งเป็นเยาวชนได้พร้อมตัวบัยไข่ครองขนาดใหญ่ 2 อัน คีมตัดลวด 1 อัน ถุงแซม 1 พวง ไฟฉายขนาดเล็ก 1 อัน ซึ่งเป็นของใช้ที่จะนำไปกระทำการผิดตามพ่องข้อ 1 เสื้อผ้า กางเกงสครี 1 กต่องเที่ย เป็นของกลาง นำส่งพนักงานสอบสวนที่ทำการสอบสวนแล้ว จำเลยให้การรับสารภาพ

ของกลางเก็บรักษาไว้ที่สถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก

ระหว่างสอบสวนจำเลยถูกบังอยู่ในคดีค่าที่...../..... ขอศาลได้เบิกตัว จำเลยไปพิจารณาพิพากษาต่อไปด้วย

คำขอห้ายฟ้องอาญา

ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 210 และขอให้วินของ ก.ล.ว.

ตัวอย่างที่ 9

ความผิดฐานให้สิ่งบนแก่เจ้าพนักงาน และคุหมิ่นเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่

ข้อ 1. จำเลยได้กระทำการผิดกฎหมายหลายบทหลายประเภททั่งว่าระกัน ก่อสร้างตึก ก. เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา กดังวัน จำเลยได้นั่งอาจขอให้เงินจำนวน.....บาท ก่อตึก ส.ต.ก.....เจ้าพนักงานที่ตรวจสอบเพื่อไม่ให้ ส.ต.ก.....ออกใบสั่งแก่จำเลยในข้อหาที่จำเลยไม่หยุดรถให้คนข้ามทางในทางข้าม (ทางม้าลาย) ไปก่อน อันเป็นความผิดต่อพระราชบัญญัติจราจรทางบก เพื่อเป็นการชูงใจ ส.ต.ก.....ให้ลงทะเบียนไม่กระทำการออกใบสั่งอันมีขอบคุณหน้าที่

ข. ตามวันเวลาดังกล่าวในข้อ ก. ส.ต.ก.....ได้ปฏิเสธไม่อนุรับเงินจำนวน.....บาท ที่จำเลยให้ตั้งกล่าวแล้วในข้อ ก. จำเลยได้นั่งอาจคุหมิ่น ส.ต.ก.....ว่า "เน่าน่า ถูกว่าไปได้เช่น" ซึ่งเป็นการคุหมิ่น ส.ต.ก.....เจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่

ทั้งนี้เหตุตามข้อ ก. ข้อ ข. เกิดที่แขวงตลาดบาง เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ข้อ 2. ในวันเกิดเหตุเจ้าพนักงานจับจำเลยได้นำส่งพนักงานสอบสวน ชั้นสอบสวน จำเลยให้การรับสารภาพ

ระหว่างสอบสวนจำเลยถูกควบคุมตัวอยู่.....วัน และมีประกันตัวไว้ ได้สั่งตัว จำเลยมาพร้อมท่องนี้

คำขอท้ายฟ้องอาญา

ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 144, 136, 91 ประการ คดีประวัติ ฉบับที่ 11 ข้อ 2 ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2514

ตัวอย่างที่ 10
ความผิดฐานร่วมกันให้ทรัพย์สินแก่เจ้าพนักงาน
เพื่อจูงใจให้ไม่กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่

ข้อ 1. เมื่อวันที่เดือน พ.ศ. เวลากลางวัน จำเลยได้
บังอาจร่วมกับนาย, นาง, นางสาว จำเลยในคดีแดงที่ ชื่อ^{คดี}
ศาลได้พิพากษางานลงโทษแล้ว กระทำการผิดต่อกฎหมาย กล่าวคือ ตามวันและเวลาดังกล่าว
พ.ศ. เจ้าพนักงานประจำสถานีที่ร่วงครบร้าด จับกุมจำเลยและ
นาย, นาง, นางสาว ในความผิดฐานกระทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนร้ายกาจ
ในที่สาธารณะ จะนำส่งพนักงานสอบสวนสถานีที่ร่วงครบร้าด เพื่อ^{ดำเนินคดี} จำเลยและนาย, นาง, นางสาว ให้บังอาจร่วมกันให้เงินจำนวน
..... บาทแก่เจ้าพนักงานดังกล่าวแล้ว เพื่อจูงใจให้เจ้าพนักงานดังกล่าวกระทำการ
อันมิชอบด้วยหน้าที่ โดยขอให้ปล่อยตัวจำเลยและนาย, นาง, นางสาว ใน
นาทีส่งพนักงานสอบสวนดำเนินคดี

เหตุเกิดที่แขวง เขต กรุงเทพมหานคร

ข้อ 2. ตามวันเวลาดังกล่าวในข้อ 1 เจ้าพนักงานมีดเงินจำนวน บาท
เป็นของกลางและนำตัวจำเลยและนาย, นาง, นางสาว ส่งพนักงานสอบสวน
สอบสวนแล้วคดีมีมูล

ระหว่างสอบสวน จำเลยถูกควบคุมตัวตั้งแต่วันถัดจากวันที่
จึงมีประวัติตัวไป "ได้ส่งตัวจำเลยมาคาดพร้อมกับพ้องแล้ว

ของกลางสั่งรับในคดีแดงที่ / แล้ว

คำขอท้ายพ้องอาญา

ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 144, 83

ตัวอย่างที่ 11

ความผิดฐานหลบหนีคุมขัง

ข้อ 1. เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา กalgoing คืนหลังเที่ยง
จำเลยนี้ได้บังอาจกระทำมิคิดกฎหมาย ก่อร้ายคือ จำเลยถูกพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาล.....ควบคุมตัวไว้ในฐานะเป็นผู้ต้องหาว่าสมควรร่วมกันลักทรัพย์ของผู้อื่นซึ่อ
และอยู่ในความควบคุมของ ส.ต.ท.....ซึ่งเป็นการควบคุมจำเลยโดยชอบด้วยกฎหมาย
ตามวันเวลาดังกล่าวแล้ว จำเลยได้บังอาจหลบหนีไปเสียจากการควบคุมของ ส.ต.ท.....
โดยจำเลยใช้ชีมตัดสุดดายขึ้นท่าเป็นห่องขังจำเลยจันทร์ออกแล้วหลบหนีไป
เหตุเกิดที่แขวง.....เขต.....กรุงเทพมหานคร

ข้อ 2. คืนต่อมาวันที่.....เจ้าพนักงานจับจำเลยได้ในขณะที่จำเลย
กำลังกระทำการมิคิดต่ออายุเรื่องอื่นด่างหากจากคดีนี้ สำหรับคดีนี้ขึ้นสอบสวนจำเลยได้ให้การ
รับสารภาพ ระหว่างสอบสวนจำเลยไม่ถูกควบคุมตัวในคดีนี้ โดยถูกควบคุมตัวอยู่ในคดี
เรื่องอื่น ได้สังค่าว่าจำเลยมาศาลพร้อมกับพ้องนี้แล้ว

คำขอท้ายฟ้องอาญา

ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 190 ประการคดีปฎิวัติ
ฉบับที่ 11 ข้อ 4 ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2514

ตัวอย่างที่ 12

ความผิดฐานร่วมกันชั่นขึ้นกระทำชำเรา

หญิงอื่นซึ่งมิใช่ภริยาตนในลักษณะอันเป็นการโกรธนัย

ข้อ 1. เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา กalgoing คืนหลังเที่ยง
จำเลยกับพวากอิกคนหนึ่งที่ยังไม่ได้ตัวมาพ่อจะได้บังอาจร่วมกันกระทำการมิคิดกฎหมาย
ก่อร้ายคือ จำเลยกับพวาก่อตัวไว้ในฐานะเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำการร้ายร้ายนางสาว.....
ซึ่งมิใช่ภริยาของจำเลยให้จ่ายยอมให้จำเลยกับพวากกระทำการชำเรา นางสาว.....
บังเกิดความกลัวและอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ แล้วจำเลยกับพวากได้มลัดกันเข้มข้น
กระทำการชำเรา นางสาว.....จนสำเร็จความใคร่คันลงหนึ่งครั้ง ทั้งนี้โดยจำเลย

กับพวกที่ได้ร่วมกันปั่นขึ้นกระทำชำเรานางสาว..... ตั้งกล่าวมาแล้วในลักษณะเป็นการโกรธหมิ่น

เหตุเกิดที่ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด.....

ข้อ 2. ต่อมาวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เจ้าหน้าที่งานจับเข้าเลขได้
พนักงานสอบสวนได้ทำการสอบสวนแล้ว จำเลยให้การรับสารภาพ

บทนี้เจ้าເບຍຕ້ອງນັງອຸປະກອດຕີທ່ານີ.....ຂອງຄາລນີ ຂອຄາລໄດ້ປ່ຽນເປົກດວ
ຈໍາເອນນາກໍາກາງພິຈາກນາພິພາກນາຫ່ວຍ

คำขอท้ายฟ้องอาญา

ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 276 วรรคสอง, 83 และประการคุณเปรียวกิจ ฉันบันทึก 11 ข้อ 7 ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2514

ตัวอย่างที่ 13

ความผิดฐานพรางผู้เยาว์ ข่มขืนกระทำชำเรา
และทำให้ประสบจากเสริงgap

ข้อ 1. จำเลยนี้ได้นั่งอยู่กระท้ามีดต่อกฎหมายหลายบทหลายประทับ ต่างกรรมต่างวาระกัน กล่าวคือ

ก. เมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ..... เวลา ก. กลางวัน จ้าแลยกได้
บังอาจพาเด็กหญิง..... ซึ่งเป็นผู้เยาว์ อายุ 14 ปีเศษ ยังไม่เกิน 18 ปี ไปเสีย
จากบิดามารดา เพื่อการอนุมัติ เหตุเกิดที่แขวง.....เขต.....
กรุงเทพมหานคร

ข. เมื่อเวลา กางคั่นหลังเที่ยงของวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....
 ติดต่อกับเวลา กางคั่นก่อนเที่ยงของวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... จำเลยได้
 บังอาจปั่นกระทำช้าเราเด็กหญิง..... ซึ่งมิใช่ภริยาของจำเลย โดยใช้กำลังกดด
 ปล้ำกดตัวเด็กหญิง..... ให้แล้วกระทำช้าเราโดยเด็กหญิง..... อญใน
 ภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้จนสำเร็จความใคร่หลาຍครั้ง และในคืนต่อมาบันจากวันที่.....
 เดือน..... พ.ศ..... ถึงวันที่...เดือน..... พ.ศ..... จำเลยได้บังอาจปั่นกระทำ
 ช้าเราเด็กหญิง..... จนสำเร็จความใคร่อีกหลาຍครั้งหลาຍหน เหตุเกิดที่แขวง.....
 เขต..... กรุงเทพมหานคร

ค. เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลาปกติวันตลอดจนถึงวันที่
.....เดือน.....พ.ศ.....เวลาปกติวัน จ้าເສຍໄດ້ນັບອາຈານວ່າງເຫັນວ່າກັກຂັງ
ເຕັກຫຼູງ.....ໄປໃນຫອພັກທໍາໄຫ້ເຕັກຫຼູງ.....ປາສຈາກເສົ່າກາພໃນຮ່າງກາຍ
ເຫດຸກີກທີ່ແນວງ.....ເຊີດ.....ກຽງເຫັນມາຫານຄຣ

ข้อ 2. ต่อมาวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ເຈົ້າພັກຈານທ່າງຈັບດ້ວ
ຈ້າເສຍໄດ້ແລະຕິດຕາມພົບເຕັກຫຼູງ.....ທີ່ບ້ານຂອງອູາຕີຈ້າເສຍ

ພັກຈານສອບສ່ວນທ່າການສອບສ່ວນແລ້ວ ຈ້າເສຍໄຫ້ກາງກາດເສົ່າ
ຄືດີ່ເປັນຄວາມຜິດທີ່ຍົມຄວາມກັນໄດ້ ນາຍ..... ປິດຕູ້ແກນ
ໂຄຍຂອບຂໍ້ມາຂອງເຕັກຫຼູງ.....ຜູ້ເສີ້ຫາຍໄດ້ຮ້ອງທຸກໆທ່ອເຈົ້າພັກຈານ ຂອໃຫ້ນ້າ
ຄືດີ່ຂຶ້ນວ່າກ່າວລ່າວໄວແລ້ວ

ໃນຮ່າງສອບສ່ວນ ຈ້າເສຍຖຸກຂັງອູ່ຄາມສ້ານວຸນຄີທີ່...../.....ຂອງ
ທານີ່ ຂອຄາລໄດ້ປ່ອຕົກດ້ວຍຈ້າເສຍນາພິຈານາພິພາກາຫາຕ່ອງໄປ

គ່າຍຫ້າຍື່ອງອາງູາ

ຂອໃຫ້ລັງໄກຫ້າຍື່ອງຄວາມປະມາລົກງ່າມຍາອາງູາ ມາດາ 276, 319, 310, 91 ແລະ
ປະກາດຄອບປະປົງວິທີ ອັນທີ 11 ຂຶ້ນ 2, 7, 12 ລົງວັນທີ 21 ພຸດຍີກາຍນ 2514

ຕ້ວອຍ່າງທີ 14

ຄວາມຜິດສູາຈັງ ວານ ໃຊ້ກະທຳຜິດມາຜູ້ອື່ນ

ข้อ 1. เมื่อຮ່າງວັນທີ 1 ພຶສພາຍນ 2526 ເວລາກຄາງວັນ ດັ່ງວັນທີ 10 ພຶສພາຍນ 2526
ເວລາກຄາງວັນ ຈ້າເສຍໄດ້ນັບອາຈຸດໄຫ້ຜູ້ອື່ນກະທຳຜິດຕ້ວຍການຈັງວານໃຫ້ນ້າຍອັນນັ້ນ
ແດງທັບທຶນ ນາຍກາහລອງ ເຊື້ອກອົງຄໍາ ນາຍນຸ້ມ່າເລື້ອ ຕອນຮ່າ ກັບພວກເຂົ້າຫຼົບໜີຮ່ວມກັນຢ່າງ
ນາຍຂັ້ນແສວງ ທິວັດກີ່ຕີ່ ໄດ້ດຶງແກ່ຄວາມຕາຍໄດ້ຮ່ວດຮອງໄວ້ກ່ອນ

ຕ່ອມມາເມື່ອວັນທີ 10 ພຶສພາຍນ 2526 ເວລາກຄາງວັນ ນາຍອັນນັ້ນ ແດງທັບທຶນ ນາຍກາහລອງ
ເຊື້ອກອົງຄໍາ ນາຍນຸ້ມ່າເລື້ອ ຕອນຮ່າ ແລະພວກໄດ້ຮ່ວມກັນກະທຳຜິດໄດ້ໃຫ້ອາວຸຫຼາມີ່
ນາຍຂັ້ນແສວງ ທິວັດກີ່ຕີ່ ແລະນາຍສຸຈິດ ປຣີຕິກຸລ ຊິ່ງນັ້ນມາໃນຮອຍນັ້ນເຕີບກັນຈຳນວນ
ຫລາຍນັດໄດ້ເຈັດນາຢ່າງ ໂດຍຕະຫຼອນວາງແພນໄວ້ລ່ວງໜ້າ ເປັນເຫດຸໃຫ້ນຸ້ຄອດທັ້ງສອງດຶງແກ່
ຄວາມຕາຍສົມຕ້ວງເຈັດນາຂອງຈ້າເສຍ

เหตุเกิดที่ตำบลลังษ้างมอย อ่าเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ตำบลลันมหาพน อ่าเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ และตำบลลับดู่ อ่าเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปางเกี่ยวกัน

ข้อ 2. จำเลยกระทำมิชอบแล้วหอบหนี้ไป ต่อมาเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2526 เวลา กดังวัน เข้าพนักงานตำรวจจับจำเลยได้ พนักงานสอบสวนได้ทำการสอบสวนแล้วจำเลย ให้การปฏิเสธระหว่างสอบสวนจำเลยมิได้ถูกความคุกคามตัวได้ส่งจำเลยมาศาลพร้อมฟ้องนี้แล้ว

คำขอท้ายฟ้องอาญา

ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 84, 288 และมาตรา 289

ตัวอย่างที่ 15

ความผิดฐานแจ้งความเท็จ เพื่อแก้ลังให้บุคคลต้องรับโทษ (ราชฎรผู้เดียหายเป็นโจทก์ฟ้องเอง)

ข้อ 1. เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา กดังวัน จำเลยได้นำข้อความอันเป็นเท็จไปแจ้งแก่พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลลุมพินีว่าโจทก์ได้หลอกลวง เอาเงินจำเลยไปจำนวน.....บาท เป็นค่าจะนำจำเลยเข้าทำงาน แล้วโจทก์ไม่นำจำเลยเข้าทำงาน ความจริงแล้วเมื่อเดือน.....จำเลยได้มายื่นอญญาติยังกับโจทก์ ในบ้านช่องโจทก์เช่ามาจากผู้อื่น โจทก์ขอให้จำเลยช่วยออกเงินค่าอาหารและค่าเช่าเดือนละบาท จำเลย ตกใจและได้อญญาติยังกับโจทก์ตลอดมาจนถึงปัจจุบันเดือน.....จำเลยได้จ่ายค่าอาหารและค่าเช่าบ้านให้โจทก์รวมเป็นเงิน.....บาท แล้วจำเลยกับโจทก์ เกิดทะเลาะกัน โจทก์ให้จำเลย ไปหาที่อยู่ที่อื่น จำเลยโทรศัพท์โจทก์ จึงได้ไปแจ้งความที่สถานีตำรวจนครบาลลุมพินีว่าโจทก์ ฉ้อโกงเงินจำเลยไป.....บาท ด้วยการแจ้งความอันเป็นเท็จของจำเลยนี้เอง พนักงานสอบสวนได้ควบคุมตัวโจทก์ไว้ดำเนินคดีในข้อหาฉ้อโกงทรัพย์ ปรากฏความสำคัญรายงานเบ็ดเตล็ดประจำวันของสถานีตำรวจนครบาลลุมพินีท้ายฟ้อง ในที่สุดพนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุดมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องโจทก์ความหนังสือที่...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....การที่จำเลยนำข้อความอันเป็นเท็จไปแจ้งแก่พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลลุมพินีว่าโจทก์ฉ้อโกงทรัพย์ของจำเลยไปนั้นอาจทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย กล่าวคือ โจทก์ได้ถูกพนักงาน

ขอบส่วนคุณตัวไว้สำเนินคดี โจทก์ต้องวิงเต้นหาหลักทรัพย์ประจำตัวและต้องเสียชื่อเสียงที่ถูกหาว่าฉ้อโกงทรัพย์ของจำเลย และการแจ้งความเท็จของจำเลยนี้เป็นการแจ้งเพื่อจะแก้ลังให้โจทก์ต้องได้รับโทษทางอาญาฐานฉ้อโกงทรัพย์ หังที่โจทก์ไม่ได้ฉ้อโกงทรัพย์ของจำเลยแต่ประการใดเลย

เหตุเกิดที่แขวง อุมพิน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

คำขอห้ามฟ้องอาญา

ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 172, 174 วรรคท้าย

ตัวอย่างที่ 16
ความผิดฐานหมิ่นประมาท
(ราชบัญญัติเสียหายเป็นโจทก์ฟ้องเอง)

ยอมดิจิ้อทึกว่า น.ส.เอื้องค่า สุชา กับ น.ส.พ้ามุย สดสาบ อัญบ้าน โภคสันต์เคียง และเป็นเพื่อนกัน เช้าวันเดียวมีพิธีบรรณาธิษฐานของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ พ.ศ. 2528 น.ส.เอื้องค่า ไปเข้ายัดคลาดเข้าห้องที่สำนักซึ่งคลาน อ้างເກອມเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ได้พบกับนางสาวปานะ อินติชาร์ม ที่คลาด นางสาวปานะได้พูดในทาง น.ส.พ้ามุย กับ น.ส.เอื้องค่า และผู้ที่ไปเข้ายัดคลาดหลายคนว่า น.ส.พ้ามุยเป็นผู้หันยิงก้าແພັດຕິນ ครั้นกลับมาจากการดูคลาด น.ส.เอื้องค่าได้เล่าเรื่องที่นางสาวปานะกล่าวให้ น.ส.พ้ามุยฟัง น.ส.พ้ามุยฟังแล้วโกรธ และเห็นว่านางสาวปานะมีประมาทใส่ความจนให้ได้รับความเสียหายมาก เพราะเป็นที่รู้กันทั่วไปในจังหวัดเชียงใหม่ว่า “ผู้หันยิงก้าແພັດຕິນ” หมายถึงผู้หันยิงหากริบทางรับข้างค้าประเวณี น.ส.พ้ามุย จึงปรึกษาหน่วยความโดยประสังค์เป็นโจทก์ฟ้องนางสาวปานะเป็นจำเลยฐานหมิ่นประมาท ใส่ความให้ตนได้รับความเสียหายตาม ป. อาญา มาตรา 326

เนื้อหาค่าฟ้องเรียบเรียง ดังนี้

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2528 เวลา ก.ล.วัน จำเลยนี้บังอาจจากล่าวว่าจากหมิ่นประมาทใส่ความโจทก์ต่อ น.ส.เอื้องค่า สุชา และบุคคลผู้มีชื่ออื่นอีกหลายคนซึ่งเป็นบุคคลที่สามว่า “โจทก์เป็นผู้หันยิงก้าແພັດຕິນ” ซึ่งมีความหมายว่าโจทก์เป็นผู้หันยิงหากริบทางรับข้างค้าประเวณี ทั้งนี้การกระทำของจำเลยดังกล่าวเป็นการกระทำโดยประการที่น่าจะทำให้โจทก์เสียชื่อเสียง ถูกคุกคามและเกลียดชัง

เหตุเกิดที่ตำบลลังกาด้าน อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
โจทก์มิได้แจ้งร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน เพราะประสงค์จะดำเนินคดีเอง
คำขอห้ามฟ้องอาญา
ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326

ตัวอย่างที่ 17
ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ วางแผนเพาทรัพย์
(ผู้เสียหายเป็นโจทก์ฟ้องคดีเอง)

ข้อ 1. โจทก์เป็นผู้ประกอบอาชีพกิจกรรมท่าสูนผลไม้ จำเลยนี้ได้นั่งอาจกระทำการคดต่องุญหมายหลายกรรมต่างกัน กล่าวว่า เมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ..... เวลา..... จำเลยใช้มีดพารัตตัดพื้นดินมะนาวของโจทก์ซึ่งปลูกอยู่ในที่ดินที่โจทก์ครอบครองอยู่หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... อันเป็นเหตุให้ดินมะนาวของโจทก์ถูกตัดขาดล้มต้นเสียหายไป 60 ต้น คิดเป็นเงิน 12,000 บาท โดยจำเลยได้ตัดพื้นดินมะนาวของโจทก์ขาดเพียงเส้นหน้าดินแล้วจำเลยได้จุดไฟเผาดินมะนาวและบริเวณที่โจทก์ปลูกดินมะนาว ไฟที่จำเลยจุดขึ้นได้ถูกกลามเผาตันสำไชของโจทก์ซึ่งปลูกไว้จนเพี่ยวแห้งตายไปเพราะความร้อนของไฟร่วน 5 ต้น คิดเป็นเงิน 10,000 บาท รวมเป็นค่าเสียหาย 22,000 บาท

ข้อ 2. การกระทำของจำเลยตั้งกล่าวในข้อ 1 เป็นการกระทำโดยเจตนาท่าให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมศานหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์อันเป็นพืชผลของโจทก์ อันเป็นการกระทำที่ต่อพืชผลของกิจกรรมและวางแผนเพาทรัพย์ของโจทก์ ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย

เหตุเกิดที่ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
โจทก์มิได้แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน เพราะประสงค์ดำเนินคดีเอง
คำขอห้ามฟ้องอาญา
ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 217, 358, 359, 90

ตัวอย่างที่ 18
ความผิดฐานฉ้อโกง
(มุ่งเสียหายเป็นโจทก์ฟ้องคดีเอง)

ข้อ 1. เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. เวลา กองวัน จำเลยนี้โดยทุจริตได้บังอาจหลอกหลวงโจทก์ด้วยการแสวงชื่อความอันเป็นเท็จว่าจะนำโศกของโจทก์ 1 ตัวไปขายให้แก่ผู้ซึ่งซื้อในราคา 30,000 บาท แล้วจะนำเงินมาให้โจทก์ภายในกำหนด 3 วัน ซึ่งเป็นความเท็จทั้งสิ้นและโดยการหลอกหลวงของจำเลยทั้งกล่าวแล้ว ทำให้โจทก์หลงเชื่อว่าเป็นความจริง จำเลยจึงได้โโค 1 ตัว ราคา 30,000 บาท ไปจากโจทก์ผู้ถูกหลอกหลวง เมื่อครบกำหนด 3 วันแล้ว จำเลยมิได้นำเงิน 30,000 บาทมาให้แก่โจทก์แต่อย่างใด เพราะความจริงเมื่อจำเลยได้โโคไปจากโจทก์แล้ว จำเลยมิได้นำไปขายให้แก่ผู้ใดเลย แต่กลับเอาโคนันไปเป็นประโยชน์ของจำเลยเสีย การที่จำเลยกล่าวเท็จหลอกหลวงโจทก์ดังกล่าวแล้วก็เพื่อเป็นอุบัยหลอกหลวงให้โจทก์สั่งมอบโโค 1 ตัวให้แก่จำเลยเท่านั้น

เหตุเกิดที่ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ข้อ 2. เมื่อจำเลยได้รับโโค 1 ตัวไปจากโจทก์ด้วยการกล่าวเท็จหลอกหลวงโจทก์ดังกล่าว ในพื้นที่ข้อ 1 และจำเลยได้หลบหนีไป ต่อมาเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. โจทก์ได้นำความไปร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงานขอให้ดำเนินคดีกับจำเลย ขณะนี้โจทก์ทราบว่าจำเลยได้กลับมาอยู่ที่บ้านซึ่งเป็นภูมิลำเนาของจำเลยแล้ว เพื่อความรวดเร็วในการดำเนินคดี โจทก์จึง นำคดีมาฟ้องต่อศาลด้วยตนเอง

คำขอห้ามฟ้องอาญา

ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341

ตัวอย่างที่ 19

ความผิด พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 (ผู้เดียหายเป็นโจทก์ฟ้องคดีเอง)

ข้อ 1. โจทก์เป็นผู้ทรงโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งเช็คธนาคารกรุงสุโขทัย จำกัด (มหาชน) สาขารามคำแหง เช็คเลขที่ บี. 021276 ลงวันที่ 21 มกราคม 2542 จำนวนเงิน 2,000,000 บาท โดยเข้าเลยเป็นผู้ลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเพื่อชำระหนี้ค่าซื้อสินค้าซึ่งเป็นหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมายแก่โจทก์

ข้อ 2. เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2542 ซึ่งเป็นวันที่เช็คถึงกำหนดจ่าย โจทก์ได้นำเช็คฉบับดังกล่าวห้ามบัญชีของโจทก์ที่ธนาคารกรุงศรีธรรมราช จำกัด (มหาชน) สาขาสะพานสูง เพื่อเรียกเก็บเงินตามเช็คตามวิธีการของธนาคาร ปรากฏว่าธนาคารกรุงศรีธรรมราช จำกัด (มหาชน) ปฏิเสธการจ่ายเงินโดยให้เหตุผลว่า “เงินในบัญชีไม่พอจ่าย” รายละเอียดดังปรากฏตามสำเนาเช็คและใบคืนเช็คที่แนบมาท้ายฟ้อง เอกสารหมายเลขอ 1

ข้อ 3. โจทก์ได้ติดตามทวงถามให้จำเลยชำระหนี้ดังกล่าวแล้ว แต่จำเลยเพิกเฉยเป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ทั้งนี้จำเลยได้มั่นใจกระทำการความผิดต่อกฎหมาย กล่าวคือ จำเลยได้ออกเช็คดังกล่าวห้ามบัญชีโดยเจตนาจะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็คนี้ หรือในขณะที่ออกเช็คนี้ไม่มีเงินอยู่ในบัญชีอันจะเพียงให้ใช้เงินได้ หรือให้ใช้เงินมีจำนวนสูงกว่าจำนวนเงินที่มีอยู่ในบัญชีอันเพียงให้ใช้เงินได้ในขณะที่ออกเช็คนี้ หรือถอนเงินหักหนี้หรือแต่งตั้งส่วนของจากบัญชีอันจะเพียงให้ใช้เงินตามเช็คจนจำนวนเงินเหลือไม่เพียงพอที่จะใช้เงินตามเช็คนี้ได้

เหตุเกิดที่แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิและแขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร เกี่ยวเนื่องกัน

ดังนั้น โจทก์มิได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน เพราจะประ伤ค์จะดำเนินคดีเอง คำขอท้ายฟ้องอาญา

ขอให้ลงโทษจำเลยตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2542

มาตรฐาน 4

ตัวอย่างที่ 20
คำร้องขอเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการ
(ผู้เสียหายขอเป็นโจทก์ร่วมกับอัยการ)

สมมติข้อเท็จจริงว่าผู้เสียหายถูกยกย่องให้เป็นโจทก์ในคดีที่ต่อหน้าที่ค้าประวัติ ต่อมานำมาตรวจจับกุญแจตัวผู้ต้องหาได้ทำการส่องสวัสด้วย ผู้ต้องหาให้การรับสารภาพ พนักงานสอบสวนนำตัวผู้ต้องหาส่งพนักงานอัยการได้ฟังผู้ต้องหาเป็นจำเลยต่อศาลแล้ว ผู้เสียหายประสงค์จะเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการ

เนื้อหาคำร้องขอเป็นโจทก์ร่วม เรียงเรียง ดังนี้

ข้อ 1. คดีนี้ พนักงานอัยการได้เป็นโจทก์ฟ้องจำเลยต่อศาลงนี้ รายละเอียดดังนี้
แล้วนั้น ผู้ร้องเป็นผู้เสียหายในคดีนี้ ผู้ร้องมีความประสงค์จะขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการ โดยผู้ร้องขอถือเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการเป็นค่าฟ้องและพยานของผู้ร้อง และผู้ร้องขอสงวนสิทธิ์ที่จะเสนอพยานหลักฐานเพิ่มเติมนอกเหนือจากพยานหลักฐานของพนักงานอัยการ ขอศาลได้โปรดกรุณาอนุญาต

ความมีควรแล้วแต่จะโปรด

ลงชื่อ.....**ผู้ร้อง**

คำร้องฉบับนี้ ข้าพเจ้า (ระบุชื่อทนายความ) ทนายผู้ร้องเป็นผู้เรียงและพิมพ์

ลงชื่อ.....**ผู้เรียงและพิมพ์**

ตอนที่ 3 การเรียนเรียงคำพ้องคดิแฟฟ

ความเป็นต้น

คำพ้องในคดิแฟฟจะเรียนเรียงให้สมบูรณ์ได้อย่างไรนั้น เราได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอบสวนข้อเท็จจริงเมื่อครั้งแรกที่ลูกความมาติดต่อ เมื่อได้ข้อเท็จจริงพยานหลักฐานถ่างๆ ทั้งพยานบุคคล เอกสาร ตลอดจนวัตถุพยาน แล้วจึงนำพยานหลักฐานและข้อเท็จจริง เหล่านี้เป็นข้อมูลปรับกันหลักกฎหมายที่เราเห็นว่าต้องด้วยกฎหมายมาตราใด นำมาเรียนเรียงเป็นคำพ้องให้สมบูรณ์ได้

ประเภทของคดิ

ในการเสนอข้อหาต่อศาลในทางแพ่ง คดิที่ไปสู่ศาลมีแบบออกเป็นประเภทที่สำคัญๆ 2 ประเภท คือ

- 1) คดิมีข้อพิพาท และ
- 2) คดิไม่มีข้อพิพาท
- 3) คดิมีข้อพิพาท

การเสนอข้อหาต่อศาลในคดิที่มีข้อพิพาทด้องท้าเป็น "คำพ้อง" แบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

- 1.1) คำพ้องของโจทก์ในคดิโดยตรง
- 1.2) คำพ้องแย้งที่ปรากฏในคำให้การของจำเลย
- 1.3) คำร้องสองชึ่งบุคคลภายนอกยืนคำร้องขอเข้ามาในคดิตามมาตรา 57 ป.ว.แพ่ง หากเข้ามาในฐานะโจทก์ก็ต้องว่าเป็นคำพ้องอย่างหนึ่งคุยกัน (ป.ว.แพ่ง มาตรา 1 (3))
- 1.4) คำร้องขัดทราย คือ คำร้องของบุคคลใดที่กล่าวอ้างว่าลูกหนี้ตามคำพิพาทไม่ใช่เจ้าของทรัพย์สินที่เจ้าหนี้กังวลบังคับคดิได้ยืดไว้จึงร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สิน เช่นวันนี้ คำร้องขัดทรายถือว่าเป็นคำพ้องอย่างหนึ่งคุยกัน
- 1.5) อุทธรณ์ฎีกา จัดได้ว่าเป็นคำพ้องอีกประเภทหนึ่ง

2) คดิไม่มีข้อพิพาท

คดิไม่มีข้อพิพาท คือ คดิที่ไม่มีจำเลยเป็นกรณีบุคคลขอใช้สิทธิทางศาลตาม ป.ว.แพ่ง มาตรา 55 โดยไม่ประสงค์จะขอให้ศาลมีบังคับคดิ เช่น ขอให้ศาลมีคำสั่งทั้งผู้ร้อง

เป็นผู้จัดการมรดกโดยไม่มีพินัยกรรม ขอศาลสั่งแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยการครอบครอง ประปักษ์ ขอศาลสั่งให้บุคคลเป็นคนไว้ความสามารถและขอตั้งผู้ร้องเป็นผู้อนุบาล ขอศาลสั่ง ให้บุคคลใดเป็นคนสามัญ ฯลฯ เป็นต้น

สำหรับแนวทางของหนังสือเล่มนี้จะกล่าวแต่เพียงหลักเกณฑ์ของการร่างหรือการ เรียนเรียงคำฟ้องและคำร้องอันเป็นสำคัญความในส่วนที่เป็นสาระสำคัญตามเนื้อหาใน หลักสูตรของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงเท่านั้น ขอให้นักศึกษาหรือผู้อ่าน โปรดท่าความเข้าใจแต่เบื้องต้นนี้ ส่วนในกรณีอื่นๆ นักศึกษาสามารถท่านำหลักเกณฑ์ค่างๆ เหล่านี้ไปประยุกต์ใช้กับข้อเท็จจริงอื่นๆ ได้ดังที่เคยศึกษากันมาแล้ว

ลักษณะของคำฟ้องในคดีแพ่ง

คำฟ้องในคดีแพ่งที่ถูกต้องมีลักษณะอย่างไรนั้น ต้องพิจารณาจากกฎหมายที่ เกี่ยวกับเรื่องนี้กำหนดไว้อย่างไร กฎหมายที่ว่านี้ คือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เนื่องจากคำฟ้องเป็นคำคู่ความ (มาตรา 1 (5)) และเป็นเอกสารที่จะต้องส่งให้แก่คู่ความอีก ฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย ดังนั้น คำฟ้องจึงต้องอยู่ภายใต้บัญญัติมาตรา 67 แห่ง ป.ร. แพ่ง ก่อไว้คือ คำฟ้องจะต้องทำให้ปรากฏแจ้งชัดถึงตัวบุคคลและมีรายการตั้งต่อไปนี้

(1) ชื่อคดีที่จะรับคำฟ้องหรือถ้าคดีอยู่ในระหว่างพิจารณา ชื่อของคดีนั้น และเลขหมายคดี

- (2) ชื่อคู่ความในคดี
- (3) ชื่อคู่ความหรือบุคคลซึ่งจะเป็นผู้รับคำฟ้อง
- (4) ใจความและเหตุผลถ้าจำเป็นแห่งคำฟ้อง
- (5) วัน เดือน ปี ของคำฟ้อง และลายมือชื่อโจทก์

ประกอบกับ ป.ร. แพ่ง มาตรา 172 วรรค 2 บัญญัติว่า “คำฟ้องต้องแสดงโดย แจ้งชัดชื่อสภาพแห่งข้อหาของโจทก์และคำขอบังคับทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่ง ข้อหาเช่นว่านั้น” เมื่อกฎหมายกำหนดเช่นนี้ การเรียบเรียงฟ้องจึงต้องเป็นไปตามด้วย กฎหมาย คือ คำฟ้องจะต้องปรากฏชัด (1) สภาพแห่งข้อหา (2) ข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลัก แห่งข้อหา และ (3) คำขอบังคับ

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ คำฟ้องยังต้องอยู่ภายใต้กฎหมายของมาตรา 46 แห่ง ป.ร. แพ่ง ด้วย นั่นก็คือคำฟ้องต้องทำเป็นภาษาไทย โดยการเขียนหรือตีพิมพ์หรือตีพิมพ์

ก็ได้ ถ้าทำโดยการเขียนต้องเป็นด้วยมือ ส่วนน้ำหมึกจะต้องใช้สีอะไรนั้นก็หมายไม่ได้ ให้รายละเอียดไว้ ผู้เขียนเข้าใจว่าคงเป็นเพาะผู้ร่างกฎหมายคงเห็นว่าไม่จำเป็นต้องบัญญัติ เกี่ยวกับเรื่องสีน้ำหมึก เพราะเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าคำพ้องจะต้องยืนต่อศาลในพระ ปรมาก็ใช้พระมหากษัตริย์ ดูจึงกระทำต่อองค์พระประมุขแห่งชาติ น้ำหมึกจึงต้องสุภาพ เช่น สีดำ หรือหรือน้ำเงิน เป็นต้น คงไม่มีโจทก์คนใดอุติริใช้สีแดงเขียนคำพ้อง หากจะมี ศาลก็คงใช้อ่านจากภาษาไทยสั้นๆ ให้เป็นภาษาไทยมากในเวลาที่ศาลกำหนด หากโจทก์ ฝ่ายนิน คาดขอบที่จะ ไม่วันคำพ้องนั้น (มาตรา 18)

ปัจจุบันนี้เท่าที่พบเห็นหน้ายความส่วนใหญ่ในนิยมเขียนคำพ้อง แต่ใช้พิมพ์คิด เพราวนอกจากจะสะดวกในการอ่านแล้ว ยังแสดงถึงฐานะของหน้ายความไปในตัวด้วย ใน การที่พิมพ์หรือพิมพ์ ถ้ามีผิดปกติให้กงหมายห้ามให้ขุดลบออก แต่ให้ขีดฆ่า เมื่อแก้ไข แล้ว ผู้ซึ่งจะนำไปใช้ต้องลงชื่อไว้ที่ริมกระดาษ ถ้ามีข้อความตกเติมให้ผู้กดเติมลงลายมือชื่อ หรือลงชื่อย่อไว้เป็นสำคัญ (มาตรา 46) ส่วนที่เกี่ยวกับเอกสารต่างๆ ในคดีโดยปกติทั่วไป คดีแพ่งมักเกี่ยวพันกับเอกสารด้วยเสมอๆ เช่น สัญญา ตัญญาซื้อบ้าน นิติกรรมสัญญาต่างๆ ดังนั้น ต้นฉบับเอกสารที่จะต้องส่งศาล หากมิใช้ภาษาไทยจะต้องทำคำแปลเป็นภาษาไทย ทั้งฉบับหรือเฉพาะแต่ส่วนที่สำคัญโดยมีคำรับรองแบบพร้อมต้นฉบับนั้นด้วย

จากหลักกฎหมายที่กำหนดครุปแบบและเนื้อหาของคำพ้อง กล่าวคือ ห้ามมาตรา 67 และ มาตรา 172 วรรคสอง จะเห็นว่าส่วนที่เป็นเนื้อหาของพ้องโดยแท้คือส่วนที่บัญญัติ ไว้ในมาตรา 172 วรรคสอง แม้มาตรา 67 กำหนดครุปแบบคำพ้องคดีแพ่งว่าต้องประกอบ ด้วยอนุมาตรา 1 ถึงอนุมาตรา 5 ก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติในการทำคำพ้องศาลมีแบบพิมพ์คำ พ้องและคำขอท้ายพ้องและมีช่องรายการต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ให้กรอกอยู่แล้ว (ดูท้ายบล๊อก แบบพิมพ์คำพ้องของศาลท้ายบทนี้ แบบพิมพ์คำพ้องนี้ใช้ได้ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาซึ่ง ราชการผู้เสียหายเป็นโจทก์พ้องเอง ต่างกันที่แบบพิมพ์คำขอท้ายพ้อง ถ้าเป็นคดีอาญา ก็ใช้ คำขอท้ายพ้องคดีอาญา หากเป็นคดีแพ่งใช้แบบพิมพ์คำขอท้ายพ้องคดีแพ่ง)

สำดับต่อไปจะได้กล่าวถึงการกรอกรายการต่างๆ ในแบบพิมพ์คำพ้อง ให้นักศึกษา ดูแบบพิมพ์ตั้งก่อนแล้วประกอบความเข้าใจด้วย ส่วนรายละเอียดที่เป็นเนื้อหาของคำพ้องตาม มาตรา 172 วรรค 2 จะได้ศึกษาในโอกาสต่อไป

การกรอกรายการ

เริ่มต้นของแบบพิมพ์ค่าฟ้องมีค่าว่า คดีหมายเลขคดีที่...../.....ในช่องนี้เว้นไว้ก่อน เพราะเป็นหมายเข้าดับคดีในสารบบความของคดี เจ้าหน้าที่ศาลจะเป็นผู้กรอก โจทก์จะต้องเริ่มต้นกรอกดังต่อไปนี้ชื่อคดี.....เป็นต้นไป

ช่องชื่อศาลมี

จะยืนพ้องต่อศาลให้กรอกชื่อศาลมั่งไป การยืนต้องยืนต่อศาลขั้นดันที่มีเขตอำนาจหนึ่งคดีนั้น ส่วนจะรู้ได้อย่างไรว่าคดีที่จะฟ้องอยู่ในเขตอำนาจศาลใดนั้นขึ้นอยู่กับการสอบถามเท็จจริงในการเตรียมคดีก่อนฟ้องที่ได้ศึกษามาแล้วนำมาพิจารณาประกอบกับหลักกฎหมายใน ป.ว.ม พ.ศ. ๒๕๖๒ คดี หมวด ๑ เขตอำนาจศาล เช่น คดีอยู่ในเขตอำนาจศาลจังหวัดชลบุรี หรือศาลจังหวัดเชียงใหม่ หรือศาลแพ่ง ให้กรอกชื่อศาลดังกล่าวลงไว้ช่องวันที่ เดือน ปี

หมายถึงวันที่ เดือน ปี ที่ได้ยื่นฟ้อง โดยใช้วันทางสุริยคติ ยื่นฟ้องต่อศาลวันใด ให้กรอก วันที่ เดือน และปี ของวันที่ยื่นฟ้อง

ช่องความ

กรอกค่าว่า "แพ่ง" ลงไป

ช่องชื่อคู่ความในคดี

ผู้เป็นโจทก์ต้องเป็นบุคคลตามกฎหมาย "ไม่ว่าเป็นบุคคลธรรมดายังไงก็ตาม" ตัว เป็นบุคคลธรรมดายังไงก็ตาม ทั้งไม่ถูกจำกัดความสามารถตามกฎหมาย สามารถดำเนินคดีด้วยตนเองได้ ก็ได้เช่นเดียวกับนายสมกูลลงไว้ เช่น นายเก่ง แก้วลักษณ์ โจทก์ แต่ตัว นายเก่ง แก้วลักษณ์ "ไม่ประสงค์จะเป็นคู่ความเอง จะทำหนังสือมอบอำนาจให้บุคคลใด เป็นผู้รับมอบอำนาจดำเนินคดีแทนตนก็ได้ (ถูกต้องยังหนังสือมอบอำนาจในบทที่ว่าด้วย การเตรียมคดีแพ่ง) การกรอกก็ใช้ว่า "นายเก่ง แก้วลักษณ์ โดยนายสมกูล ลิงหนู รับมอบอำนาจ" ทั้งนี้ให้สังเกตด้วยว่า ผู้รับมอบอำนาจนั้นจะว่าความอย่างทนายไม่ได้ แต่อาจตั้งหน้ายความเพื่อดำเนินกระบวนการพิจารณาได้ (มาตรา 60)

ตัวผู้เยาว์เป็นโจทก์ ไม่ได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมให้เป็นผู้ดำเนินคดี ต้องให้ผู้แทนโดยชอบธรรมเป็นผู้ดำเนินคดีแทน เช่น

"เด็กชายแก่น ดาวกร ผู้เยาว์ โดยนายก้อน ดาวกร บิดาผู้แทนโดยชอบธรรม" หรือ "นายก้อน ดาวกร ในฐานะผู้แทนโดยชอบธรรมของเด็กชายแก่น ดาวกร"

ถ้าเป็นคนวิกฤตคดีได้สั่งให้เป็นคนไว้ความสามารถ ต้องให้ผู้อ่อนนุบลเป็นผู้ดำเนินคดีแทน เช่น “นายกุ้ง ดาวรากุล โดยนายแก้ว ดาวรากุล ผู้อ่อนนุบล” หรือ “นาย แก้ว ดาวรากุล ในฐานะ ผู้อ่อนนุบล นายกุ้ง ดาวรากุล”

ข้อสังเกต การดำเนินคดีแทนบุคคลเช่นว่านี้ สาระสำคัญต้องบ่งบอกฐานะไว้ด้วย หากผู้ดำเนินคดีแทนไม่บ่งบอกว่าพ้องในฐานะอะไรแล้ว ต้องถือว่าเป็นการพ้องส่วนตัว ด้วยปัจจัย เช่น โจทก์ฟ้องระบุว่า “นางคณิศรา นคร มาตราผู้แทนโดยชอบธรรมเด็กหญิงยุพิน เด็กหญิงอารี เด็กชายสมพงษ์ ผู้เยาว์” ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าการฟ้องระบุนามบุคคลเป็นจำเลย โดยไม่มีข้อความแสดงให้เห็นชัดแจ้งว่าได้ฟ้องในฐานของปัจจัย อีน ยอมต้องถือว่าเป็นการฟ้อง ส่วนตัวของบุคคลนั้น ซึ่งศาลฎีกาวินิจฉัยว่าคำบรรยายฟ้องระบุชื่อจำเลยดังกล่าวเป็นการฟ้อง นางคณิศราเป็นส่วนตัว ไม่ใช่ประสังค์ฟ้องเด็ก (ฎ. 1026/2499)

สำพាថภาษาคดีนี้ แม้จะเป็นด้วยปัจจัยการฟ้องจำเลย แต่สามารถนำมาเป็นด้วยปัจจัยการฟ้าความเข้าใจเกี่ยวกับฐานะของโจทก์ได้ด้วย เพาะะหลักการไม่ต่างกัน ดังนั้น การบรรยายพ้องแสดงฐานะโจทก์ก็ต้องจำเลยก็ตาม ในกรณีโจทก์หรือจำเลยเป็นผู้เยาว์ คนไว้ความสามารถ จะต้องระบุให้ชัดและควรบรรยายถึงความล้มเหลวให้ปรากฏในพ้องด้วย

คนเสมือนไว้ความสามารถเป็นโจทก์ การกรอกในชื่อนี้เหมือนบุคคลธรรมด้า เพาะะคนและมีอยู่ไว้ความสามารถโดยกฎหมายแล้วสามารถดำเนินคดีได้ด้วยตนเองเมื่อได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์แล้ว แต่จะต้องบรรยายให้ปรากฏในส่วนที่เป็นเนื้อหาว่าผู้พิทักษ์ “ได้อนุญาตให้ฟ้อง คดีแล้ว และแนบทันต์สือยินยอมอนุญาตไปท้ายพ้องด้วย

กรณีโจทก์เป็น “นิติบุคคล” กรอกระบุชื่อนิติบุคคลที่ได้จดทะเบียนไว้ รวมทั้งชื่อผู้จัดการ ลงไปด้วย เช่น

“บริษัทร่วมมิตร จำกัด โดยนาย deut สุวรรณศิลา กรรมการผู้จัดการ”

“ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลเรือนทอง โดย นายอนันต์ เล็กสุนทร ผู้รับมอบอำนาจ” (ในการนี้นิติบุคคลมอบอำนาจให้ดำเนินคดีแทน) ถ้ากรณีหรือกระบวนการในรัฐบาลเป็นโจทก์ ก็ใช้ชื่อกรณี หรือกระบวนการนั้นๆ เช่น “กรมป่าไม้ โดยนาย ก. อธิบดี” หรือ “นาย ก. ในฐานะอธิบดีกรมป่าไม้” หรือ “กระทรวงมหาดไทย โดยนาย ช. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง” หรือ “นาย ช. ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย” ฯลฯ เป็นต้น

ช่องจำเลย

การกรอกคงท่านองเดียวกับช่องโจทก์ ผู้ถูกฟ้องเป็นจำเลยนอกจากจะต้องเป็นบุคคลแล้ว โจทก์ต้องมีความสามารถด้านความสามารถด้วยเช่นกัน เช่น เป็นผู้เข้าร่วม คณวิกลจริต ฯลฯ จะระบุชื่อผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้อนุบันດงไปตัวยกได้ เพราะในการต่อสู้คดีบุคคลเช่น ว่านี้มีอำนาจเข้ามาดำเนินคดีแทน

อนึ่ง หากนิติบุคคลเป็นจำเลย เช่น บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ฯลฯ การระบุคงท่านองเดียวกับโจทก์คุยกัน

การฟ้องให้รับผิดชอบในฐานะผู้มีตัวแหน่งหน้าที่

บางกรณีจำเลยอาจถูกฟ้องให้รับผิดชอบในตัวแหน่งหน้าที่การทำงานในฐานะเป็นผู้มีตัวแหน่งหน้าที่โดยตรง เช่น ฟ้องให้รับผิดชอบในฐานะผู้ว่าราชการจังหวัด อธิบดีกรมต่างๆ จะระบุอย่างไรนั้น กรณีเช่นนี้ให้ดูว่าบุคคลที่ต้องรับผิดชอบนั้น มีตัวตนอยู่ แน่นอนเพียงคนเดียวในท้องถิ่นนั้นหรือหน่วยงานนั้นหรือไม่ ถ้าใช่ การระบุโดยใช้ชื่อตัวแหน่งอย่างเดียวก็ใช้ได้ เช่น ใช้ชื่อจำเลยว่า "ผู้ว่าราชการจังหวัด....." หรือ "อธิบดีกรมสุรพากษา" หรือจะใช้ชื่อเจ้าของสิ่งที่ใช้ชื่อจำเลยแล้วระบุว่าตัวแหน่งหน้าที่อย่างใดก็ได้ ท่านองเดียวกับการระบุในช่องโจทก์ เช่น ใช้ชื่อจำเลยว่า

"นายสุวรรณ เศวตศิลา ในฐานะนายอำเภอแม่จัน" หรือ

"นายอุดม ประภานนท์ ในฐานะสุรพากษาจังหวัดเชียงราย" หรือ

"นายเล็ก ทองสุนทร ในฐานะผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย" ดังนี้ เป็นต้น

กรณีเช่นนี้ถือว่าเป็นการฟ้องให้รับผิดในตัวแหน่งหน้าที่การทำงานแล้ว (ฎ.1804/2497) แต่ถ้าระบุเช่นที่กล่าวข้างต้น แต่ขาดคำว่า "ในฐานะ" ดังนี้ จะถูกยกเป็นฟ้องให้รับผิดชอบในฐานะส่วนตัว ซึ่งนักศึกษาต้องระวัง หากตอบในคําถามสอบให้จะทำให้เสียคะแนนได้ ดังตัวอย่าง เช่น โจทก์ฟ้องระบุชื่อจำเลยว่า "นายกนิม ปัทมสูตร ผู้รักษาการในตัวแหน่งผู้อำนวยการธนาคารออมสิน" ถือว่าโจทก์ฟ้องนายกนิม ปัทมสูตร เป็นส่วนตัวโดยระบุตัวแหน่งหน้าที่การทำงานไว้ให้ทราบด้วยเท่านั้น (ฎ.1026/2499)

ช่องข้อหาหรือฐานความผิด

โจทก์ก่อสlander ให้กระทำการผิดในข้อหาใด ให้กรอกตามนั้น เช่น ละเมิด เช่าซื้อขับໄส ผิดสัญญาประนีประนอมยอมความ ญัตติเงินและค่าประทับ ฯลฯ ดังนี้ เป็นต้น

ช่องทุนทรัพย์

โจทก์ฟ้องเรียกร้องทุนทรัพย์รวมเป็นเงินเท่าใดให้ระบุไว้ เช่น ฟ้องเรียกให้ชำระเงินกู้คืน ทั้งเงิน 200,000 บาท ดอกเบี้ยอัตราอย่างละ 7.5% ต่อปี ค้างชำระ 1 ปี เป็นเงิน 15,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 215,000 บาท ก็กรอกจำนวนของรวมนี้ เป็นดัง

ข้อสังเกต สำหรับช่องระบุข้อหาหรือฐานความผิด ช่องระบุจำนวนทุนทรัพย์ก็ตีป.ว.แพ่ง มาตรา 67 ไม่ได้บังคับว่าต้องมีรายการเช่นว่านี้ แต่ในแบบพิมพ์คำฟ้องของศาล มีช่องให้กรอกด้วย

ช่องเชื้อชาติ สัญชาติ อายุ ที่อยู่ของโจทก์และจำเลย

ให้กรอกลงไปตามข้อเท็จจริง ส่วนซองไดไม่ใช้ ให้เขียนเครื่องหมาย – ลงไว้เพื่อป้องกันการเพิ่มเติม

ช่องสุดท้าย

เป็นช่องใหญ่มีคำว่า ข้อ 1 กำกับช่องนี้เป็นการกรอกใจความและเหตุแห่งฟ้อง ซึ่งเป็นส่วนของเนื้อหาตามที่ปรากฏใน ป.ว.แพ่ง มาตรา 172 วรรคสอง รายละเอียดจะได้ศึกษาต่อไป

เนื้อหาค่าฟ้อง

มาตรา 172 วรรคสอง บัญญัติว่า “ค่าฟ้องต้องแสดงโดยแจ้งชัดชื่อสภาพแห่งข้อหาโจทก์และค่าขอบังคับ ทั้งข้ออ้างที่օศัยเป็นหลักแห่งข้อหาเช่นว่านั้น” ฯลฯ

จากหลักมาตรา 172 วรรคสอง นี้ แสดงว่าส่วนที่เป็นเนื้อหาของค่าฟ้องในคดีแพ่ง จะต้องบิดหลัก 3 ประการ ก่อสร้างคือ

ก) สภาพแห่งข้อหา

ข) ข้ออ้างที่օศัยเป็นหลักแห่งข้อหา

ค) ค่าขอบังคับ

ก) สภาพแห่งข้อหา คือ การบรรยายถึงมูลเหตุหรือข้อหาที่ก่อให้โจทก์ต้องมาฟ้องร้องนั้นเกิดจากอะไร เช่นเนื่องมาจากการผิดสัญญาณติกรรมทางๆ มูละเมิด นิติเหตุอื่นๆ ฯลฯ เป็นต้น

ข) ข้ออ้างที่օศัยเป็นหลักแห่งข้อหา คือ การบรรยายข้อเท็จจริงที่จำเลยกระทำ หรืองดเว้นกระทำ อันเป็นเหตุให้จำเลยต้องรับผิดชอบกฎหมาย

ค) ค่าขอบังคับ จะได้อธิบายพร้อมรายละเอียดภายหลัง

การบรรยายสภาพแห่งข้อหาและข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา

ด้วยเหตุที่สภาพแห่งข้อหาและข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหามีความสำคัญในการเรียนเรื่องคำฟ้อง หากขาดอย่างใดอย่างหนึ่งจะกล่าวเป็นฟ้องเคลื่อนคลุ่มหรือเป็นฟ้องที่ไม่สมบูรณ์ได้ ดังนั้นนักศึกษาควรทราบรายละเอียดหรือหลักเกณฑ์การเรียนเรื่องคำบรรยายในส่วนนี้ว่าจะต้องประกอบด้วยอะไร才ได้ช่วยให้การเรียนเรื่องฟ้องรัดกุม ไม่ผิดพลาด หลักเกณฑ์การบรรยายในหัวข้อนี้มีลักษณะคล้ายคลึงกับการบรรยายคดีอาญาเกี่ยวกับการกระทำหั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยกระทำผิดดุจกัน คือ ต้องบรรยายข้อเท็จจริงเป็นใจความและเหตุผลแห่งคำฟ้องพ่อสมควรเพื่อให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ การบรรยายส่วนนี้มีหลักเกณฑ์พื้นฐานได้ ดังนี้"

- 1) ต้องบรรยายให้แจ้งชัด แน่นอนและไม่ขัดแย้งกันเอง
- 2) ต้องบรรยายข้อเท็จจริงที่สำคัญอันเป็นประเด็นที่ยกขึ้นกล่าวอ้างในคดี
- 3) ต้องบรรยายข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลา สถานที่ บุคคลและสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วย

- 4) ต้องบรรยายความเสียหายที่โจทก์จะเรียกร้อง

1) ต้องบรรยายให้แจ้งชัด แน่นอนและไม่ขัดแย้งกันเอง

หมายความว่าโจทก์จะต้องบรรยายสภาพแห่งข้อหาให้ปรากฏว่าโจทก์มีสิทธิ ตามกฎหมายอย่างไรและข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาว่าจำเลยได้ได้แจ้งเกี่ยวกับสิทธิ หรือหน้าที่ของโจทก์ประการใด มีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อโต้แย้งของจำเลยอย่างไร

การลำดับข้อเท็จจริง ควรให้เป็นไปตามลำดับก่อนหลังโดยตอนแรกบรรยายฐานะและสำเนาของโจทก์ ความเกี่ยวพันระหว่างโจทก์กับจำเลย สิทธิและหน้าที่ของโจทก์ ข้อเท็จจริงที่โจทก์อ้างว่าจำเลยได้แจ้งเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของโจทก์ และโจทก์ได้รับความเสียหายอย่างไร เพื่อประกอบความเข้าใจเรื่องนี้ ให้ศึกษาด้วยอย่างแนวโน้มจัจยของศาสตร์การต่อไปนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ 51/2487

โจทก์ฟ้องว่า พินัยกรรมที่อ้างว่านางสาวกิมแซทำขึ้นเป็นพินัยกรรมปลอม ลายมือชื่อในพินัยกรรมมิใช้ลายมือของนางสาวกิมแซ ถึงหากจะฟังว่านางสาวกิมแซลงลายมือในพินัยกรรมนั้นจริง พินัยกรรมนั้นก็ไม่สมบูรณ์ โดย (ก) นางสาวกิมแซ มีสติฟื้นเพื่อน (ข)

"อ.เทียนธรรม ศรีนพนิคม หนังสือดังอ้าง หน้า 43 – 52

นางสาวกิมแซ ลงลายมือชื่อเพราระสำคัญผิดและถูกจ้อฉลถึงขนาด (ค) "ไม่ได้ลงลายมือ
ต่อหน้าพยานสองคน พยานทั้งสองในพินัยกรรมไม่มีดัวจริง หากมีก็มิได้ลงลายมือชื่อ
รับรองในขณะทำพินัยกรรม ศาลฎีการวินิจฉัยว่าคำฟ้องดังกล่าวแสดงสภาพแห่งข้อหาเป็น
สองสถาน คือว่า นางสาวกิมแซไม่ได้ทำพินัยกรรมสถานแห่ง อีกสถานหนึ่งว่านางสาวกิมแซ
ได้ทำพินัยกรรมไว้แต่เป็นโมฆะ การแสดงสภาพแห่งข้อหาสองฝ่ายสองฝ่ายเช่นนี้เป็นการ
ขัดแย้งกัน เพราะเป็นไปไม่ได้ทั้งสองอย่างในเวลาเดียวกัน เป็นฟ้องเคลื่อนคลุ่มซึ่งแสดง
สภาพแห่งข้อหาไม่ชัดแจ้ง

คำพิพากษาฎีกាដ 221/2501

ฟ้องขอให้เพิกถอนพินัยกรรม อ้างว่าผู้ตายมิได้พิมพ์ลายนิ้วมือ และแม้จะเป็น
ลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ตาย ก็พิมพ์ขณะถูกจ้อฉล ปั่นปู เมาสุราหรือวิกฤติ หรือพิมพ์ลง
เมือตายแล้ว เป็นฟ้องที่แสดงข้อหาหลายนัย ขัดแย้งในตัว เป็นฟ้องเคลื่อนคลุ่ม

คำพิพากษาฎีกាដ 2509/2528

โจทก์ฟ้องบรรยายว่าจำเลยประพฤติเนรคุณ และอาจทรัพย์ที่โจทก์มอบให้จำเลย
ครอบครองทำกินเพื่อเลี้ยงดูโจทก์ไปทำหลักฐานเป็นชื่อของจำเลย ขอให้จำเลยคืนทรัพย์สิน
ดังกล่าว เป็นการฟ้องเรียกรัพย์คืนจากจำเลยในฐานะที่โจทก์เป็นเจ้าของทรัพย์ แต่โจทก์
กลับไปอ้างว่าจำเลยประพฤติเนรคุณต่อโจทก์ ตามคำบรรยายฟ้องและทางนำสืบของโจทก์
มิได้ปรากฏว่าโจทก์ได้ยกทรัพย์พิพาทให้จำเลย จะบังคับตามคำฟ้องของโจทก์ให้จำเลยคืน
ทรัพย์ให้โจทก์ในฐานประพฤติเนรคุณไม่ได้ เพราะสภาพแห่งข้อหาและข้ออ้างที่อาศัยเป็น
หลักแห่งข้อหาขัดกัน เพราะเมื่อไม่มีการให้ก็ไม่มีเหตุที่จะเพิกถอนการให้เพระเหตุเนรคุณ
(ดู ฎ. 2654/2541 ประกอบ)

2) ต้องบรรยายข้อเท็จจริงที่สำคัญอันเป็นประเด็นที่ยกขึ้นกล่าวอ้างในคดี

เมื่อนำบทกฎหมายสารบัญผู้ตามปรับกับข้อเท็จจริงแล้ว คำฟ้องด้องบรรยาย
ข้อเท็จจริงครบถ้วนตามหลักเกณฑ์พอที่จะปรับตามกฎหมายสารบัญผู้ตามปรับผิดทาง
แห่งได้ ข้อนี้เทียบได้กับการบรรยายฟ้องคดีอาญาที่ต้องบรรยายการกระทำที่โจทก์อ้างว่า
จำเลยกระทำการผิดให้ครบองค์ประกอบความผิดที่กฎหมายบัญญัติไว้ดุจกัน ตัวอย่าง เช่น

- ฟ้องจำเลยให้รับผิดฐาน "ละเมิด" ต้องบรรยายข้อเท็จจริงให้ครบถ้วนตาม
มาตรา 420 แห่ง ป.พ.พ.ซึ่งบัญญัติว่า "ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่น
โดยผิดกฎหมายให้เข้าเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ได้ แก่ร่างกายก็ได้ อนามัยก็ได้ เสริภาก็ได้

ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ต้องทำน้ำผู้หันทำلامเมด...ฯลฯ” คำฟ้องต้องบรรยายข้อเท็จจริงว่าจำเลยจะใจหรือประมาทเลินเล่อต่อโจทก์อย่างไร ทำผิดกฎหมายอย่างไรและโจทก์เสียหายประการใด การบรรยายข้อเท็จจริงควรบรรยายให้ได้ความในสาระสำคัญลักษณะของทั้งรัดเท่าที่จะทำได้โดยไม่ต้องบรรยายถึงพยานหลักฐานที่จะนำพิสูจน์ข้อเท็จจริง แต่ต้องระวังไม่บรรยายข้อเท็จจริงฟุ่มเฟือย ซึ่งจะเป็นเหตุให้ศาลมีคำสั่งไม่รับฟ้องตาม พ.ว.แพ่ง มาตรา 18

- การบรรยายฟ้องข้อหา “ผิดสัญญา” ไม่ต้องบรรยายข้อความในสัญญาทั้งหมด ให้บรรยายแต่เฉพาะข้อสัญญาที่โจทก์ยกขึ้นเป็นประเด็นกล่าวอ้างว่าจำเลยทำผิดต่อสัญญานั้นอย่างไรไว้ สัญญาข้อใดที่โจทก์ไม่ยกเป็นประเด็นขึ้นกล่าวอ้างว่าจำเลยทำผิดต่อสัญญานั้น สัญญานั้นไม่เป็นประเด็นให้ศาลมีบัญญักขึ้นวินิจฉัยว่าจำเลยได้ทำผิดสัญญานั้นหรือไม่ เทียบนัย ฎ.515/2513 (ป) วินิจฉัยว่าฟ้องของโจทก์เรื่องเรียกเงินค่าจ้างว่าความคืบจากทนาย ตอนแรกกล่าวเป็นทำหนองจะขอให้บังคับจำเลยคืนเงินค่าจ้างว่าความตามสัญญาแต่ตอนท้ายกลับอ้างว่าสัญญาดังกล่าวเป็นโมฆะไม่มีผลบังคับตามกฎหมายขอให้บังคับจำเลยคืนเงินให้โจทก์ ดังนี้เป็นคำฟ้องที่มีประเด็นเฉพาะเรื่องฟ้องเรียกค่าจ้างว่าความคืนโดยอ้างเหตุผลว่าสัญญาเป็นโมฆะแต่เพียงประการเดียว “ไม่มีประเด็นเรื่องฟ้องเรียกเงินค่าจ้างว่าความคืนตามสัญญา อาศัยแนวคำพิพากษาฎีกัดังกล่าวนี้ ดังนั้นก่อนที่จะเรียบเรียงฟ้องจะต้องพิจารณาตรวจสอบให้ถ้วนว่าจำเลยทำผิดสัญญาข้อใด ก็ให้บรรยายยกข้อสัญญานั้นๆ เป็นประเด็นขึ้นกล่าวอ้างไว้ในฟ้องให้ครบถ้วน

เพื่อความเข้าใจ ให้ศึกษาคำพิพากษาฎีกាដ้วยไปนี้ซึ่งวินิจฉัยฟ้องขาดสาระสำคัญเป็นฟ้องเคลือบคลุม เช่น

คำพิพากษาฎีกាពทที่ 568/2502 (ป)

ฟ้องของโจทก์เล่าเรื่องยืดยาวยกล่าวโดยງ่าว จำเลยทำอย่างนั้น ทำอย่างนี้ ซึ่งล้วนแต่เป็นการกระทำในหน้าที่ราชการของจำเลยทั้งสิ้น มิได้กล่าวแสดงว่าจำเลยจะใจหรือประมาทเลินเล่อต่อโจทก์โดยผิดกฎหมายให้โจทก์เสียหายแต่ประการใด เป็นฟ้องเคลือบคลุม

คำพิพากษาฎีกាពทที่ 2553/2541

โจทก์บรรยายฟ้องแต่เพียงว่า จำเลยได้ร่วมกันปลอมพินัยกรรมของเจ้ามรดกแล้วใช้พินัยกรรมปลอมของเจ้ามรดกที่ทำขึ้นโดยไม่ชอบไม่ถูกต้องตามกฎหมายไปทำการรับโอนมรดกที่ดินของเจ้ามรดก โดยมิได้บรรยายฟ้องให้ปรากฏข้อเท็จจริงว่าจำเลยได้ร่วม

กันทำการปลอมพินัยกรรมของเจ้ามรดกด้วยวิธีการอย่างไร เป็นการปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่บางส่วน ตลอดจนไม่ได้ระบุวันเวลาที่ทำการปลอมอีกด้วย จึงเป็นคำฟ้องที่มิได้แสดงโดยแจ้งชัดชื่อสภาพแห่งข้อหาและข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาและสามารถต่อสู้คดีได้อย่างถูกต้อง ฟ้องโจทก์เกี่ยวกับจำเลยในข้อหาปลอมพินัยกรรมของเจ้ามรดกจึงเป็นฟ้องเคลื่อบคลุม

3) ต้องบรรยายข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลา สถานที่ บุคคล และสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วย

ตาม ป.ว.พ.พ. มาตรา 67 ฟ้องต้องปรากฏแห่งชัดถึงตัวบุคคล แต่มาตรา 67 และมาตรา 172 วรรค 2 "ไม่ได้บังคับว่าคำฟ้องต้องระบุเกี่ยวกับเวลา สถานที่ และสิ่งของ เมื่อ nondang ที่บังคับไว้เกี่ยวกับฟ้องคดีอาญาตาม ป.ว.อาญา มาตรา 158 (5) แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าฟ้องคดีแพ่งจะไม่ต้องบรรยายเกี่ยวกับเวลา สถานที่ และสิ่งของ เพราะถ้าเวลา สถานที่ และสิ่งของ จำเป็นที่จะต้องกล่าวเพื่อให้จำเลยเข้าใจสภาพและข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาและคำขอบังคับแล้ว โจทก์ก็ต้องระบุ เวลา สถานที่ และสิ่งของไว้ในคำฟ้อง โดยถือว่าเป็นเหตุผลที่จำเป็นแห่งคำฟ้องดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 67 (4) ทั้งนี้เพื่อให้ฟ้องชัดแจ้งไม่เคลื่อบคลุม ฉะนั้น การบรรยายข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเวลา สถานที่และสิ่งของมีความจำเป็นจะต้องกล่าวไว้ในฟ้องเพียงใดหรือไม่ ย่อมแล้วแต่สภาพแห่งข้อหาและประเด็นที่ยกขึ้นกล่าวอ้างของคำฟ้อง ด้วยอย่าง เช่น

คำพิพากษาฎีกาที่ 715/2493

ศาลฎีก้าได้กล่าววินิจฉัยในคดีว่า "คำฟ้องได้จะต้องบรรยายอย่างใดจะต้องมีวันเดือนปีตอนไหนหรือไม่ ทางแพ่งไม่เมื่อนกับทางคดีอาญา ป.ว.อาญา มาตรา 158 (5) ให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาไว้ด้วย แต่ ป.ว.แพ่ง ไม่ได้บังคับไว้เช่นนั้น จึงต้องแล้วแต่ลักษณะของ คำฟ้องและประเด็นที่ตั้งไว้เป็นประมาณ"

รายละเอียดเกี่ยวกับวันเวลาที่ ตุดว้อย่าง ฎ. 2553/2541 ซึ่งอ้างไว้ข้างต้น อย่างไรก็ตาม สำหรับเอกสารกลางวันหรือกลางคืนนั้น ในคำฟ้องคดีแพ่งไม่มีความจำเป็นต้องระบุ ไม่เคร่งครัดเมื่อนกับคดีอาญา

ส่วนวัน เดือน ปีนั้น โดยที่ถือเป็นหลักว่า คำฟ้องต้องบรรยายโดยชัดแจ้ง ฉะนั้น ถ้าวัน เดือน ปี เป็นสาระสำคัญอันเป็นประเด็นที่ต้องยกขึ้นกล่าวอ้างในคดีก็ต้องระบุวันหรือเดือนหรือปีในคำฟ้อง และถ้าใจความและเหตุผลแห่งสภาพข้อหาและข้ออ้างที่อาศัยเป็น

หลักแห่งข้อหาที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีนั้นจะต้องระบุทั้งวัน เดือน ปี หรือระบุเฉพาะเดือนปีหรือระบุเฉพาะปี โจทก์ก็ต้องระบุวัน หรือเดือน หรือปี หรือทั้งวัน ทั้งเดือน ปี แล้วแต่กรณีลงในคำฟ้อง

ส่วนการระบุสถานที่ สิ่งของ ก็มีเหตุผลเช่นเดียวกัน ถ้าเป็นเหตุผลที่จำเป็นต้องระบุ โจทก์ก็ต้องระบุไว้ในคำฟ้อง ตัวอย่าง เช่น

คำพิพาทกฎหมายที่ 1397/2494

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยได้กระทำให้สินค้าของโจทก์ ซึ่งอยู่ในความควบคุมดูแลของจำเลยขาดหายไป คิดเป็นเงิน 3,816 บาท 97 สตางค์ ซึ่งจำเลยจะต้องรับผิดชอบให้จำเลยใช้ราคาพร้อมดอกเบี้ย ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าโจทก์มีได้แสดงรายละเอียดว่าสิ่งของอะไรบ้าง อย่างไหน ราคาเท่าใด ขาดหายไป จึงเป็นพ้องเคลื่อบคลุม

คำพิพาทกฎหมายที่ 99/2500

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยขับรถประมาทชนรถโจทก์ได้รับความเสียหาย ดังนี้

ก) สินค้าที่บรรทุกรถยนต์ของโจทก์มีพิษผลดังๆ น้ำตาลและขวดเปล่าเสียหาย คิดเป็นเงิน 12,350 บาท

ข) รถยนต์ของโจทก์ได้รับความชำรุดเสียหาย เสียค่าแรงฉุดลากขึ้นจากภู ค่าลากจูงไปยังอู่ซ่อมกับค่าซ่อมรถ รวมเป็นเงิน 4,700 บาท

ค) โจทก์ต้องขาดประโยชน์ที่ควรมีควรได้จากการใช้รถยนต์ดังกล่าว เพราะต้องเสียเวลาซ่อม 3 วัน คิดเป็นเงิน 1,000 บาท

ง) แม้มีเมื่อซ่อมรถยนต์เสร็จแล้ว รถยนต์ต้องเสื่อมราค้าไปเพราะการกระทำการของจำเลย คิดเป็นเงิน 1,600 บาท

จำเลยให้การต่อสู้ว่าฟ้องโจทก์เคลื่อบคลุม เพราะไม่ได้ความว่ารถยนต์ของโจทก์ยังห้อยไว้ ขนาดก็แรงม้า ราคาเท่าใด โจทก์บรรยายฟ้องเรียกร้องเอาค่าเสียหายเนื่องจากทรัพย์เสื่อมราคา แต่โจทก์กลับไม่ได้บรรยายฟ้องให้ทราบถึงลักษณะและราคาก้อนแท้จริงของทรัพย์ให้ทราบ พิษผลไม่ต่างๆ ที่เสียหายนั้นเป็นพิษอะไร จำนวนเท่าใด เสียหายเท่าใด เสียหายอย่างไร น้ำตาลอะไร ปริมาณเท่าใด เสียหายอย่างไร ส่วนประกอบของรถยนต์เสียหายส่วนใดบ้าง ราคาเท่าใด ค่าลากขึ้นจากภู ค่าลากจูงไปยังอู่ซ่อมอยู่ที่ไหนและราคาเท่าใด ก็ไม่บรรยายให้จำเลยทราบเพื่อมีโอกาสสู้คดีได้ถูกต้อง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คำบรรยายฟ้องของโจทก์บรรยายพอให้จำเลยเข้าใจข้อความที่ตนถูกกล่าวหาว่าโจทก์ได้รับ

ความเสียหายอะไรไปบ้าง ส่วนข้อปลีกย่อยเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับข้อนำสืบในชั้นพิจารณาทั้งสิ้น พ้องโจทก์ไม่เคลือบคลุม

4) ต้องบรรยายความเสียหายที่โจทก์จะเรียกร้อง

โจทก์ต้องบรรยายถึงความเสียหายที่โจทก์จะเรียกร้องเอา กับจำเลยเนื่องจาก การกระทำของจำเลยอันโจทก์ประسังค์ขอให้จำเลยชดใช้ตามมูลกรณีที่ฟ้องว่ามีอย่างไร เช่น กรณีละเมิดถึงตาย ค่าเสียหาย คือ ค่าปลงศพ ค่ารักษาพยาบาล ค่าขาดไร อุปกรณ์ กรณีผิดสัญญาเช่า ค่าเสียหายคือความเสียหายอันเป็นผลจากการที่จำเลยกระทำผิดข้อสัญญา ที่ทำไว้กับโจทก์เป็นกรณีๆ ไป การบรรยายความเสียหายมีหลักว่าต้องบรรยายข้อเท็จจริง และรายละเอียดแห่งความเสียหาย พยานควรให้จำเลยเข้าใจว่าโจทก์ได้รับความเสียหายอย่างไร คิดเป็นเงินเท่าใด หากไม่บรรยายไว้อาจทำให้ฟ้องนั้นเคลือบคลุม

ข้อกำหนดที่กฎหมายบัญญัติให้ปฏิบัติก่อนฟ้อง

นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ที่ได้กล่าวมาแล้ว ในการยื่นฟ้องคดีแพ่งมืออยู่บ้างกรณีที่กฎหมายบังคับให้โจทก์ต้องปฏิบัติหน้าที่บางประการเสียก่อนจึงจะมีสิทธินำคดีขึ้นฟ้องร้อง ต่อศาลได้ เช่น การฟ้องบังคับจำนำของ ผู้รับจำนำของจะต้องมีจดหมายหรือหนังสือบอกกล่าวไปยังลูกหนี้ก่อนว่าให้ชำระหนี้ภายในเวลาอันสมควร ซึ่งกำหนดให้ในหนังสือบอกกล่าวนั้น ถ้าลูกหนี้จะเลยไม่ปฏิบัติตามคำบังคับจะ ผู้รับจำนำของจึงจะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลขอให้ยึดทรัพย์สินซึ่งจำนำและขายทอดตลาดได้ (ป.พ.พ.มาตรา 728) หรือในกรณีเช่าทรัพย์ตามมาตรา 566 ถ้ากำหนดเวลาเช่าไม่ปรากฏในความตกลงกันหรือไม่พึงสันนิษฐานได้ใช้ร คูสัญญาฝ่ายใดจะบอกเลิกสัญญาเช่าในขณะเมื่อสุดระยะเวลาอันเป็นกำหนดชำระค่าเช่าก็ได้ทุกระยะแต่ต้องบอกกล่าวแก้อีกฝ่ายหนึ่งให้รู้ตัวก่อนซึ่งกำหนดเวลาชำระค่าเช่าระยะหนึ่ง เป็นอย่างน้อย ข้อที่ควรระวังตามมาตรา 566 ที่จะทำให้นักศึกษาเข้าใจคลาดเคลื่อนก็คือ การบอกกล่าวตามมาตรา 566 นี้ซึ่งกับการเช่าที่มีสัญญาเช่าเป็นหลักฐาน ถ้าไม่มีสัญญาเช่า เป็นหลักฐาน โจทก์มีสิทธิฟ้องขับไล่โดยไม่ต้องบอกกล่าว (ฎ.20/2519) หรือการฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งประเมินภาษีที่พนักงานเจ้าหน้าที่สรรพากรแจ้งให้โจทก์ชำระพร้อมเงินเพิ่ม โจทก์จะด่วนมาฟ้องขอศาลเพิกถอนคำสั่งทันทีไม่ได้ จะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายเสียก่อน เช่น ต้องอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อคณะกรรมการการพิจารณาอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายรัชภูมิการเสียก่อน เมื่อคณะกรรมการการเส้นวันนี้ขาดประการใด โจทก์ไม่พอใจจึงจะมีสิทธิยื่นฟ้องต่อศาลมได้

ตัวอย่างแนววินิจฉัยของศาลฎีกา เช่น

คำพิพากรฎีกาที่ 1326/2512

โจทก์ฟ้องว่าสรรพากรจังหวัดประมินให้โจทก์เสียภาษีการค้าโดยไม่ชอบ โจทก์อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ คณะกรรมการฯ วินิจฉัยว่า การประเมินถูกต้องแล้ว โจทก์จึงฟ้องขอให้ศาลมีพิพากษาว่าโจทก์ไม่มีหน้าที่เสียภาษีตามที่ประเมิน จำเลยต่อสู้ว่า โจทก์ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ก่อน 30 วันนับแต่วันได้แจ้งการประเมินขัดต่อประมวลรัชฎากร มาตรา 30 โจทก์ไม่มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ เมื่อไม่มีสิทธิอุทธรณ์ก็ไม่มีอำนาจฟ้อง แม้จะได้ความว่าคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์สั่ง ในอุทธรณ์ของโจทก์ว่าการประเมินของเจ้าหน้าที่ถูกต้องแล้ว แต่ถ้าข้อเท็จจริงปรากฏว่า อุทธรณ์ของโจทก์เกินกำหนดที่จะอุทธรณ์ได้แล้ว การสั่งดังนี้ก็หมายความว่าให้อุทธรณ์ถูกต้อง ขึ้นไม่ เท่ากับยังไม่มีอุทธรณ์โดยชอบด้วยกฎหมาย สิทธิของโจทก์ที่จะนำคดีมาสู่ศาลย่อม ไม่มี

คำพิพากรฎีกาที่ 2069/2527

จำเลยนำที่พิพากษาน.ส.3 มาทำสัญญาจ้างของเพื่อประกันเงินกู้ไว้ต่อโจทก์โดยจดทะเบียนจ้างของต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ต่อมาจำเลยโอนการครอบครองที่พิพากษาให้ผู้ร้องตามสัญญาซื้อขาย การโอนไม่ได้ทำเป็นหนังสือและจะต้องเปลี่ยนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม ป.ที่ดิน ม.4 ทวิ ผู้ร้องอยู่ในฐานะเป็นผู้รับโอนที่พิพากษีเป็นทรัพย์สินจ้างตาม ป.พ.พ.มาตรา 735 ด้วย เมื่อโจทก์ยังไม่ได้บอกกล่าวบังคับจ้างของแก่ผู้ร้องยื่มไม่มีสิทธินำยื่นที่พิพากษา ก擅自ทดลองอันเป็นการบังคับจ้างของที่พิพากษาได้

ข้อสังเกต ตามหลัก ป.พ.พ. มาตรา 735 เมื่อผู้รับจ้างของจ้างจะบังคับจ้างของ เอาแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินที่จ้างของ ต้องมีจดหมายบอกกล่าวล่วงหน้า 1 เดือนแล้วจึงจะบังคับจ้างของได้ คดีนี้ผู้รับจ้างของไม่ได้จดหมายบอกกล่าวผู้รับโอนที่พิพากษาไม่มีอำนาจฟ้อง บังคับจ้างของ ศาลฎีกาจึงว่าผู้ร้องไม่มีสิทธินำยื่นที่พิพากษา - ผู้เขียน

คำพิพากรฎีกาที่ 7199/2543

พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2527 มาตรา 96 ประกอบมาตรา 86 และมาตรา 89 กำหนดให้การฟ้องคดีเกี่ยวกับการประเมินภาษีสรรพสามิตจะกระทำการได้ต่อเมื่อได้ทำการคัดค้านการประเมินต่ออธิบดีกรมสรรพสามิตหรือผู้ซึ่งอธิบดียมอบหมายและต้องคัดค้านคำวินิจฉัยของอธิบดีดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามกฎหมายภายในเวลาด้วย

เมื่อโจทก์มิได้ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อนที่จะฟ้องร้องดำเนินคดี โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยได้

จากแนววินิจฉัยข้างต้นหากกฎหมายได้บัญญัติให้ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งก่อนยื่นฟ้องก็จำต้องปฏิบัติให้ครบถ้วนก่อนจะด่วนข้ามขั้นตอนไม่ได้จะกล่าวเป็นไม่มีอำนาจฟ้องเป็นต้น

อนึ่ง ข้อกำหนดของกฎหมายนี้อาจบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือในกฎหมายอื่นๆ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร เกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ เกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า ควบคุมการก่อสร้างอาคาร โรงแรม โรงงาน และกฎหมายเกี่ยวกับการรักษาความสะอาด ฯลฯ เป็นต้น

ค) คำขอบังคับ

“คำขอบังคับ” คือ ความมุ่งหมายสุดท้ายที่โจทก์จะต้องแสดงออกมาให้เห็นว่าโจทก์กล่าวหาฟ้องร้องจำเลยต่อศาลนั้น โจทก์ต้องการให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้จำเลยทำอะไร โจทก์จะต้องระบุไว้ให้ชัดเจน ในคดีแพ่งส่วนใหญ่มักพิพากันเกี่ยวกับหนี้ เช่น ให้ใช้เงิน ให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือการส่งมอบทรัพย์สิน ซึ่งจำเลยจะต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ ทั้งนี้สุดแล้วแต่ข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหารว่าจำเลยได้แย่งสิทธิหรือหน้าที่ของโจทก์ประการใด โดยทั่วไปศาลจะพิพากษابังคับจำเลยให้รับผิดต่อโจทก์ต่อเมื่อโจทก์มีคำขอบังคับตามคำขอท้ายฟ้องเท่านั้น ดังนั้น หากโจทก์มีความประสงค์จะขอให้ศาลมีคำขอบังคับจำเลยอย่างไรก็ต้องระบุลงไว้ในแบบพิมพ์ที่เรียกว่า “คำขอท้ายฟ้องแพ่ง” ทั้งนี้ต้องระบุให้แจ้งชัด ถ้าโจทก์ไม่ระบุ ศาลจะพิพากษابังคับให้จำเลยปฏิบัติต่อโจทก์เกินกว่าที่โจทก์ขอห้ามได้ไม่ เพราะกฎหมายห้ามมิให้ศาลมีคำพิพากษา เกินคำขอ (ป.ว.แพ่ง มาตรา 142) คำขอบังคับตามคำฟ้องทั่วไปได้แก่

- ให้จำเลยชำระหนี้
- ให้จำเลยกระทำการหรืองดเว้นกระทำการ หรือห้ามมิให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ขอให้ขับไล่ หรือห้ามจำเลยมิให้เกี่ยวข้องกับที่ดินของโจทก์ ให้โจทก์ได้เข้าครอบครองที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น
- ให้จำเลยส่งมอบสังหาริมทรัพย์ หรือใช้ราคาทรัพย์
- ให้จำเลยใช้ค่าสินใหม่ทดแทนในกรณีละเมิด หรือผิดสัญญา
- ให้ศาลมแสดงว่าโจทก์มีกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่ง

- ให้จำเลยแสดงบัญชี หรือเลิกห้างหุ้นส่วน บริษัทจำกัดและตั้งผู้ชำระบัญชี
- ให้จำเลยปฏิบัติตามสัญญา
- ให้ขยายข้าดจากการเป็นสามี ภรรยาและแบ่งสินสมรส
- ให้เพิกถอนนิติกรรม ฯลฯ

สำหรับคำขอท้ายฟ้องซึ่งโจทก์มีคำขอบังคับให้จำเลยทำนิติกรรมอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น ขอให้ศาลมั่งเพิกถอนนิติกรรมหรือสั่งแสดงว่าโจทก์มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิอย่างใด ในคำขอท้ายฟ้องโจทก์ควรขอไปด้วยว่าถ้าจำเลยไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาขอให้ออกคำพิพากษา แทนการแสดงเจตนาของจำเลยทั้งนี้เป็นไปตาม ป.พ.พ. มาตรา 213

อนึ่ง โดยเหตุที่การดำเนินคดีแพ่งจะต้องเสียค่าฤชาธรรมเนียมต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งค่าฤชาธรรมเนียมเหล่านี้ตามมาตรา 161 ป.ว.แพ่ง ได้กำหนดไว้เป็นหลักในเบื้องแรกว่าความรับผิดชอบที่สุดสำหรับค่าฤชาธรรมเนียมของคู่ความในคดีย่อมตกแก่คู่ความฝ่ายที่แพ้คดี เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย โจทก์จึงต้องมีคำขอไปในคำขอท้ายฟ้องว่า “ให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียม ค่าทนายแทนโจทก์” ทุกคดีไป ในทางปฏิบัติศาลเมืองพิมพ์ “คำขอท้ายฟ้องแพ่ง” ดูด้วยอย่างท้ายบท

การลงลายมือชื่อในฟ้อง

ประการสุดท้ายโจทก์จะต้องลงนามหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเขียนชื่อท้ายฟ้องในช่องโจทก์โดยโจทก์จะเขียนเองหรือให้ทนายความที่โจทก์แต่งตั้งไว้เขียนเป็นโจทก์ไว้ ถ้าตัวโจทก์หรือทนายไม่ได้เขียนชื่อในช่องโจทก์แล้ว คำฟ้องก็ใช้ไม่ได้ ทำหนองเดียวกับฟ้องคดีอาญา เพราะตาม ป.ว.แพ่ง มาตรา 67 (5) บัญญัติว่า ต้องมีลายมือชื่อของคู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นผู้ยื่นหรือสั่งคำ คู่ความด้วย แต่ทว่าในชั้นตรวจรับฟ้อง ศาลอาจสั่งให้เขียนเสียให้ถูกต้อง ก็ได้

ส่วนการเรียง การเขียน หรือพิมพ์คำฟ้อง ป.ว.แพ่ง “ไม่ได้กำหนดไว้ว่าต้องให้มีผู้เรียง ผู้พิมพ์ ตั้งเขียนการฟ้องคดีอาญา จะนั้นถ้าฟ้องไม่มีลายเขียนชื่อผู้เรียง ผู้พิมพ์ ก็ไม่ทำให้ฟ้องเสียไป แต่ศาลอาจสั่งให้โจทก์จัดการให้มีการเขียนชื่อให้ครบถ้วนตามแบบพิมพ์ของศาลตาม ป.ว.แพ่ง มาตรา 18 ก็ได้

ข้อพึงระวัง การเขียนชื่อหรือลงนามเป็นผู้เรียงฟ้องนั้น ผู้เรียงจะต้องจดทะเบียนได้รับอนุญาตให้เป็นทนายความตาม พ.ร.บ.ทนายความ พ.ศ. 2528 มาตรา 33 จึงจะเขียนเป็น

ผู้เรียนได้ ถ้าหากผู้เชื่อในช่องผู้เรียนไม่ใช่ผู้ได้รับอนุญาตให้เป็นทนายความ คำฟ้องนั้น ย่อมไม่เป็นพ้องที่ศาลจะรับไว้ เพราะจะทำการเรียงฟ้องโดยฝ่าฝืนกฎหมาย แต่อย่างไรก็ต้องมีความของมีอำนาจเรียกคำฟ้องและเชื่อชื่อผู้เรียนได้ รวมไปถึงผู้รับมอบอำนาจในการดำเนินคดีนั้นด้วยดัง นัย ฎ.2497/2516 โดยที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาว่าผู้รับมอบอำนาจเรียกและแต่งคำฟ้องได้ ไม่จำต้องให้ทนายความเรียงหรือแต่งคำฟ้องให้อีกด้วยนั่นเอง

ปัญหาว่าผู้ที่มีอาชีพพนายความได้รับการดิดต่อและปรึกษาคดีแต่ยังไม่ได้มีการแต่งหน้ายเป็นกิจจะลักษณะจะมีอำนาจเรียงคำฟ้องได้หรือไม่

ในเรื่องนี้ถ้าพิจารณาตาม ป.ว.ิ.แฟง มาตรา 62 ชึ่งบัญญัติว่า "หนายความซึ่งคู่ความได้แต่งตั้งนั้นมีอำนาจจ่าวความและดำเนินกระบวนการพิจารณาได้" แทนคู่ความได้ datum ที่เห็นสมควรเพื่อรักษาผลประโยชน์ของคู่ความนั้น...หนายความไม่มีอำนาจที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณา เช่นว่านี้ได้ โดยมิได้รับอำนาจจากตัวความโดยชัดแจ้ง อำนาจโดยชัดแจ้ง เช่นว่านี้ จะระบุให้ไว้ในใบแต่งหนายสำหรับคดีเรื่องนั้น หรือทำเป็นใบมอบอำนาจต่างหากในภายหลังใบเดียวหรือหลายใบก็ได้...ฯลฯ"

พิเคราะห์ความในมาตรา 62 ชี้ความมุ่งหมายชัดเจนว่าแม้มีอาชีพเป็นทนายความแต่หากยังไม่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นทนายจากลูกความโดยการยื่นใบแต่งทนายต่อศาลแล้วจะไม่มีอำนาจว่าความและดำเนินกระบวนการพิจารณาได้ ในอันที่จะรักษาผลประโยชน์ของลูกความของตน และเมื่อพิจารณาภัยหมายเกี่ยวกับทนายความปัจจุบันประกอบแล้วจะเห็นว่า พ.ร.บ.ทนายความ พ.ศ. 2528 มุ่งหมายจะส่วนสิทธิการเรึงคำฟ้องไว้ให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพทนายความเท่านั้น แต่ทั้งนี้คงต้องเป็นทนายความที่ได้รับการแต่งตั้งโดยชัดแจ้งจากลูกความโดยการยื่นใบแต่งทนายด้วย มิใช่ว่าเป็นทนายความแต่ยังไม่ได้ยื่นใบแต่งทนายจะเข้าดำเนินคดีว่าต่างแก้ต่างลูกความได้ มิฉะนั้นบทบัญญัติใน บ.ว.แพ่ง มาตรา 62 ก็หาประโยชน์ไม่ได้ เพราะ ลูกความคงไม่อยากยื่นใบแต่งทนายให้เปลืองค่าธรรมเนียมศาล แต่ในทางปฏิบัติมีแนวโน้มจัดยื่นของศาลภัยการนิจจัยว่าผู้ซึ่งจดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความมีอำนาจแต่งฟ้อง ฟ้องอุทธรณ์ ฟ้องภัยการให้แก่บุคคลอื่นได้ตาม พ.ร.บ.ทนายความ พ.ศ.2508 มาตรา 36 จึงมีอำนาจเรึงฟ้องอุทธรณ์ให้แก่จำเลยได้โดยไม่จำต้องมีใบแต่งทนาย (ภ.506/2519) เมื่อมีแนวโน้มจัดยื่นเช่นนี้ขอตั้งเป็นข้อสังเกตให้ดิดตามศึกษาต่อไปว่าตามพ.ร.บ.ทนายความ พ.ศ. 2528 จะมีผลต้องห้ามตามมาตรา 33 หรือไม่

แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นจากการณ์นี้ จึงควรจะเสนอแนะว่าผู้เป็นทนายความควรได้ยื่นใบแจ้งหน่ายความทุกคดีที่ติดเข้าว่าต่าง แก้ต่างนั้นเพื่อกันไว้ดีกว่าแก้

ส่วนการเขียนชื่อเป็นผู้เขียนหรือผู้พิมพ์คำฟ้องนั้น ผู้ที่เขียนหรือพิมพ์ยอมมีสิทธิที่จะเขียนชื่อได้ เพราะไม่มีกฎหมายกำหนดคุณสมบัติไว้

ในทางปฏิบัติ สำนักงานทนายความที่มีเสรียนพิมพ์ดีด เมื่อเสรียนทนายเป็นผู้พิมพ์ คำฟ้อง เสรียนทนายผู้นั้นยอมมีสิทธิที่จะเขียนชื่อในช่องผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้องได้ หรือจะลงไว้ให้ทนายความเป็นผู้เขียนชื่อทั้งหมดก็ได้

ในการทำคำฟ้องใช้แบบพิมพ์คำฟ้องและคำขอท้ายฟ้องแพ่งดังตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบพิมพ์คำฟองของศalaใช้ได้ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญา

(๔)

คดีหมายเลขคดีที่...../๒๕.....

ମାର.....

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช ๒๕.....

ความ.....

ຮະຫວ່າງ

{ จ้าเจ้ายังคงอยู่ในความทรงจำของฉัน

..ໂຈທກ

จำเลย

ข้อหาหรือฐานความผิด.....

จำนวนทุนทรัพย์..... บาท..... สตางค์

ข้าพเจ้า..... โจทก์

ເໜືອຫາດີ.....ສັນຍາຫາດີ.....ອາຊີ່ພ.....

เกิดวันที่.....เดือน..... พ.ศ.๒๕..... อายุ..... ปี อายุบ้านเลขที่.....

กัน..... ตราชก/ซอย..... ใกล้เดียง.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

ขออภัยนักเรียนที่ไม่สามารถเข้าร่วมการเรียนออนไลน์ได้

..... จำเลย

ເຊື່ອຫາຕີ..... ສັງຫຼຸບຕີ..... ອາຈີພ.....

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....

ตรอก/ซอย..... ใกล้เคียง..... ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....

มีข้อความตามที่จะกล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑.....

.....

Digitized by srujanika@gmail.com

หมายเหตุ ในช่องสำหรับลงชื่อใจทกจำเลย ถ้าเป็นราชภรัชให้ลงชื่อตัวและชื่อสกุล ถ้า

พนักงานอย่างเป็นใจที่สุดต้องดูแลตัวเอง

LW 423

177

(๔๐ ก.) (ใช้พิมพ์หรือเขียนข้อความคำฟ้อง ค่าให้การแล้วยังไม่พอดี)

ตัวอย่างคำขอท้ายฟ้องแพ่ง

○ (๔)

คำขอท้ายคำฟ้องแพ่ง

เพราจะนั้นขอศาลออกหมายเรียกตัวจำเลยมาพิจารณาพิพากษา และ
บังคับจำเลยตามคำขอต่อไปนี้

๑.....

๒.....

๓.....

๔.....

ข้าพเจ้าได้ยื่นสำเนาคำฟ้องโดยข้อความถูกต้องเป็นอย่างเดียวกันมาด้วย
ฉบับ และรอฟังคำสั่งอยู่ ถ้าไม่รอให้ถือว่าทราบแล้ว

โจทก์

คำพ้องฉบับนี้ข้าพเจ้า..... นายความในอนุญาตี.....
อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ถนน.....
ตรอก/ซอย..... ใกล้เดียว..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทร.
เป็นผู้เรียง

ผู้เรียง

คำพ้องฉบับนี้ข้าพเจ้า.....
อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ถนน.....
ตรอก/ซอย..... ใกล้เดียว..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทร.
เป็นผู้เขียนหรือพิมพ์

ผู้เขียนหรือพิมพ์

สรุปหลักเกณฑ์การร่างคำฟ้องคดีแพ่ง

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เป็นหลักกฎหมายการเรียนเรียงคำฟ้องคดีแพ่ง แต่ในทางปฏิบัติอาจนำหลักกฎหมายดังกล่าวมาสร้างเป็นขั้นตอนหรือสูตรสำเร็จ ดังนี้

1) คำฟ้องต้องบรรยายฐานะและอำนาจของโจทก์พ่อสมควร

คดีแพ่งบางเรื่องโจทก์เป็นนิติบุคคล เช่น เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด ต้องบรรยายว่าผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจดำเนินการแทนโจทก์ วัตถุประสงค์ของโจทก์มีประการใด หรือถ้าบุคคลธรรมดายังโจทก์ๆ มีฐานะอย่างไรในคดีที่ฟ้อง เช่น ในเรื่องมรดกโจทก์เป็นทายาทธ้องเจ้ามรดก หรือโจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ทรัพย์ที่เข้าในเรื่องเช่าทรัพย์ หรือเรื่องซื้อขายทรัพย์สิน เป็นผู้ทรงในคดีเช็คแล้วแต่กรณี

2) พ้องต้องบรรยายถึงฐานะและหน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายจำเลย

ฐานะหน้าที่ดoloดจความรับผิดชอบของจำเลยเป็นข้อเท็จจริงที่ต้องบรรยายไว้ เช่น บริษัทรับเหมาก่อสร้างซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นโจทก์ฟ้องหน่วยราชการซึ่งเป็นคู่สัญญา ว่าผิดข้อตกลง ฯลฯ ดังนี้ ต้องบรรยายฐานะความเป็นนิติบุคคลของจำเลย พร้อมทั้งขอบเขตแห่งความรับผิดชอบในหน้าที่ของจำเลยผู้เป็นนิติบุคคลนั้น

3) พ้องต้องบรรยายถึงนิติสัมพันธ์ระหว่างโจทก์กับจำเลย

นิติสัมพันธ์ระหว่างโจทก์และจำเลยอาจมีหลายกรณีโดยมีสัญญาผูกพันกัน อาทิ เช่น สัญญาเช่า สัญญาจะซื้อขายที่ดิน สัญญาจ้างก่อสร้าง ฯลฯ เป็นต้น ความผูกพันนั้นมีอยู่อย่างไรต้องบรรยายให้ปรากฏถึงความผูกพันของสัญญานั้นๆ หรือโจทก์เป็นลูกจ้างพ้องเรียกค่าจ้างหรือเงินปันผลจากนายจ้างก็ต้องบรรยายถึงนิติสัมพันธ์ที่มีต่อกัน

ข้อสังเกต นิติสัมพันธ์ตามหัวข้อนี้ก็คือสภาพแห่งข้อหาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 172 วรรคสอง นั้นเอง

4) พ้องต้องบรรยายถึงการกระทำอันเป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์

ส่วนนี้คือข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา ปัญหาโดยแย้งสิทธินี้เป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะเป็นเหตุก่อให้เกิดอำนาจพ้อง แม้ว่าคู่กรณีมีนิติสัมพันธ์ต่อกันก็ตามถ้ายังไม่มีการโต้แย้งสิทธิ เช่น ยังไม่มีการผิดข้อตกลงหรือผิดสัญญาที่ยังพ้องกันไม่ได้ แต่ในบางเรื่อง คู่กรณีไม่มีนิติสัมพันธ์กันมาก่อน เช่น กรณีนิติเหตุถูกละเมิดโดยรถยนต์ชนแล้วจำเลยปฏิเสธความรับผิดชอบ โจทก์จึงฟ้องเรียกค่าเสียหายจะเห็นว่าคู่กรณีไม่มีนิติสัมพันธ์กันมาก่อนแต่การกระทำละเมิดกฎหมายบังคับให้ผู้ทำละเมิดจะต้องรับผิดชอบ ดังนั้นแม้จะไม่มี

นิติสัมพันธ์ก็มีอำนาจฟ้องร้องได้ ในการบรรยายส่วนที่เกี่ยวกับนิติสัมพันธ์ (หัวข้อที่ 3) ก็ไม่จำต้องบรรยาย แต่อาจข้ามมาบรรยายเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นการโดยเย้ยสิทธิในส่วนนี้เลยก็ได้

5) ฟ้องต้องบรรยายว่าโจทก์ได้รับความเสียหายอย่างไร เสียสิทธิอย่างไร

ในส่วนนี้ต้องบรรยายให้ปรากฏในฟ้องว่าโจทก์ได้รับความเสียหายอย่างไรเป็นด้วยเงินแค่ไหนเพียงใด ตัวอย่าง เช่น ฟ้องเรียกเงินกู้ซึ่งจำเลยผิดนัดไม่ชำระ การบรรยายส่วนนี้ต้องกล่าวถึงความเสียหายที่โจทก์ได้รับทั้งดันเงินและดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงินเท่าใด หรือคิดจะเมิด ค่าซื้อมรดยนต์ ค่ารักษาพยาบาลเนื่องจากบาดเจ็บ ค่าขาดรายได้ ฯลฯ เหล่านี้เรียกว่าความเสียหายที่โจทก์ได้รับ

6) ก่อนฟ้องโจทก์ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กฎหมายบังคับไว้หรือยัง ต้องบรรยายไว้ด้วย

ตัวอย่างหัวข้อนี้เห็นได้ง่าย เช่น การฟ้องบังคับจำนำของ กฎหมายกำหนดให้บอกกล่าวก่อนตาม พ.พ. มาตรา 728 คดีฟ้องขับไล่ก่อนฟ้องก็ต้องปฏิบัติตามมาตรา 566 คือบอกเลิกการเช่าให้เวลาแก่ผู้เช่าตามที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อน โจทก์จึงจะมีสิทธิฟ้องได้ เมื่อโจทก์ปฏิบัติถูกต้องแล้วโดยต้องบรรยายให้ชัดแจ้ง นักศึกษาอาจสงสัยว่ากฎหมายบัญญัติขั้นตอนเช่นวนี้ไว้เพื่ออะไร คำตอบคงเป็นว่าเพื่อที่ศาลจะได้ทราบถึงสิทธิอันชอบด้วยกฎหมายของโจทก์นั้นเอง

7) ฟ้องต้องแนบเอกสารท้ายฟ้อง (ถ้ามี)

เอกสารท้ายฟ้องนับว่าเป็นเอกสารสำคัญ เพราะถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของฟ้อง ต้องนำเสนอโดยติดไปกับฟ้องด้วย เช่น หนังสือมอบอำนาจให้ฟ้องคดีหรือนิติกรรมสัญญา ต่างๆ หนังสือบอกกล่าวหรือทวงถาม (Notice) ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับฟ้อง ฯลฯ เป็นต้น (ทางปฏิบัติไม่ส่งตันฉบับหรือเอกสารด้วยจริงแต่ส่งสำเนารับรองถูกต้องหรือภาพถ่ายเอกสารนั้นๆ ส่วนตันฉบับหรือตัวจริงเอกสารจะส่งต่อศาลชั้นพิจารณา)

8) ฟ้องต้องมีคำขอท้ายฟ้อง

คำขอท้ายฟ้องเป็นแบบพิมพ์ของศาล มีความสำคัญในแห่งที่ว่าที่โจทก์ฟ้องจำเลยนี้ โจทก์ประสงค์จะให้ศาลบังคับจำเลยให้ทำอะไร โจทก์ต้องขอมาในฟ้อง เช่น ขอศาลบังคับให้จำเลยชำระหนี้เงินกู้พร้อมดอกเบี้ย 5 ล้านบาท หรือขอขับไล่จำเลยออกจากบ้านเช่าภายใน 7 วัน นับแต่ศาลมตดสินหรือให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายเนื่องจากผิดสัญญารับ

ฝ่ายดูแลนักศึกษา จึงเรียกให้ชื่อว่า ฯลฯ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้โจทก์ต้องขอไว้ในคำขอ
ท้ายฟ้อง ถ้าไม่ขอไว้ศาลจะสั่ง หรือพิพากษาให้ไม่ได้ เพราะเป็นเรื่องนอกฟ้องนอกคำขอ
(ป.ว.พ.ง มาตรา 142)

หลักเกณฑ์การร่างฟ้องคดีแพ่งโดยสรุป ก็มีอยู่เท่านี้ ขอให้นำไปศึกษาโดยดูตัวอย่าง
ท้ายบทนี้ประกอบด้วย จะช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น

การใช้ถ้อยคำในการเขียนคำฟ้อง

มีข้อที่นักศึกษาควรสังเกตบางประการเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำในการเขียนหรือ
เรียบเรียงฟ้องในคดีแพ่งๆ มีลักษณะเรียงความซึ่งต่างกับคดีอาญาเป็นการย่อความ ดังนั้น
ในคดีแพ่งพอจะแยกการใช้ถ้อยคำออกเป็นหลักใหญ่ๆ ดังนี้

1) ใช้ถ้อยคำง่ายทั้งรัดเข้าใจง่าย

2) ข้อเท็จจริงที่บรรยายไม่ควรให้ฟุ่มเฟือยหรือยาวเกินไป ห้ามจำต้องละเอียด
จนเกินไป เพราะอาจทำให้คู่ต่อสู้รู้จักต้องโน้มหรือจดบกพร่อง ตัวอย่าง เช่น ฟ้องเรื่องละเมิด
ในกรณีรถชนกัน ควรเป็นผู้รู้เห็นในขณะรถชน ใส่เสื้อผ้าสีอะไร กำลังพุดหรือคุยกับใคร คุยกับ
เรื่องอะไร หันหน้าไปทางไหน สูบบุหรี่ห้องอะไร เหล่านี้ไม่จำต้องบรรยาย หรือฟ้องเรื่อง
ภัยเงิน ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับเงิน เช่น รับเป็นเหรียญหรือชนบัตร มีชนบัตรชนิดใด รับ
แล้วใส่กระเป๋าอะไร กระเบ้าซ้ายหรือกระเบ้าขวา เดินออกไปก้าวขาซ้ายหรือขาขวาอกก่อน
ฯลฯ รายละเอียดเหล่านี้ไม่ต้องบรรยาย

เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น พึงศึกษาจากตัวอย่างการบรรยายคำฟ้องต่อไปนี้โดยใช้แบบ
พิมพ์คำฟ้องและคำขอท้ายฟ้องคดีแพ่งตามตัวอย่างที่ได้แสดงไว้ดอนดันบรรยายเนื้อหาคำ
ฟ้องและคำขอท้ายฟ้อง

อนึ่ง เพื่อไม่ให้หนังสือมีความหนาเกินไป ผู้เขียนจะละวิธีกรอกข้อความไว้เพรา
ง่ายต่อการกรอกในช่องที่ระบุไว้ แต่จะเน้นในส่วนที่เป็นเนื้อหา ให้นักศึกษาเข้าใจตามนี้

ตัวอย่างที่ 1

นิติบุคคลฟ้องนิติบุคคล

(กรมป่าไม้ โดยนายประดิษฐ์ วนะพิทักษ์ อธิบดี โจทก์ – บริษัทครึ่มหาราชา จำกัด
โดยนายประดิษฐ์ พรมภัตต์ กรรมการผู้จัดการ ที่ 1 นายเมฆ ประจันตเสน ที่ 2 จำเลย)
ข้อหาหรือฐานความผิด ผิดสัญญา

เนื้อหาคำฟ้อง

ข้อ 1. โจทก์เป็นนิติบุคคลโดยเป็นกรมในรัฐบาลมีนายอภิรักษ์ กาญจนากันติ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของโจทก์ ขณะเกิดเหตุคดีนี้นายอภิรักษ์ กาญจนากันติ ดำรงตำแหน่ง ป่าไม้อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ได้รับมอบหมายจากโจทก์ให้มีอำนาจในการทำสัญญา จ้างผู้รักษาไม้ของกลาง โดยให้มีอำนาจลงนามในสัญญานี้ฐานะผู้ว่าจ้างตามระเบียบปฏิบัติราชการกรมป่าไม้โจทก์ได้

จำเลยที่ 1 เป็นนิติบุคคลโดยเป็นบริษัทจำกัด มีวัสดุประสงค์ทำการป่าไม้และบำรุงรักษา ทำการเลือยไม้ ทำการอุดสาหกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับไม้ จำเลยที่ 2 เป็นลูกจ้าง และดัวแทนจำเลยที่ 1

ข้อ 2. เมื่อวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2507 โจทก์ได้ทำสัญญาจ้างผู้รักษาไม้ของกลางกับจำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 2 เป็นดัวแทนลงนามในสัญญารแทนจำเลยที่ 1 กล่าวคือ โจทก์สัญญาว่าจ้างจำเลยที่ 1 ที่ 2 ให้ผู้รักษาไม้ของกลางจำนวน 794 หอน ปริมาตร 2879.99 ลูกบาศก์เมตร ซึ่งอยู่ที่เข้าช่องกง ตำบลกระแสนน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง คิดค่าผู้รักษาให้แก่จำเลยในอัตราลูกบาศก์เมตรละสี่บาทต่อเดือน ถ้าหากไม้ของกลางที่จำเลยรับจ้างผู้รักษาขาดหายหรือเป็นอันตรายไป จำเลยยอมให้ปรับเป็นเงินลูกบาศก์เมตรละสี่ร้อยบาทถ้วน ตามจำนวนที่สูญหายหรือเป็นอันตรายไป pragmatism สำเนาสัญญา จ้างผู้รักษาและบัญชีรายการขาดไม้ของกลางต่อท้ายสัญญา เอกสารหมายเลขอ 1 ท้ายฟ้อง

ข้อ 3. ต่อมาในเดือนมีนาคม 2508 เจ้าหน้าที่ของโจทก์ตรวจสอบว่าไม้ของกลางซึ่ง จำเลยทั้งสองรับจ้างผู้รักษาตั้งกล่าวในฟ้องข้อ 2 ได้ขาดหายเป็นอันตรายไปเป็นจำนวน 238 หอน ปริมาตร 830.24 ลูกบาศก์เมตร จะนั้น จำเลยทั้งสองต้องรับผิดชอบใช้ค่าปรับในอัตราลูกบาศก์เมตรละ 400 บาท ให้แก่โจทก์ตามสัญญาร่วมเป็นเงิน 372,096 บาท โจทก์ จึงได้มีหนังสือทวงถามไปยังจำเลยที่ 1 ให้นำเงินค่าปรับตามสัญญาร่วมเป็นเงิน 372,096 บาท

มาชำระให้แก่โจทก์ แต่จำเลยที่ 1 ไม่นำเงินมาชำระ โดยมีหนังสือแจ้งมายังโจทก์ว่าขอ
ชดใช้ค่าเสียหายเป็นอัตรา 2 เท่าของค่าภาคหลวง ในอัตราลูกบาศก์เมตรละ 40 บาท ซึ่ง
โจทก์ไม่อาจยอมรับได้ ด้วยเหตุนี้จึงต้องฟ้องขอให้ศาลบังคับ

คำขอท้ายคำฟ้องแพ่ง

1. ให้จำเลยหักสองใช้เงิน 372,096 บาทให้โจทก์พร้อมหักดอกเบี้ยในอัตราอ้อยละ
เจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ

2. ให้จำเลยหักสองเสียค่าฤชาธรรมเนียมและค่าท่านายแทนโจทก์ด้วย
(หมายเหตุ เนื้อหาคำฟ้องคัดจากคำอธิบายการร่างฟ้องคดีแพ่ง อ.เทียบธรรม
ศรีนพนิคม แผ่นปลิวคำบรรยาย LA 313 ชุดที่ 2 มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2516 หน้า 71-
75)

ข้อสังเกต

ฟ้องข้อ 1 ตอนต้นเป็นการบรรยายถึงฐานะและอำนาจของโจทก์ ตอนที่สองเป็น
การบรรยายถึงฐานะและหน้าที่ความรับผิดชอบของจำเลย

ฟ้องข้อ 2 เป็นการบรรยายถึงนิติสัมพันธ์ระหว่างโจทก์กับจำเลย หรือที่เรียกว่า
สภาพแห่งข้อหา (มูลเหตุหรือข้อหาที่ก่อให้เกิดการฟ้อง) คือ การผิดสัญญาจ้างฝ่ายรักษาไม้

ฟ้องข้อ 3 เป็นการบรรยายถึงการกระทำอันเป็นการโടေແย়สิทธิของโจทก์หรือที่
เรียกว่าข้ออ้างอันอาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา กล่าวคือ การบรรยายถึงข้อเท็จจริงที่จำเลย
กระทำการหรือด่วนกระทำการอันเป็นเหตุให้จำเลยต้องรับผิดตามกฎหมาย กล่าวคือ เนื่องจาก
จำเลยผิดข้อตกลงจ้างฝ่ายรักษาไม้ ไม่หายเป็นจำนวน 238 ท่อน และจำเลยไม่ยอมชดใช้
ตามข้อสัญญา ตอนท้ายได้บรรยายถึงความเสียหายที่โจทก์ได้รับอย่างไร ตลอดจนข้อเท็จ
จริงที่โจทก์ได้ให้โอกาสแก่จำเลยชดใช้ค่าเสียหายโดยนอกกล่าวทางตามแล้ว แต่จำเลยไม่
ยอมชดใช้ตามข้อตกลงแต่เสนอชดใช้ต่ำกว่าข้อสัญญา โจทก์จึงต้องฟ้องขอการมีศาลมีคบังคับ
โดยบรรยายผสมผسانกันทั้งได้มีคำขอให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายตามคำขอท้ายฟ้อง เมื่อ
นำหลักเกณฑ์การฟ้องคดีแพ่งที่ได้สรุปไว้เข้าพิจารณาประกอบแล้วจะเห็นว่า การบรรยาย
ฟ้องข้อที่ 1 ตอนต้นเข้าหลักที่ 1 ตอนท้ายเข้าหลักที่ 2 การบรรยายฟ้องข้อที่ 2 เข้าหลักที่ 3
การบรรยายฟ้องข้อที่ 3 ตอนต้นเข้าหลักที่ 4 ตอนท้ายเข้าหลักที่ 5

ตัวอย่างที่ 2
บุคคลธรรมด้าฟ้องบุคคลธรรมด้า
(นายเศรษฐี มีทรัพย์มาก โจทก์ – นายจัน ขัดสนทรัพย์ จำเลย)
ข้อหาหรือฐานความผิด เช็ค

เนื้อหาคำฟ้อง

ข้อ 1. โจทก์เป็นผู้ทรงเช็คของธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขาคลองเตย เลขที่ เคเอส/ 7 269887 ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2516 สั่งจ่ายเงินจำนวน 10,000 บาท โดยจำเลยเป็นผู้สั่งจ่าย เพื่อชำระหนี้แก่โจทก์ ดังปรากฏตามสำเนาภาพถ่ายเช็คและใบคืนเช็คท้ายฟ้อง เอกสารหมายเลข 1

ข้อ 2. เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2516 โจทก์ได้นำเช็คนับดังกล่าวไปเรียกเก็บเงิน จากร้านค้าตามเช็ค ปรากฏว่าธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขาคลองเตย ได้ปฏิเสธการจ่ายเงินโดยแจ้งว่าเงินในบัญชีไม่พอจ่าย โจทก์จึงไม่ได้รับเงินตามเช็คนั้น

ข้อ 3. โจทก์ชอบที่จะได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7 ครึ่งต่อปีในต้นเงินของเช็ค 10,000 บาท ตั้งแต่วันที่ 14 มิถุนายน 2516 อันเป็นวันที่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินถึงวัน พ้องเป็นเวลา 2 เดือน 10 วัน คิดเป็นดอกเบี้ย 152.50 บาท

ข้อ 4. โจทก์ได้พยายามติดต่อทางสามาชิกหลายครั้ง จำเลยก็ผัดฟ้อนเรื่อยมา จนบัดนี้ยังไม่ยอมชำระให้กับโจทก์ โจทก์ไม่มีทางอื่นใดจะบังคับจำเลยได้จึงต้องฟ้องขอ ศาลบังคับ

คำขอท้ายคำฟ้องเพิ่ม

- ให้จำเลยชำระเงินจำนวน 10,152.50 บาท ให้แก่โจทก์และดอกเบี้ยร้อยละเจ็ด ครึ่งต่อปีในต้นเงิน 10,000 บาท นับแต่วันพ้องจนกว่าจะชำระให้โจทก์เสร็จ
- ให้จำเลยเสียค่าฤทธิ์ธรรมเนียมและค่าทนายแทนโจทก์ด้วย

ข้อสังเกต

ฟ้องข้อ 1. เป็นการบรรยายฐานะและอำนาจของโจทก์แม้ว่าโจทก์เป็นบุคคลธรรมด้า แต่โจทก์อยู่ในฐานะผู้ทรงเช็คที่เรียกร้องให้จำเลยรับผิดชอบใช้เงินตามเช็ค และในขณะเดียวกันกับบรรยายถึงฐานะหน้าที่และความรับผิดชอบของจำเลยที่มีต่อโจทก์ตลอดจนนิติสัมพันธ์ระหว่างโจทก์กับจำเลย (บรรยายสภาพแห่งข้อหา) หรือมูลเหตุที่โจทก์ฟ้องจำเลย คือ ผู้สั่ง

จ่ายเช็ค ฟ้องข้อ 2, 3 และ 4 "ได้บรรยายถึงการกระทำการของจำเลยอันเป็นการโดยเย้ยสิทธิของโจทก์ (ข้ออ้างอันอาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา) คือจ่ายเช็คไม่มีเงิน ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน ได้บรรยายถึงความเสียหายที่โจทก์ได้รับอย่างไร ได้เรียกร้องให้จำเลยชดใช้ประการใด

คำขอท้ายคำฟ้องแพ่ง คือ คำขอบังคับ

จากหลักเกณฑ์ที่กล่าวมาจะเห็นว่าลักษณะของคำฟ้องที่ดีนอกเหนือจากหลักเกณฑ์ตาม ป.ว.แพ่ง มาตรา 172 วรรคสอง แล้วต้องเป็นคำฟ้องที่ใช้ถ้อยคำสุภาพ ไม่กล่าวเสียดสี คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลภายนอก แต่อย่างไรก็ตามถ้ามีเหตุจำเป็นต้องยกข้อความใดถึงแม้จะหยาบคายมากล่าวในฟ้องก็จำเป็นต้องใช้ถ้อยคำหยาบคายเหล่านั้น ทั้งนี้ เพราะเป็นข้อสำคัญในคดี เช่น ในคดีหมิ่นประมาทที่เคยได้ศึกษา กันมาแล้ว

การทำคำฟ้องนับว่าเป็นเรื่องสำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินคดี เพราะเท่ากันเป็นการเปิดคดี จึงจำเป็นต้องใช้ความระมัดระวัง การทำคำฟ้องเป็นศิลปะสมวิชาการที่ปั่งนกอก ฝีมือทนายความ ดังคำกล่าวที่ว่า "คำฟ้องก็คือให้การก็คือแสดงถึงฝีมือของทนายความ คำพิพากษาแสดงฝีมือของผู้พิพากษา" ด้วยเหตุนี้จึงเป็นเรื่องยากที่จะแนะนำได้ทุกแห่ง มุ่งขึ้นอยู่กับการฝึกฝนและประสบการณ์ของแต่ละคน หลักการใหญ่ๆ คงเป็นไปตามมาตรา 172 วรรคสอง แต่ในทางปฏิบัติต้องอาศัยความประณีต ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ต้องไม่เปิดเผยแนวทางการดำเนินคดี การต่อสู้ของทนายจนหมดเปลือกแต่ก็ต้องไม่เคลือบคลุมจนคลาลสั่งยกฟ้อง ดังนั้น คำฟ้องที่ดีต้องอยู่ระหว่างส่วนนีดูจะดังเส้นขنان คือ เส้นเปิดเผย ขนานไปกับเส้นเคลือบคลุมโดยให้หางกันน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ ส่วนจะทำให้ห่างมาก ห่างน้อยนั้นแหล่คือประสบการณ์ที่แสดงฝีมือของทนายความ

ตัวอย่างที่ 3

นิติบุคคลฟ้องบุคคลธรรมดा

(บริษัท อี ซี จำกัด โจทก์ – นายพิมล gemäß เมน ที่ 1 กับพวก จำเลย)

ข้อหาหรือฐานความผิด เช่าซื้อ เรียกทรัพย์สินคืน เรียกค่าเสียหาย

เนื้อหาคำฟ้อง

ข้อ 1. โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัท จำกัด จดทะเบียน ณ สำนักงานทะเบียน หุนส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร กรรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม

2524 ทะเบียนเลขที่ 1586/2524 ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า "บริษัท" เดิมโจทก์ใช้ชื่อว่า "บริษัท เอ็กซ์เพรส เครดิต จำกัด" ปัจจุบันได้เปลี่ยนมาใช้ชื่อว่า "บริษัท อี ซี จำกัด" กำหนดค่า妄าจกรรมการของบริษัทไว้ว่า "ลายมือชื่อของนางโพym จิรพุทธิรักษ์ หรือนายอำนวย ศรีวรรณ ลงลายมือชื่อร่วมกับนายโสภณ ธรรมปาโล หรือนายจรินทร์ ศักดิ์ศรีศิลป์ หรือนางสุกัญญา วงศ์ประภาส พึงมีผลผูกพันบริษัท" ประกอบการค้าขายทั่วไป ซึ่งรวมทั้งซื้อทรัพย์สินมาให้ผู้อื่นเช่าซื้อไปใช้ อันเป็นทางการค้าปกติและกรรมการผู้ดำเนินคดีนี้เป็นกรรมการผู้มีค่า妄าจให้ดำเนินการคดีทั้งหลายทั้งปวงแทนบริษัทโจทก์ได้ ทั้งนี้ปรากฏตามสำเนาภาพถ่ายหนังสือรับรองเอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข 1

ข้อ 2. เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2526 จำเลยที่ 1 ได้ทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ยี่ห้อเบอร์รอย์ 505 หมายเลขทะเบียน 1 ข-3141 หมายเลขเครื่องยนต์ 1391130 หมายเลขเชสซีส์ 1391130 จากโจทก์ตามข้อดกลงและเงื่อนไขปรากฏตามสัญญาเช่าซื้อเอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข 2 ส่วนหลักประกันสัญญาเช่านั้น จำเลยที่ 1 ได้จัดให้จำเลยที่ 2 เป็นผู้ค้ำประกัน ปรากฏตามสำเนาภาพถ่ายหนังสือค้ำประกันเอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข 3 ยอมรับผิดเป็นลูกหนี้ร่วมกัน สัญญาเช่าซื้อที่กำหนดให้จำเลยที่ 1 ชำระค่าเช่าซื้อแก่โจทก์เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 546,000 บาท ค่าเช่าซื้อชำระเป็นรายเดือนๆ ละ 11,375 บาท เป็นระยะเวลา 48 เดือน เริ่มชำระครั้งแรกตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม 2525 และชำระงวดถัดไปในวันที่ 5 ของทุกเดือนถัดไป จนกว่าจะชำระค่าเช่าซื้อส่วนที่เหลือเสร็จสิ้น

ข้อ 3. หลังจากที่จำเลยที่ 1 ได้รับมอบรถยนต์ไปจากโจทก์แล้ว จำเลยที่ 1 ได้ชำระค่าเช่าซื้อให้แก่โจทก์เพียง 23 งวด ซึ่งงวดที่ชำระนั้นก่อสั่ช้า แล้วจำเลยที่ 1 ก็เริ่มผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อเรื่อยมา นับแต่วันที่ 5 ตุลาคม 2527 จนถึงวันฟ้องนี้ โจทก์ได้ให้ดาวเทาติดตามทวงถามหลายครั้งหลายหน้และยังได้มีหนังสือทวงถามบอกเลิกสัญญาร้อมหลักฐานการตอบรับ ปรากฏตามสำเนาภาพถ่ายเอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข 4 แต่จำเลยก็เพิกเฉยโดยไม่ใช้ค่าตอบแทนตลอดจนถึงวันฟ้องนี้ คิดเป็นระยะเวลา 12 เดือน คิดเป็นเงิน 136,500 บาท ถือได้ว่าเป็นการใช้ทรัพย์ซึ่งถือว่าเป็นค่าเสียหายปกติแท้จริงที่โจทก์ต้องเสียไป เพราะระหว่างนี้จำเลยได้ใช้ประโยชน์จากการถอยรถของโจทก์ตลอดเวลา โจทก์สามารถนำเอาทรัพย์ไปแสวงหาประโยชน์ได้ในอัตราเดือนละไม่น้อยกว่า 11,375 บาท เป็นอัตราใกล้เคียงกับค่าเช่าซื้อ เงินค่าใช้ทรัพย์นี้ข้อสัญญาเดิมให้โจทก์เรียกดอกเบี้ยได้ในอัตราอยู่ละ 15 ต่อปี ปรากฏตามสัญญาเช่าซื้อข้อ 2 ในดันเงินผิดนัดดังกล่าว คิดเป็นค่าดอกเบี้ย 20,475 บาท

รวมเป็นเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยที่โจทก์ต้องเสียหายเพื่อการผิดสัญญาของจำเลยเป็นเงิน 156,975 บาท

เพราะเหตุผิดนัดดังกล่าว ทำให้โจทก์ต้องติดตามสืบหาทรัพย์สินของโจทก์สิ้นเงิน เป็นค่าใช้จ่ายไปในการนี้ไปมาก แต่โจทก์ขอคิดเพียง 2,000 บาท รถยนต์ซึ่งจำเลยครอบครองใช้สอยหาผลประโยชน์จากทรัพย์ของโจทก์นับแต่วันพ้องนี้ย่อมมีราคาไม่น้อยกว่า 240,000 บาท หากจำเลยจะพึงมองรถยนต์คืนโจทก์เสียเมื่อตอนนบออกกล่าวทวงถามก็จะเป็นการบรรเทาความเสียหายเพื่อการนี้ได้ แต่จำเลยหาได้กระทำไม่ ทั้งยังคงดื้อดึงใช้รถยนต์ของโจทก์โดยไม่มีสิทธิ ถือเป็นการกระทำละเมิดโจทก์ ทำให้โจทก์เสียหายคิดเป็นเงินได้ดังกล่าวข้างต้นและทั้งโจทก์ก็ได้แจ้งผลของการนี้ให้จำเลยทราบแล้ว แต่จำเลยละเลยคำเตือนดังกล่าวเสีย โจทก์ไม่มีทางอื่นที่จะบังคับให้ชำระหนี้ดังกล่าวได้ จึงต้องขอการมีศาลเป็นที่พึ่ง

คำขอท้ายคำฟ้องแพ่ง

1. ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันส่งมอบรถยนต์คันหมายเลขทะเบียน ๑ ข - ๓๑๔๑ ในสภาพที่ใช้การได้ดี ซึ่งมีราคาไม่น้อยกว่า 240,000.- บาท หากส่งมอบไม่ได้ให้ชำระเงินจำนวน 240,000 บาทแทน

2. ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าใช้ทรัพย์แก่โจทก์เป็นเงิน 136,500 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี จากต้นเงินนี้ นับแต่วันที่ผิดนัดจนถึงวันพ้องเป็นเงิน 20,475 บาท รวมเป็นเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย 156,975 บาท

3. ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าใช้ทรัพย์แก่โจทก์ นับแต่วันพ้องเป็นต้นไปในอัตราเดือนละ 11,375 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี จนกว่าจำเลยทั้งสองจะส่งมอบรถยนต์หรือชดใช้ราคากลับโจทก์

4. ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าติดตามสืบหาทรัพย์สินของโจทก์เป็นเงิน 2,000 บาท

5. ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความอย่างสูงแทนโจทก์ด้วย

ตัวอย่างที่ 4

บุคคลธรรมด้าฟ้องบุคคลธรรมด้า

(นางล่อง ทองชัยยะ โจทก์ – นายสอด กู่เกช ที่ 1 กับพวกร่วม 2 คน จำเลย)

ข้อหาหรือฐานความผิด บังคับจำนำอ

เนื้อหาคำฟ้อง

ข้อ 1. คดีนี้จำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 เป็นบุตรของนายผ่อง กู่เกช (ผู้ตาย) และเป็นพญาทมีสิทธิรับมรดกของนายผ่อง กู่เกช ด้วย

ข้อ 2. เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2521 นายผ่อง กู่เกช "ได้กู้ยืมและรับเงินไปจากโจทก์เป็นเงินจำนวน 37,000 บาท คิดดอกเบี้ยกันร้อยละ 15 ต่อปี ตกลงชำระดอกเบี้ยปีละครึ่ง และในการกู้เงินของนายผ่อง กู่เกช ในครั้นนี้ นายผ่อง กู่เกช "ได้นำที่ดินโฉนดเลขที่ 20879 เลขที่ดิน 398 หน้าสำรวจ 458 ตำบลบางปะวง อำเภอเมืองสมุทรปราการ (เมือง) จังหวัดสมุทรปราการ เนื้อที่ดิน 1 ไร่ 1 งาน 21 ตารางวา มาจดทะเบียนจำนวนประกันหนึ่งกู้ยืม รายละเอียดปรากฏตามสำเนาภาพถ่ายสัญญาจำนวนที่ดินและโฉนดที่ดิน (เอกสารหมายเลข 1. และ 2.) แนบท้ายฟ้อง

ข้อ 3. นับแต่นายผ่อง กู่เกช กู้ยืมและรับเงินตามฟ้องข้อ 1. ไปจากโจทก์แล้ว นายผ่อง กู่เกช "ไม่เคยชำระดันเงินคืนให้แก่โจทก์เลย นายผ่อง กู่เกช "ได้ชำระให้ดอกเบี้ยมาเพียงแค่ถึงวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2523 หลังจากนั้นไม่เคยชำระดอกเบี้ยอีกเลย นายผ่อง กู่เกช "ได้ค้างชำระดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2523 จนถึงวันฟ้องเป็นเวลา 5 ปี 4 เดือน 19 วัน คิดเป็นเงินค่าดอกเบี้ยที่ค้างชำระหักสิ้นจำนวน 29,892.92 บาท รวมดันเงินและดอกเบี้ยที่นายผ่อง กู่เกช ค้างชำระแก่โจทก์ถึงวันฟ้องเป็นเงินจำนวน 66,892.92 บาท แต่นายผ่อง กู่เกช "ได้ถึงแก่กรรมไปแล้ว จำเลยที่ 1 และที่ 2 ซึ่งเป็นบุตรมีสิทธิได้รับมรดกของนายผ่อง กู่เกช จึงด้องรับผิดในหนี้ดังกล่าวข้างต้นที่นายผ่อง กู่เกช มีต่อโจทก์ด้วย"

ก่อนฟ้องคดีนี้โจทก์ได้เคยไปทวงถามดันเงินและดอกเบี้ยที่นายผ่อง กู่เกช ค้างชำระแก่โจทก์จากจำเลยที่ 1. ที่ 2. จำเลยที่ 1. ที่ 2. ยอมรับหนี้ดังกล่าวและขอผัดการชำระหนี้เรื่อยมา แต่แล้วจำเลยที่ 1 ที่ 2 ก็ไม่นำเงินมาชำระให้แก่โจทก์ หักที่โจทก์บอกว่าจะฟ้องยึดที่ดินที่จำนวนมากขายทอดตลาดชำระหนี้ จนโจทก์ต้องให้ทนายความโจทก์มีหนังสือออกกล่าวบังคับจำนวนกำหนดไว้อีกครึ่งหนึ่ง โดยให้โอกาสจำเลยนำดันเงินและดอกเบี้ยมาชำระ

คืนให้แก่โจทก์ภายในระยะเวลาอันสมควร หากไม่ชำระจะฟ้องบังคับจำนวนยึดที่ดินที่จำนำของ
ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์ จำเลยที่ 1 ที่ 2 ได้รับหนังสือของทนายความ
แล้ว ปรากฏตามสำเนาภาพถ่ายหนังสือของกล่าวและใบตอบรับทางไปรษณีย์ (เอกสาร
หมายเลข 3, 4 และ 5) แนบท้ายฟ้อง แต่จำเลยที่ 1 ที่ 2 ก็เพิกเฉยเช่นเคย ทำให้โจทก์ได้
รับความเสียหาย จึงจำต้องนำคดีมาฟ้องขอการมีศาลเป็นที่พึ่งด่อไป

อนึ่ง คดีนี้โจทก์เป็นหญิงมีสามีได้รับความยินยอมจากสามีในการฟ้องคดีนี้แล้ว
ตามหนังสือให้ความยินยอมฟ้องความ (เอกสารหมายเลข 6) แนบท้ายฟ้อง

คำขอท้ายคำฟ้องเพิ่ม

1. ให้จำเลยที่ 1 ที่ 2 ร่วมกันหรือแทนกันชำระดันเงินพร้อมดอกเบี้ยรวมเป็นเงิน
ทั้งสิ้น 66,892.92 บาทแก่โจทก์ หากจำเลยไม่ชำระให้ยึดที่ดินโฉนดเลขที่ 20879 ที่ตำบล
บางป่อง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ตามฟ้อง
ให้แก่โจทก์

2. ให้จำเลยที่ 1 ที่ 2 ร่วมกันหรือแทนกันชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี
ของดันเงิน 37,000 บาท โดยคิดนับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยจะชำระ
เงินตามข้อ 1. แก่โจทก์ครบถ้วน

3. ให้จำเลยที่ 1 ที่ 2 ร่วมกันชำระค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความแทนโจทก์
ด้วย

ตัวอย่างที่ 5

บุคคลธรรมด้าฟ้องบุคคลธรรมด้า

(นายเกรียงศักดิ์ พูนสุข โจทก์ – นายจิมมี วี. โรชาร์ จำเลย)

ข้อหาหรือฐานความผิด ข้อไล่ เรียกค่าเสียหาย เรียกค่าเช่าที่ค้าง

เนื้อหาคำฟ้อง

ข้อ 1. โจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์บ้านเลขที่ 200/423 ถนนพัฒนาการ แขวงประเวศ
เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

ข้อ 2. เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2528 จำเลยได้ตกลงเช่าบ้านเลขที่ 200/423 ถนน
พัฒนาการ แขวงประเวศ เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร กับโจทก์เพื่ออญญาติ โดยตกลง

จะชำระค่าเช่าให้แก่โจทก์ในอัตราเดือนละ 4,000 บาท (สี่พันบาทถ้วน) ภายในวันที่ 1 ของแต่ละเดือนทุกเดือนจนกว่าโจทก์จะบอกเลิกสัญญาเช่า อีกทั้งจำเลยจะต้องเป็นผู้ชำระค่าน้ำประปา ค่ากระแสไฟฟ้าและค่าโทรศัพท์ด้วยตนเอง รายละเอียดปรากฏตามสำเนาภาพถ่ายสัญญาเช่าฉบับลงวันที่ 1 มกราคม 2528 เอกสารท้ายฟ้องหมาย 1.

หลังจากนั้นจำเลยได้เข้าครอบครองอาศัยอยู่ ณ บ้านเช่าดังกล่าวเรื่อยมา แต่จำเลยกลับปฏิบัติผิดสัญญาโดยจำเลยมิได้ชำระค่าเช่าให้แก่โจทก์ตามสัญญาเลย โจทก์ได้ทางตามให้จำเลยชำระค่าเช่าหลายครั้ง แต่จำเลยก็เพิกเฉยและครอบครองอยู่อาศัยในบ้านเช่าดังกล่าวตลอดมา ดังนั้น โจทก์จึงมองหมายให้ทนายความมีหนังสือทวงถามไปยังจำเลย เพื่อให้จำเลยชำระค่าเช่าที่ค้างพร้อมหักบ้านคืนแก่โจทก์ให้เสร็จภายในกำหนดวันที่ 16 กันยายน 2528 และจะชำระค่าเช่าที่ค้างชำระและค่าใช้จ่ายประจำ ค่ากระแสไฟฟ้าและค่าใช้โทรศัพท์ซึ่งโจทก์ได้ชำระแทนจำเลยไปแล้ว ให้แก่โจทก์ให้ครบถ้วน ปรากฏตามสำเนาภาพถ่ายบันทึกข้อตกลง ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2528 เอกสารท้ายฟ้องหมาย 2.

นับแต่วันทำบันทึกข้อตกลงดังกล่าวแล้ว จำเลยไม่เคยชำระค่าเช่าที่ค้าง ค่าใช้จ่ายประจำ ค่ากระแสไฟฟ้าและค่าใช้โทรศัพท์ดังกล่าวข้างต้นให้แก่โจทก์เลย และเมื่อพ้นกำหนดวันที่ 16 กันยายน 2528 อันเป็นวันที่จำเลยจะต้องขยายน้ำออกไปแล้ว จำเลยยังคงอาศัยอยู่ในบ้านโจทก์ โจทก์ได้บอกกล่าวจำเลยหลายครั้ง แต่จำเลยก็เพิกเฉย ดังนั้น โจทก์จึงได้มอบหมายให้ทนายความมีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยขยายน้ำทรัพย์สินและบริวารออกจากบ้านเช่าพร้อมหักให้จำเลยชำระเงินค่าเช่าที่ค้างตั้งแต่เดือนมกราคม 2528 ถึงเดือนพฤษภาคม 2528 รวมทั้งเงินค่าสาธารณูปโภค และจำเลยก็ได้รับหนังสือบอกกล่าวดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสำเนาภาพถ่ายหนังสือบอกกล่าวและใบตอบรับของกรมไปรษณีย์โทรเลข เอกสารท้ายฟ้องหมาย 3 และ 4 ตามลำดับ แต่จำเลยก็ยังคงเพิกเฉยมิได้ปฏิบัติตามแต่อย่างใด โดยจำเลยยังคงครอบครองอยู่อาศัยในบ้านเช่าของโจทก์เรื่อยมาจนบัดนี้

ข้อ 3. การที่จำเลยยังคงครอบครองอยู่อาศัยในบ้านเช่าของโจทก์ตลอดมาบันแต่ วันที่ 1 ธันวาคม 2528 ซึ่งเป็นวันครบกำหนดตามหนังสือบอกกล่าวนั้น โดยที่จำเลยก็ทราบดีอยู่โดยตลอดแล้วว่าจำเลยไม่มีสิทธิโดยชอบที่จะกระทำได้ การกระทำการของจำเลยดังกล่าว จึงเป็นการบังอาจจงใจที่จะรบกวนขัดขวางการใช้สิทธิโดยชอบด้วยกฎหมายของโจทก์ใน

ทรัพย์สินอันเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์ เป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหาย กล่าวคือ โจทก์ ไม่สามารถนำบ้านเช่าดังกล่าวออกให้นบุคคลภายนอกเช่าได้ ซึ่งโจทก์สามารถนำบ้านที่เช่า ให้นบุคคลภายนอกเช่าโดยคิดค่าเช่าในอัตราเดือนละไม่ต่ำกว่า 4,000 บาท (สี่พันบาท) ดังนั้นการที่จำเลยยังคงครอบครองอยู่อาศัยในบ้านดังกล่าวมาโดยตลอด อันเป็นเหตุให้ โจทก์ได้รับความเสียหายซึ่งจำเลยจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจากการขาดรายได้ของโจทก์ โดยโจทก์ขอคิดค่าเสียหายในอัตราเดือนละ 4,000 บาท นับแต่วันที่ครบกำหนดหนี้สือ บอกกล่าวคือวันที่ 1 ธันวาคม 2528 เป็นต้นมา จนถึงวันฟ้องเป็นเงินจำนวน 666 บาท (หกร้อยหกสิบบาทถ้วน) และค่าเสียหายในอัตราเดือนละ 4,000 บาท (สี่พันบาทถ้วน) จนกว่าจำเลยจะส่งมอบการครอบครองบ้านที่เช่าให้แก่โจทก์ในสภาพที่เรียบร้อย นอกจากนี้ จำเลยจะต้องชำระเงินค่าเช่าที่ค้างดังต่อไปนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2528 ถึงเดือนพฤษจิกายน 2528 ใน อัตราเดือนละ 4,000 บาท พร้อมทั้งค่าสาธารณูปโภคต่างๆ ให้แก่โจทก์ รวมเป็นเงินจำนวน 44,644 บาท (สี่หมื่นสี่พันหกร้อยสี่สิบสี่บาทถ้วน) โดยเมื่อหักค่าใช้จ่ายและเงินที่จำเลยได้ เคยชำระให้แก่โจทก์บางส่วนแล้วจำนวน 9,450 บาท คงเป็นเงินค่าเช่าที่ค้างชำระและค่า สาธารณูปโภคที่จำเลยจะต้องชำระให้แก่โจทก์เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 35,194 บาท (สามหมื่น ห้าพันหนึ่งร้อยเก้าสิบสี่บาทถ้วน) ดังนั้น เมื่อร่วมเงินค่าเช่าที่ค้างชำระและค่าสาธารณูปโภค ต่างๆ ที่จำเลยจะต้องชำระให้แก่โจทก์จำนวน 35,194 บาท และเงินค่าเสียหายในช่วงที่ จำเลยอาศัยอยู่ในบ้านเช่าของโจทก์โดยไม่มีสิทธินับแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2528 จนถึงวันฟ้อง จำนวน 660 บาท รวมเป็นเงินที่จำเลยจะต้องชำระให้แก่โจทก์จำนวนทั้งสิ้น 35,860 บาท (สามหมื่นห้าพันแปดร้อยหกสิบบาทถ้วน) โจทก์ไม่มีหนทางอื่นใดที่จะบังคับให้จำเลย ปฏิบัติตามได้ จึงจำต้องขอarmมีศาลเป็นที่พึงในการบังคับให้จำเลยจัดการขย้ายทรัพย์สิน และบริหารออกไปจากบ้านเช่าและส่งมอบการครอบครองให้แก่โจทก์ในสภาพที่เรียบร้อย และให้จำเลยชำระค่าเช่าที่ค้างและค่าสาธารณูปโภคตลอดจนค่าเสียหายให้แก่โจทก์เป็นเงิน จำนวนทั้งสิ้น 35,860 บาท (สามหมื่นห้าพันแปดร้อยหกสิบบาทถ้วน) พร้อมดอกเบี้ยใน อัตราอัตรายละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยจะได้ชำระให้แก่โจทก์เสร็จสิ้น และให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายให้แก่โจทก์ในอัตราเดือนละ 4,000 บาท (สี่พันบาทถ้วน) นับ แต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยจะได้ส่งมอบการครอบครองบ้านเช่าให้แก่โจทก์ในสภาพ ที่เรียบร้อย

คำข้อท้ายคำฟ้องแพ่ง

- ให้จำเลยขันย้ายทรัพย์สินและบริวารออกจากบ้านเลขที่ 200/423 ถนนพัฒนาการ แขวงประเวศ เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร และส่งมอบการครอบครองให้แก่โจทก์ในสภาพเรียบร้อย
 - ให้จำเลยชำระเงินค่าเช่าที่ค้างชำระ ค่าสาธารณูปโภคและค่าเสียหายให้แก่โจทก์ เป็นเงิน 35,860 บาท (สามหมื่นห้าพันแปดร้อยหกสิบบาทถ้วน) พร้อมทั้งดอกเบี้ยในอัตรา ร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับแต่วันพ้องเป็นเดือนไปจนกว่าจะชำระให้แก่โจทก์เสร็จสิ้น
 - ให้จำเลยชำระค่าเสียหายให้แก่โจทก์ในอัตราเดือนละ 4,000 บาท (สี่พันบาทถ้วน) นับแต่วันพ้องเป็นเดือนไปจนกว่าจำเลยจะได้ส่งมอบบ้านเช่าให้แก่โจทก์ในสภาพเรียบร้อย
 - ให้จำเลยชำระค่าฤทธิ์ธรรมเนียมและค่าทนายความอย่างสูงแทนโจทก์

ตัวอย่างที่ 6

บุคคลธรรมด้าฟ้องบุคคลธรรมด้า

(นางบุปผา เทอดเพ่าไทย (แม้ย) โจทก์ – นางสาวท แก้วสมอ ที่ 1 กับพวกร่วม 2 คน จำเลย)

ข้อหารือฐานความผิด ผิดสัญญาภัยเงิน และสัญญาค้ำประกัน

เนื้อหาคำฟัง

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 4 เดือนมีนาคม พ.ศ.2526 จำเลยที่ 1 ได้ทำหนังสือสัญญาภัยเงินไปจากโจทก์เป็นจำนวนเงิน 40,000 บาท โดยจำเลยยอมให้ตอกเบี้ยโจทก์ในอัตราชั่งละหนึ่งบาทต่อเดือนและจำเลยได้รับเงินไปจากโจทก์แล้วแต่ในวันทำหนังสือนี้ จำเลยสัญญาว่าจะนำเงินที่กู้มาชำระให้แก่โจทก์ภายในวันที่ 4 กรกฎาคม 2527 รายละเอียดปรากฏตามสำเนารูปถ่ายเอกสารหนังสือสัญญาภัยเงินท้ายคำฟ้องนี้

ในวันที่จำเลยที่ 1 ทำหนังสือสัญญาภัยมเงินไปจากโจทก์นั้น จำเลยที่ 2 ได้เป็นผู้ค้าประกันจำนวนเงินที่จำเลยที่ 1 ภู去จากโจทก์ด้วย โดยจำเลยที่ 2 ได้ทำหนังสือสัญญาค้าประกันลงวันที่ 4 มีนาคม 2526 ให้ไว้กับโจทก์ ปรากฏตามสำเนาเรุปถ่ายหนังสือสัญญาค้าประกันท้ายคำพ้องนี้

ข้อ 2. เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2527 อันเป็นวันชำระเงินกู้คืน จำเลยที่ 1 ไม่นำเงินกู้จำนวน 40,000 บาท มาชำระให้แก่โจทก์ตามหนังสือสัญญาข้อ 1. จำเลยที่ 1 จึงเป็นฝ่าย

ผิดนัดและผิดสัญญา ส่วนจำเลยที่ 2 เป็นฝ่ายผิดสัญญาค้าประกันด้วย หลังจากจำเลยผิดสัญญาแล้ว โจทก์ยังได้มีหนังสือหัวข้อไปยังจำเลยเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2527 จำเลยทั้งสองได้รับหนังสือแล้ว แต่จำเลยทั้งสองก็ยังคงเพิกเฉย นอกจานี้จำเลยยังค้างชำระดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ 4 มีนาคม 2526 จนถึงวันฟ้องเป็นเวลา 2 ปี 5 เดือน 12 วัน รวมเป็นเงินดอกเบี้ย 16,693 บาท รวมต้นเงินและดอกเบี้ยที่จำเลยทั้งสองจะต้องชำระให้แก่โจทก์เป็นเงิน 56,693 บาท ซึ่งจำเลยทั้งสองจะต้องร่วมกันรับผิดชำระให้แก่โจทก์ จำเลยที่ 2 ต้องผูกพันธ์เป็นลูกหนี้ร่วมกับจำเลยที่ 1 ด้วย เมื่อจำเลยทั้งสองไม่ยอมชำระหนี้ให้แก่โจทก์ โจทก์ก็ไม่มีทางอื่นใดที่จะบังคับเอา กับจำเลยได้ จึงจำเป็นต้องดำเนินคดี ขอการมีศาลเป็นที่พึ่งต่อไป

คำขอท้ายคำฟ้องแพ่ง

- ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้เงิน 56,693 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 15 ต่อปี ในต้นเงิน 40,000 บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยจะชำระเงินเสร็จ
- ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความแทนโจทก์อีกด้วย

ตัวอย่างที่ 7

นิติบุคคลฟ้องนิติบุคคล

(บริษัท ไฟฟ้าฟิลิปป์แห่งประเทศไทย จำกัดฯ โจทก์ – ห้างฯ ศิริวัฒน์บริการ ที่ 1 กับพวก จำเลย)

ข้อหารหรือฐานความผิด ชื่อขายเช็ค

เนื้อหาคำฟ้อง

ข้อ 1. โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด จดทะเบียนไว้ถูกต้องตามกฎหมาย ณ สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร กรมทะเบียนการค้า (ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นกรมพัฒนาธุรกิจการค้า – ผู้เขียน) กระทรวงพาณิชย์ กรรมการผู้จัดการแต่ผู้เดียวลงลายมือชื่อและประทับตราสำคัญของบริษัทมีอำนาจกระทำการแทนบริษัทได้ มีวัตถุประสงค์ในการจำหน่ายเครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า รายละเอียดปรากฏตามสำเนาภาพถ่ายเอกสารท้ายฟ้องหมาย 1 โจทก์โดยนายปีเตอร์ เดคเคอร์ กรรมการผู้จัดการได้มอบอำนาจให้ นายบุญสนอง อังคสูโร เป็นผู้ดำเนินคดีแทน รายละเอียดปรากฏตามสำเนาภาพถ่ายหนังสือมอบอำนาจเอกสารท้ายฟ้อง หมาย 2

จำเลยที่ 1 เป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด จดทะเบียนไว้ ณ สำนักงาน
ทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ใช้ชื่อว่า
“ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศิริวัฒน์บริการ” มีจำเลยที่ 2 เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ซึ่งจะด้องรับผิดในหนี้
สินของจำเลยที่ 1 ดังที่บัญญัติไว้ในกฎหมายด้วย โจทก์จะได้เสนอเอกสารต่อศาลในชั้น
พิจารณาต่อไป

ข้อ 2. จำเลยทั้งสองได้ออกตกลงเงื่อนไขในการซื้อสินค้าและการชำระหนี้กับโจทก์
ไว้ก่อนเข้าทำการซื้อขายว่า เมื่อจำเลยทั้งสองได้รับสินค้าไปจากโจทก์ 90 วัน จำเลยต้อง^{จะ}จ่ายเงินค่าสินค้าให้แก่โจทก์ โดยให้จำเลยทั้งสองออกเช็คชำระหนี้ ลงวันที่ตามกำหนดไว้ให้
แก่โจทก์ ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกในการเรียกเก็บเงินชำระหนี้ แต่ถ้าจำเลยค้างชำระเงินกว่า
90 วัน นับจากวันรับสินค้าไปจากโจทก์ จำเลยจะต้องชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อ
เดือนของยอดเงินที่ค้างชำระให้แก่โจทก์อีกด้วย โจทก์ยอมคงกับจำเลยทั้งสอง และได้
ปฏิบัติเป็นประเพณี ต่อมาเมื่อปลายปี พ.ศ. 2527 จำเลยทั้งสองได้ซื้อสินค้าไปจากโจทก์
เป็นจำนวนมาก โดยปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ ซึ่งจำเลยทั้งสองได้ออกเช็คธนาคาร
ทหารไทย จำกัด สาขาชุดทอง จำนวน 6 ฉบับ ดังต่อไปนี้ คือ

2.1 เช็คเลขที่ 410198 ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2527 สั่งจ่ายเงินจำนวน 184,891
บาท (หนึ่งแสนแปดหมื่นสี่พันแปดร้อยเก้าสิบเอ็ดบาทถ้วน)

2.2 เช็คเลขที่ 410561 ลงวันที่ 5 มกราคม 2528 สั่งจ่ายเงินจำนวน 100,740 บาท
(หนึ่งแสนเจ็ดร้อยสี่สิบบาทถ้วน)

2.3 เช็คเลขที่ 410571 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2528 สั่งจ่ายเงินจำนวน 269,700
บาท (สองแสนหกหมื่นเก้าพันเจ็ดร้อยบาทถ้วน)

2.4 เช็คเลขที่ 410579 ลงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2528 สั่งจ่ายเงินจำนวน 88,115.-
บาท (แปดหมื่นแปดพันหนึ่งร้อยสิบห้าบาทถ้วน)

2.5 เช็คเลขที่ 412570 ลงวันที่ 17 มีนาคม 2528 สั่งจ่ายเงินจำนวน 170,000 บาท
(หนึ่งแสนเจ็ดหมื่นบาทถ้วน)

2.6 เช็คเลขที่ 412671 ลงวันที่ 4 เมษายน 2528 สั่งจ่ายเงินจำนวน 142,645 บาท
(หนึ่งแสนสี่หมื่นสองพันหกร้อยสี่สิบห้าบาทถ้วน)

รวมเป็นเงินตามเช็คทั้ง 6 ฉบับ เป็นเงินจำนวน 956,091.- บาท

และ 2.7 เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2528 จำเลยได้สั่งซื้อสินค้าจากโจทก์อีกจำนวนหนึ่ง รวม 43,800 บาท กำหนดชำระเงินภายในวันที่ 3 เมษายน 2528 รายละเอียดปรากฏตามสำเนาภาพถ่ายเอกสารท้ายฟ้องหมาย 3

ต่อมาเมื่อเช็คแต่ละฉบับถึงกำหนดเรียกเก็บเงิน โจทก์ได้นำเข้าบัญชีของโจทก์ที่ธนาคารกรุงเทพ จำกัด เพื่อเรียกเก็บเงินจากธนาคารตามเช็ค แต่ธนาคารตามเช็คได้ปฏิเสธการจ่ายเงิน ทุกฉบับ รายละเอียดปรากฏตามสำเนาเช็คและใบคืนเช็ค เอกสารท้ายฟ้องหมาย 4-5, 6-7, 8-9, 10-11, 12-13 และ 14-15 ตามลำดับ

ดังนั้น จำเลยทั้งสองจึงยังคงค้างชำระหนี้โจทก์เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 999,891 บาท (เก้าแสนเก้าหมื่นเก้าพันแปดร้อยเก้าสิบเอ็ดบาทถ้วน)

ข้อ 3. ตามประเพณีทางการค้า ดังที่ได้มีการปฏิบัติกันระหว่างโจทก์กับจำเลยทั้งสองนั้น จำเลยทั้งสองจะต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือน ของต้นเงินที่ค้างชำระนับตั้งแต่วันที่จำเลยทั้งสองผิดนัดการชำระหนี้ จนกว่าจะชำระหนี้เสร็จแก่โจทก์ ดังนั้น จำเลยทั้งสองจะต้องรับผิดชอบใช้ต้นเงินจำนวน 999,891 บาทให้แก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือน จนถึงวันที่ 27 กันยายน 2528 มีรายการดังนี้

- 3.1 ต้นเงินตามฟ้องข้อ 2.1 เป็นดอกเบี้ยจำนวน 18,489.10 บาท
- 3.2 ต้นเงินตามฟ้องข้อ 2.2 เป็นดอกเบี้ยจำนวน 10,074 บาท
- 3.3 ต้นเงินตามฟ้องข้อ 2.3 เป็นดอกเบี้ยจำนวน 23,598.75 บาท
- 3.4 ต้นเงินตามฟ้องข้อ 2.4 เป็นดอกเบี้ยจำนวน 7,710 บาท
- 3.5 ต้นเงินตามฟ้องข้อ 2.5 เป็นดอกเบี้ยจำนวน 12,750 บาท
- 3.6 ต้นเงินตามฟ้องข้อ 2.6 เป็นดอกเบี้ยจำนวน 8,916.31 บาท
- 3.7 ต้นเงินตามฟ้องข้อ 2.7 เป็นดอกเบี้ยจำนวน 2,737.50 บาท

จากต้นเงินรวม 999,891.- บาท จะเป็นดอกเบี้ยถึงวันที่ 27 กันยายน 2528 รวมทั้งสิ้น 84,274.60 บาท เมื่อร่วมต้นเงินกับดอกเบี้ยจนถึงวันที่ 27 กันยายน 2528 จะเป็นจำนวนเงิน 1,084,165.60 บาท

ข้อ 4. โจทก์ได้ติดต่อทางสถานให้จำเลยทั้งสองนำเงินต้นและดอกเบี้ยมาชำระให้แก่โจทก์หลายครั้ง แต่จำเลยก็เพิกเฉยไม่ยอมตกลอดมา จนวันที่ 27 กันยายน 2528 และวันที่ 26 ตุลาคม 2528 จำเลยทั้งสองได้ชำระเงินให้กับโจทก์เป็นเงิน 100,000 บาท จึงเหลือเป็นหนี้ที่จำเลยทั้งสองค้างชำระต่อโจทก์อีกเป็นจำนวน 984,165.60 บาท นับตั้งแต่

วันที่ 30 ตุลาคม 2528 โจทก์ได้ติดต่อให้จำเลยหั้งสองนำเงินมาชำระให้แก่โจทก์ จำเลยก็ยังเพิกเฉยไม่ยอมนำเงินมาชำระให้กับโจทก์แต่อย่างใด โจทก์จึงขอคิดดอกเบี้ยจากต้นเงินที่ค้างชำระนับแต่วันที่ 30 ตุลาคม 2528 จำนวน 984,165.60 บาท จนถึงวันฟ้อง เป็นดอกเบี้ยอีกจำนวน 12,302 บาท รวมเป็นดันเงินที่เหลือรวมดอกเบี้ยจนถึงวันฟ้องอีกเป็นเงินหั้งสิ้น 996,467.60 บาท การกระทำการของจำเลยหั้งสองเป็นการโട္ထေရာက်ของโจทก์ ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย โจทก์ไม่มีทางใดที่จะบังคับเรียกร้องเอา กับจำเลยหั้งสองได้ จึงต้องนำคดีนี้มายื่นฟ้องต่อศาลเพื่อขอการมีศาลมีที่พึงต่อไป

คำขอท้ายคำฟ้องเพิ่ม

- 1) ให้จำเลยหั้งสองร่วมกันหรือแทนกันใช้เงินจำนวน 996,467.60 บาท (เก้าแสนเก้าหมื่นหกพันสี่ร้อยหกสิบบาทหกสิบสองบาทคงค้าง) ให้โจทก์
- 2) ให้จำเลยหั้งสองร่วมกันหรือแทนกันใช้ดอกเบี้ยในอัตรา率อย่าง 1.25 ต่อเดือน ของดันเงิน 984,165.60 บาท (เก้าแสนแปดหมื่นสี่พันหนึ่งร้อยหกสิบห้าบาทหกสิบสองบาทคงค้าง) นับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจำเลยชำระหนี้เสร็จให้แก่โจทก์
- 3) ให้จำเลยหั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชดใช้ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความแทนโจทก์ด้วย

ตัวอย่างที่ 8

นิติบุคคลฟ้องบุคคลธรรมดากับนิติบุคคลให้ร่วมกันรับผิด
(บริษัท ประกันภัยสาภล จำกัด โจทก์ – นายประยูร รอเซน ที่ 1 กับพวงฯ จำเลย)
ข้อหาหรือฐานความผิด ละเมิด ช่วงสิทธิ เรียกค่าเสียหาย

เนื้อหาคำฟ้อง

ข้อ 1. โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ใช้ชื่อว่า “ประกันภัยสาภล จำกัด” จดทะเบียน ณ สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กรมทะเบียนการค้า (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า – ผู้เขียน) กระทรวงพาณิชย์ กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ประกอบกิจการรับประกันภัย ฯลฯ ปรากฏตามภาพถ่ายหนังสือรับรองของบริษัทโจทก์เอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 1.

คดีนี้ นายเชวงศิริวนันท์ และนายสมชาย มหาสันติปิยะ กรรมการผู้มีอำนาจบริษัท โจทก์ได้ลงลายมือชื่อร่วมกันพร้อมประทับตราสำคัญของบริษัท มอบอำนาจให้นายชวัช

จิตเกษมสุขสันต์ เป็นผู้ฟ้องและดำเนินคดีแทนโจทก์ ปรากฏตามหนังสือมอบอำนาจ
เอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 2.

จำเลยที่ 1 ขณะเกิดเหตุละเมิดเป็นลูกจ้าง และกระทำการในทางการที่จ้างของ
จำเลยที่ 2

จำเลยที่ 2 เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ใช้ชื่อว่า บริษัท ปอยหลวง จำกัด
จดทะเบียน ณ สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์
กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ประกอบกิจการขนส่งด้วยyanพาหนะ และทำการเดินรถ
โดยสาร ฯลฯ ปรากฏตามภาพถ่ายหนังสือรับรองบริษัท เอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 3 และ
เป็นนายจ้างของจำเลยที่ 1

จำเลยที่ 3 เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ใช้ชื่อว่า บริษัท เอส.เค.เศรษฐีทัวร์
จำกัด จดทะเบียน ณ สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์
กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ประกอบกิจการขนส่งและขนถ่ายสินค้าและคนโดยสาร ฯลฯ
ปรากฏตามภาพถ่ายหนังสือรับรองบริษัท เอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 4 จำเลยที่ 3 เป็น<sup>เจ้าของรถยนต์บรรทุกโดยสารคันหมายเลขทะเบียน 10 - 5485 กรุงเทพมหานคร และได้
นำรถคันดังกล่าวเข้าร่วมกิจกรรมรับส่งคนโดยสารกับจำเลยที่ 2</sup>

ข้อ 2. เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2527 นางสาวรีวัช ฤทธาคนี "ได้นำรถยนต์เกงยีห้อดักสัน
พัลซ่า สีขาว หมายเลขทะเบียน 2 จ - 5427 กรุงเทพมหานคร มาทำประกันภัยไว้กับบริษัท
โจทก์ตามหมายเลขกรมธรรม์ประกันภัยที่ 1.10-0120/27 โดยเริ่มกำหนดวันคุ้มครองความ
เสียหายตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม 2527 ถึงวันที่ 30 มกราคม 2528 ปรากฏตามภาพถ่าย
กรมธรรม์ประกันภัย เอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 5

ข้อ 3. เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2527 เวลาประมาณ 16.30 นาฬิกา นางลิลี่ ฤทธาคนี
ได้นำรถยนต์คันหมายเลขทะเบียน 2 จ - 5427 กรุงเทพมหานครจากแยกรัชดาดัดกับถนน
พหลโยธิน โฉมหน้ามาทางแยกรัชดาดัดกับถนนสุทธิสาร ขณะเดียวกันจำเลยที่ 1 ในทาง
การที่จ้างของจำเลยที่ 2 ได้นำขึ้รรถยนต์บรรทุกโดยสารคันหมายเลขทะเบียน 10 - 5485
กรุงเทพมหานคร ซึ่งรถคันดังกล่าวเป็นของจำเลยที่ 3 ที่เข้าร่วมกิจกรรมบรรทุกผู้โดยสาร
ร่วมกับจำเลยที่ 2 โดยจำเลยที่ 1 ขับขี่ตามหลังรถคันหมายเลขทะเบียน 2 จ - 5427 ครั้น
ถึงสี่แยกรัชดาดัดกับถนนลาดพร้าว ขณะนั้นไฟสัญญาณจราจรเป็นสีแดง นางลิลี่ฯ ผู้ขับขี่
รถยนต์คันหมายเลข 2 จ - 5427 จึงได้หยุดรถเพื่อรอสัญญาณไฟดังกล่าวโดยหยุดรถต่อ

ท้ายรายงานต์ของบุคคลอื่นซึ่งได้หยุดรออยู่ก่อนแล้ว จำเลยที่ 1 ด้วยความประมาทปราศจากความระมัดระวังเช่นวิญญาณพึงมี แต่หาได้ใช้ความระมัดระวังอย่างเพียงพอไม่ กล่าวคือ จำเลยที่ 1 ขับรถบรรทุกโดยสารมาด้วยความเร็วและไม่ได้ทั้งระยำห่างจากการรถคันที่อยู่ด้านหน้าให้พอสมควร เมื่อนางลิลี่หยุดรถ ทำให้จำเลยที่ 1 ไม่สามารถหยุดรถคันที่ดันขับมาด้วยความเร็วได้ทัน เป็นเหตุให้รถคันที่จำเลยที่ 1 ขับมาพุ่งเข้าชนด้านท้ายของรถยนต์คันหมายเลขทะเบียน 2 จ - 5427 อายุร่วม ทำให้รถคันหมายเลขทะเบียน 2 จ - 5427 ได้รับความเสียหายทั้งด้านหน้าและด้านหลัง หลังเกิดเหตุ พนักงานสอบสวนได้มาสอบสวนที่เกิดเหตุและลงความเห็นว่า เหตุที่เกิดการชนกันขึ้นนี้ เกิดจากความประมาทของจำเลยที่ 1 ผู้ขับขี่รถยนต์บรรทุกโดยสาร ปรากฏตามภาพถ่ายบันทึกประจำวันข้อ 29 ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2527 ของสถานีตำรวจนครบาลพหลโยธิน เอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 6

ข้อ 4. รถยนต์คันหมายเลขทะเบียน 2 จ - 5427 กรุงเทพมหานคร ได้รับความเสียหาย คือ กันชนด้านหน้าและด้านหลังยุบ ไฟท้ายด้านซ้ายและขวาแตกใช้การไม่ได้ บังโคลนหน้าด้านซ้ายและขวาบุบ บังโคลนหลังด้านซ้ายและขวาบุบ ยางกันชนด้านหน้าและหลังชำรุด ไฟหรี่มุ่งด้านหน้าขวาและไฟหรี่ในกันชนหน้าทั้งซ้ายและขวาแตกใช้การไม่ได้ โจทก์ซึ่งเป็นผู้รับประกันภัยรถยนต์คันหมายเลขทะเบียน 2 จ - 5427 ได้จัดการซ่อมแซมเป็นที่เรียบร้อยแล้วโดยสิ้นค่าซ่อมแซมเป็นเงินทั้งสิ้น 35,685 บาท ปรากฏตามภาพถ่ายรายละเอียดการซ่อมแซม เอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 7 โจทก์ในฐานะผู้รับประกันภัยจึงเข้ารับช่วงสิทธิที่จะเรียกร้องค่าเสียหายแทนเจ้าของรถยนต์คันหมายเลขทะเบียน 2 จ - 5427 กรุงเทพมหานคร ได้ตามกฎหมาย

ข้อ 5. จำเลยที่ 1 เป็นผู้ขับขี่รถบรรทุกโดยสารคันหมายเลขทะเบียน 10-5485 กรุงเทพมหานคร ในฐานะลูกจ้างและในทางการที่จ้างของจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 2 ในฐานะนายจ้างของจำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 3 เจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์บรรทุกโดยสารหมายเลขทะเบียน 10-5485 ซึ่งเข้าร่วมกิจการกับจำเลยที่ 2 จึงต้องร่วมกันใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์เป็นเงิน 35,685 บาท โจทก์ได้ติดต่อทางสถานจำเลยทั้งสามให้ใช้เงินค่าเสียหายแก่โจทก์แล้ว แต่จำเลยทั้งสามเพิกเฉย โจทก์จึงขอคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จากต้นเงิน 35,685 บาท นับแต่วันที่จำเลยที่ 1 ทำละเมิด เมื่อคิดถึงวันฟ้องเป็นเงินค่าดอกเบี้ย 2,230 บาท รวมเป็นเงินที่จำเลยทั้งสามจะต้องใช้แก่โจทก์เป็นเงิน 37,915 บาท โจทก์ไม่มีทางอื่นจะบังคับให้จำเลยทั้งสามใช้เงินแก่โจทก์ได้ จึงต้องนำคดีมาสู่ศาลเพื่อขอการมีศาลเป็นที่พึง

คำขอท้ายคำฟ้องแพ่ง

1. ให้จำเลยทั้งสามร่วมกันหรือแทนกันใช้เงินแก่โจทก์เป็นเงิน 37,915 บาท
2. ให้จำเลยทั้งสามร่วมกันหรือแทนกันใช้ดอกรบี้แก่โจทก์ในอัตรา率อยละ 7.5 ต่อปี จากดันเงิน 35,685 บาท นับแต่วันพ้องไปจนกว่าจำเลยทั้งสามจะชำระแก่โจทก์เสร็จ
3. ให้จำเลยทั้งสามร่วมกันหรือแทนกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมกับค่าทนายแทนโจทก์ด้วย

ตัวอย่างที่ 9

นิติบุคคลฟ้องบุคคลธรรมด้าและนิติบุคคลให้ร่วมกันรับผิด

(ธนาคารกรุงเทพ จำกัดฯ โจทก์ – นายนิติ ยิ่มแย้ม กับพวกฯ จำเลย)

ข้อหาหรือฐานความผิด สัญญาขายลดเช็ค ตัวเงิน ค้ำประกัน

เนื้อหาคำฟ้อง

ข้อ 1. โจทก์จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ตามข้อบังคับที่จดทะเบียน นายวีระ รอมยะรูป กรรมการคนหนึ่งของโจทก์ลงลายมือชื่อและประทับตราสำคัญมีอำนาจทำการแทนโจทก์ได้ ปรากฏตามภาพถ่ายหนังสือรับรองกระทรวงพาณิชย์ท้ายฟ้อง เอกสารหมาย 1

จำเลยที่ 2 จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด รายละเอียดปรากฏตามภาพถ่ายหนังสือรับรองกระทรวงพาณิชย์ท้ายฟ้อง เอกสารหมาย 2

จำเลยที่ 3 จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด รายละเอียดปรากฏตามภาพถ่ายหนังสือรับรองกระทรวงพาณิชย์ท้ายฟ้อง เอกสารหมาย 3

ข้อ 2. เมื่อระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ.2527 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ.2528 จำเลยที่ 1 ได้นำเช็คมาขายลดกับโจทก์สาขาเจริญพาณิชย์จำนวน 2 ครั้ง โดยเช็คทุกฉบับที่นำมาขายลด มีจำเลยที่ 1 ลงชื่อเป็นผู้สัลกหลัง และโจทก์คงรับชื่อไว้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2527 นำเช็คมาขายลดจำนวน 2 ฉบับ เป็นเช็คที่เรียกเก็บเงินไม่ได้ 1 ฉบับ คือ เช็คธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาประตูน้ำ เลขที่ 1061779 ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2527 จำนวนเงิน 200,000 บาท ซึ่งมีจำเลยที่ 2 ลงชื่อเป็นผู้สั่งจ่าย ปรากฏตามภาพถ่ายเช็คท้ายฟ้อง เอกสารหมาย 4

ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2528 นำเช็คมาขายลดจำนวน 1 ฉบับ เป็นเช็คธนาคารทหารไทย จำกัด สาขาลาดหญ้า เลขที่ 388439 ลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2528 จำนวนเงิน 84,000 บาท ซึ่งมีจำเลยที่ 3 ลงชื่อเป็นผู้สั่งจ่าย ปรากฏตามภาพถ่ายเช็คท้ายฟ้อง เอกสารหมาย 5

รวมเช็ค 2 ฉบับ เป็นต้นเงิน 284,000 บาท

ในการขายลดเช็คดังกล่าวข้างต้น จำเลยที่ 1 "ได้ทำสัญญาขายลดเช็คให้โจทก์ว่า ถ้าโจทก์ไม่สามารถเรียกเก็บเงินตามเช็คนั้นๆได้ จำเลยที่ 1 ยอมรับผิดชอบใช้เงินให้โจทก์จนครบถ้วนพร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 19 ต่อปี และตลอดไปจนกว่าจะชำระเสร็จสำหรับการขายลดในครั้งที่ 1 และในอัตราร้อยละ 18.5 ต่อปี และตลอดไปจนกว่าจะชำระเสร็จสำหรับการขายลดในครั้งที่ 2 ปรากฏตามภาพถ่ายสัญญาขายลดเช็คท้ายฟ้อง เอกสารหมาย 6 และ 7

เพื่อเป็นการประกันหนี้ในการขายลดเช็คทั้ง 2 ครั้งดังกล่าว จำเลยที่ 4 และจำเลยที่ 5 "ได้ทำสัญญาค้ำประกันหนี้ของจำเลยที่ 1 ให้โจทก์ไว้ในฐานะลูกหนี้ร่วม ปรากฏตามภาพถ่ายสัญญาค้ำประกันท้ายฟ้อง เอกสารหมาย 8,9

ข้อ 3. เมื่อถึงกำหนดชำระเงินตามเช็คแต่ละฉบับ โจทก์ได้นำเช็คไปเรียกเก็บเงินแต่ธนาคารเจ้าของเช็คได้ปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็คแต่ละฉบับ ปรากฏตามภาพถ่ายใบคืนเช็คท้ายฟ้อง เอกสารหมาย 10,11

โจทก์ได้ทวงถามจำเลยทั้งห้าให้นำเงินมาชำระแก่โจทก์หลายครั้งแล้ว แต่จำเลยทั้งห้าก็เพิกเฉยเสีย โจทก์ไม่อาจมั่นคงจำเลยทั้งห้าได้ จึงจำเป็นต้องฟ้องคดีนี้

หนี้ที่จำเลยที่ 1 ที่ 4 และที่ 5 จำต้องร่วมกันรับผิดชำระให้โจทก์ คือ เงินต้นตามเช็คแต่ละฉบับพร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 19 ต่อปี และในอัตราร้อยละ 18.5 ต่อปี นับแต่วันที่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็คแต่ละฉบับถึงวันฟ้อง ดังนี้

เช็คฉบับที่ 1 เงินต้น 200,000 บาท และดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ 17 ธันวาคม 2527 ถึงวันฟ้องเป็นเวลา 1 ปี เป็นเงินค่าดอกเบี้ย 38,000 บาท รวมเป็นเงินต้นและดอกเบี้ย 238,000 บาท

เช็คฉบับที่ 2 เงินต้น 84,000 บาท และดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ 10 พฤษภาคม 2528 ถึงวันฟ้องเป็นเวลา 221 วัน เป็นเงินค่าดอกเบี้ย 9,409.15 บาท รวมเป็นเงินต้นและดอกเบี้ย 93,409.15 บาท

รวมเช็ค 2 ฉบับ เป็นเงินต้น 284,000 บาท เป็นเงินค่าดอกเบี้ย 47,409.15 บาท
รวมเป็น ต้นเงินและดอกเบี้ยทั้งสิ้น 331,409.15 บาท

ในจำนวนเงิน 331,409.15 บาท จำเลยที่ 2 และที่ 3 ซึ่งเป็นผู้สั่งจ่ายต้องรับผิด
ร่วมกับจำเลยที่ 1 ชำระเงินให้โจทก์คือ เงินต้นตามเช็คที่จำเลยที่ 2 ที่ 3 ลงชื่อเป็นผู้สั่งจ่าย
พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตรา้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็ค
แต่ละฉบับและตลอดไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

คำขอท้ายคำฟ้องแพ่ง

- ให้จำเลยที่ 1 ที่ 4 และที่ 5 ร่วมกันรับผิดชำระเงินให้โจทก์จำนวน 331,409.15
บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตรา้อยละ 19 ต่อปี ของต้นเงิน 200,000 บาท และในอัตรา้อยละ
18.15 ต่อปี ของต้นเงิน 84,000 บาท นับจากวันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ
- ในจำนวนเงิน 331,409.15 บาท ให้จำเลยที่ 2 รับผิดร่วมกับจำเลยที่ 1 ชำระ
เงินให้โจทก์ 215,000 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตรา้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 200,000
บาท นับจากวันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ
- ในจำนวนเงิน 331,409.15 บาท ให้จำเลยที่ 3 ร่วมรับผิดกับจำเลยที่ 1 ชำระ
เงินให้โจทก์ 87,814.52 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตรา้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 84,000
บาท นับจากวันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ
- ให้จำเลยทั้งห้าใช้ค่าฤทธิ์ธรรมเนียมและค่าทนายความแทนโจทก์

ตอนที่ 4

การเรียนเรียงคำร้องขอคดีไม่มีข้อพิพาท

ลักษณะของคดีไม่มีข้อพิพาท

คดีไม่มีข้อพิพาทเป็นคดีที่ไม่มีผู้ใดโต้แย้งสิทธิหรือหน้าที่และผู้ร้องขอไม่ประสงค์จะพิพาทหรือขอให้ศาลบังคับบุคคลใดๆ แต่เป็นเรื่องที่ผู้ร้องมีความจำเป็นจะต้องใช้สิทธิทางศาลตามมาตรา 55 ทั้งนี้เพื่อให้สามารถกระทำการอย่างโดยอย่างหนึ่ง ให้มีผลตามที่กฎหมายรับรอง เช่น เรื่องร้องขอตั้งผู้จัดการมรดก ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้บุคคลใดเป็นคนใช้ความสามารถและตั้งผู้อนุบาล ร้องขออนุญาตศาลทำนิติกรรมแทนผู้เยาว์ ฯลฯ ดังนี้ เป็นต้น

คดีเช่นว่านี้ทราบได้ยังไม่มีบุคคลอื่นโต้แย้งคัดค้านหรือตั้งข้อพิพาทขึ้นมา กรณียังคงถือว่าเป็นคดีไม่มีข้อพิพาท แต่ถ้ามีผู้โต้แย้งเข้ามาในคดี คดีที่ไม่มีข้อพิพาทนี้จะถูกขยายเป็นคดีมีข้อพิพาท เช่น นายสิงห์ยื่นคำร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกนายเสือผู้ชาย นายสาบุตรของนายเสือยื่นคำคัดค้านและขอให้ศาลตั้งนายสาเป็นผู้จัดการมรดกแทน ดังนี้ คดีไม่มีข้อพิพาทจะเปลี่ยนเป็นคดีมีข้อพิพาทไปทันที เนื่องจากเกิดการโต้แย้งสิทธิกันขึ้นแล้ว และต้องอาศัยคำพิพากษาของศาลวินิจฉัยชี้ขาดไปในทางใดทางหนึ่ง นายสิงห์ซึ่งเป็นผู้ร้องคดีเดิมจะถูกยกเป็นโจทก์ คำร้องเดิมถือเป็นคำฟ้อง นายสาผู้คัดค้านมีฐานะเป็นจำเลย คำคัดค้านถือเป็นคำให้การ แล้วกระบวนการพิจารณาจะดำเนินต่อไปอย่างคดีมีข้อพิพาททุกประการ

ในคดีไม่มีข้อพิพาทไม่มีการบังคับคดี เพราะไม่มีจำเลยหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่จะต้องปฏิบัติตามคำบังคับ คำสั่งของศาลนั้นเองที่เป็นเครื่องมือสำหรับผู้ร้องในการใช้แสดงสิทธิของตน เช่น เมื่อศาลตั้งนายสิงห์ผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกแล้ว นายสิงห์ยอมนำคำสั่งศาลไปแสดงต่อเจ้าพนักงานที่ดิน ธนาคาร หรือลูกหนี้ได้ๆ ของนายเสือเจ้ามรดกเพื่อประโยชน์แก่การจัดการมรดกได้ทั้งสิ้น

การเริ่มคดีไม่มีข้อพิพาท

การเริ่มคดีไม่มีข้อพิพาท ให้นักศึกษาสังเกตด้วยว่าไม่ได้ทำเป็นคำฟ้อง (Plaint) แต่ทำเป็นคำร้องขอ (Request) ยื่นต่อศาล วิธีร้องขอทำนองเดียวกับการทำคำขอที่เป็นคำร้องโดยเสียค่าธรรมเนียมศาล เช่นเดียวกับคำฟ้องคดีที่ไม่มีทุนทรพย์

เมื่อมีผู้ยื่นคำร้องขอเช่นว่านี้ต่อศาล เจ้าพนักงานศาลจะต้องรับไว้ตรวจสอบและนำเสนอผู้พิพากษาเพื่อเดียวกับการยื่นคำฟ้อง เมื่อผู้พิพากษาตรวจสอบแล้วเห็นว่าถูกด้องก็จะมีคำสั่งให้ดำเนินการพิจารณาต่อไป แต่ก่อนที่จะเริ่มพิจารณา ตามระเบียบศาลต้องประกาศชี้งำนนี้ให้เป็นที่ทราบกันทั่วไปเสียก่อน ทั้งนี้เนื่องจากคดีประเภทนี้เป็นการพิจารณาฝ่ายเดียวจึงต้องให้โอกาสผู้มีส่วนได้เสียใช้สิทธิ์โดยแบ่งคัดค้านตามสมควร วิธีประกาศให้ทราบก็คือการประกาศโฆษณาในหน้าหนังสือพิมพ์รายวันตามเวลาสุดแล้วแต่ศาลจะกำหนด โดยปกติก็ใช้เวลาประมาณ 15 วันบ้าง 1 เดือนบ้าง และแต่คำร้องขออนันนี้เกี่ยวข้องกับบุคคลซึ่งอยู่ในห้องถินใกล้เคียงหรือผู้มีส่วนได้เสียอยู่ห่างไกล ถ้าอยู่ต่างประเทศก็ประกาศนานกว่ากรณีปกติ เช่น อาจให้ประกาศเป็นเวลา 2 เดือน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้โอกาสแก่บุคคลผู้อยู่ห่างไกลจะได้ทราบ กำหนดนานสูงสุดในการประกาศไม่มีกำหนดไว้ แต่ในทางปฏิบัติ ศาลจะให้เวลาไม่น้อยกว่า 15 วัน แต่ไม่ว่าจะประกาศโดยวิธีใด ศาลให้ปิดไว้ที่ป้ายประกาศ (Board) ของศาลด้วยเสมอ ค่าประกาศหนังสือพิมพ์ ผู้ร้องขอเป็นผู้จ่าย

ศาลที่รับคำร้องขอ

การยื่นคำร้องขอคดีปกติทั่วไปต้องพิจารณาตาม ป.ว.พง มาตรา 4 (2) ซึ่งบัญญัติว่า “คำร้องขอให้เสนอต่อศาลที่มูลคดีเกิดขึ้นในเขตศาลหรือต่อศาลที่ผู้ร้องมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล” แต่คำร้องขอตั้งผู้จัดการมรดกมีกฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะ คือ ป.ว.พง มาตรา 4 จัดว่า “คำร้องขอแต่งตั้งผู้จัดการมรดกให้เสนอต่อศาลที่เจ้ามรดกภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลในขณะถึงแก่ความตาย

ในกรณีที่เจ้ามรดกไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักร ให้เสนอต่อศาลที่ทรัพย์มรดกอยู่ในเขตศาล” ดังนั้น การยื่นคำร้องขอต้องดูกฎหมาย (ป.ว.พง) เป็นเรื่องๆ กันว่าอีกนัยหนึ่งว่าพิจารณาเป็นกรณีๆ ไปว่ามีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นพิเศษหรือเฉพาะเรื่องหรือไม่ ถ้ามีก็ใช้กฎหมายเฉพาะเรื่องนั้น ถ้าไม่มีกฎหมายเฉพาะ ก็ใช้บทกฎหมายทั่วไปตามมาตรา 4 (2)

การพิจารณา

การพิจารณาคดีไม่มีข้อพิพาท นอกจากพยานหลักฐานที่ผู้ร้องนำมาสืบแล้ว ศาลยังอาจเรียกพยานมาสืบอีกได้เองตามที่เห็นจำเป็นแก่ความยุติธรรม ถึงแม้พยานที่ศาลเรียกมาสืบันนั้นผู้ร้องขอไม่ได้อ้างเป็นพยานก็ตาม (ป.ว.พง มาตรา 188)

การทำคำสั่งศาล

เมื่อศาลได้ทำการพิจารณาได้ส่วนคดีเสร็จสำนวนแล้วก็จะชี้ขาดคดี เช่นว่านี้โดยทำเป็นคำสั่ง ไม่ใช่คำพิพากษา

การเรียบเรียงคดีไม่มีข้อพิพาท

การเรียบเรียงคำร้องขอคดีไม่มีข้อพิพาท กว้างหมายไม่ได้บัญญัติวิธีการเรียบเรียงไว้แต่ประการใด แต่ก็พอจะสรุปจากแนวทางปฏิบัติตามเป็นหลักเกณฑ์ทั่วไปได้ว่า การเรียบเรียงคำร้องขอให้คดีไม่มีข้อพิพาทคงบรรยายไปตามลำดับข้อเท็จจริง (ถ้ามี) ดังนี้

- 1) บรรยายแสดงถึงฐานะของผู้ร้อง
- 2) บรรยายถึงที่มาและความเกี่ยวพันที่ผู้ร้องเข้ามาเกี่ยวข้องกับกรณีที่ร้องขอ เช่น ร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกตามพินัยกรรมกับบรรยายถึงที่มาของพินัยกรรมและมรดก ถ้าไม่มีพินัยกรรมกับบรรยายถึงความเกี่ยวข้องทั่วไป ร้องขอแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยการครอบครองปรปักษ์ กับบรรยายถึงพฤติกรรมเข้าไปเกี่ยวข้องกับที่ดินอย่างไร ฯลฯ เป็นต้น
- 3) บรรยายถึงเหตุข้อที่ต้องมาร้องขอต่อศาล เช่น ขนาดบ้านข้อไม่สามารถจ่ายเงินฝากคืนให้ผู้ร้อง เจ้าพนักงานที่ดินโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้ไม่ได้ ฯลฯ ดังนี้ เป็นต้น
- 4) บอกกล่าวถึงคุณสมบัติตลอดจนความสามารถของผู้ร้องไม่บกพร่องตามกฎหมาย เช่น เป็นผู้บรรลุนิติภาวะตามกฎหมายแล้ว ไม่ใช่บุคคลวิกฤต หรือบุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือบุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นคนล้มละลาย ฯลฯ ดังนี้ เป็นต้น แบบพิมพ์ที่ใช้ร้องขอ คำร้องขอในคดีไม่มีข้อพิพาทใช้แบบพิมพ์ “คำร้อง” (หมายเลขอ 7) ดังตัวอย่างหน้าตัดไป เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจให้นำหลักเกณฑ์ที่กล่าวไว้ข้างต้นไปศึกษาประกอบแต่ละตัวอย่างท้ายบทนี้

ตัวอย่างคำร้อง

(๗)
คำร้อง

ดิ่มหมายเลขคำที่ _____ ๒๕
ดิ่มหมายเลขแดงที่ _____ ๒๕

ศาลา _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช ๒๕ _____
ความ _____

ระหว่าง {

โจทก์

จำเลย

ข้าพเจ้า _____

เชื้อชาติ _____ สัญชาติ _____ อาชีพ _____
เกิดวันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. ๒๕ _____ อายุ _____ ปี อยู่บ้านเลขที่ _____
หมู่ที่ _____ ถนน _____ ตรอก/ซอย _____
ใกล้เดียง _____ ตำบล/แขวง _____ อำเภอ/เขต _____
จังหวัด _____ โทรศัพท์ _____
ขออภัยนักเรียนมีข้อความตามที่จะกล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑.

หมายเหตุ ข้าพเจ้าขอฟังคำสั่งอยู่ ถ้าไม่รอให้ถือว่าทราบแล้ว

ผู้ร้อง

208

LW 423

ตัวอย่างที่ 1
คำร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกโดยมีพินัยกรรม
(นายวัน วินชัย ผู้ร้อง)

เนื้อหาคำร้อง

ข้อ 1. ผู้ร้องเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของนายวงศ์ วินชัย ผู้ร้องและนายวงศ์ วินชัย ได้อยู่อาศัยร่วมกันในบ้านเรือนเดียวกันตลอดมา ดังปรากฏตามทะเบียนบ้านซึ่ง ผู้ร้องได้สำเนามาท้ายคำร้องนี้ (เอกสารหมายเลข 1)

เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2523 นายวงศ์ วินชัย บิดาผู้ร้องซึ่งป่วยด้วยโรคไตและเบาหวาน ได้ถึงแก่กรรมที่โรงพยาบาลศิริราช ดังปรากฏตามใบมรณบัตรซึ่งผู้ร้องได้สำเนามาท้ายคำร้องนี้ (เอกสารหมายเลข 2)

ข้อ 2. นายวงศ์ วินชัย ผู้ตาย มีภริยาที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งนางสายหยุด วินชัย มาตราผู้ร้องซึ่งถึงแก่กรรมไปแล้วเมื่อ พ.ศ. 2510 และบุตรอันเกิดจากนางสายหยุด วินชัย 4 คน คือ นายวัน วินชัย (ผู้ร้อง) นายนุกูล วินชัย นางสาวเทียมใจ วินชัย และนายเอกฤทธิ์ วินชัย ปรากฏตามบัญชีเครื่องญาติท้ายคำร้องนี้ (เอกสารหมายเลข 3)

ข้อ 3. ก่อนที่นายวงศ์ วินชัย จะถึงแก่กรรม นายวงศ์ วินชัย ได้ทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินให้แก่ผู้ร้องและทายาทตามบัญชีเครื่องญาติท้ายคำร้อง (เอกสารหมายเลข 3) ทุกคนโดยพินัยกรรมระบุให้ผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดก ปรากฏตามสำเนาพินัยกรรมซึ่งแนบมาท้ายคำร้องนี้ (เอกสารหมายเลข 4)

ข้อ 4. ในขณะที่นายวงศ์ วินชัย เจ้ามรดกถึงแก่กรรม มีทรัพย์สินมรดกหลายอย่าง รวมเป็นเงิน 30,000,000 บาท ดังปรากฏตามบัญชีทรัพย์ท้ายคำร้อง (เอกสารหมายเลข 5) หลังจากนายวงศ์ วินชัย ได้ถึงแก่กรรมแล้ว ผู้ร้องได้ขอรับเงินจากธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาบางแคร ซึ่งเป็นของนายวงศ์ วินชัย แต่ธนาคารแจ้งว่าต้องได้รับแต่งตั้งจากศาลให้เป็นผู้จัดการมรดกของนายวงศ์ วินชัย เสียก่อนจึงจะจ่ายให้

ข้อ 5. ด้วยเหตุดังกราบเรียนมาว่า ผู้ร้องมีความจำเป็นต้องขอความกรุณาศาลได้โปรดทำการได้ส่วนและมีคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของนายวงศ์ วินชัย ต่อไปด้วย ทั้งนี้ ผู้ร้องไม่ได้เป็นบุคคลวิกฤต บุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

ทั้งมิใช่บุคคลที่มีหน้าสินลันพันตัว หรือบุคคลล้มละลายอันเป็นผู้ต้องห้ามตามกฎหมาย
แต่ประการใด ขอศาลได้โปรดกรุณาอนุญาต

ความมิควรแล้วแต่จะโปรด

ลงชื่อ	(ลายมือชื่อ)	ผู้ร้อง
คำร้องฉบับนี้ ข้าพเจ้า (ระบุชื่อทนายความ)	เป็นผู้เรียงและพิมพ์	
ลงชื่อ	(ลายมือชื่อ)	ผู้เรียงและพิมพ์

ตัวอย่างที่ 2

คำร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกโดยไม่มีพินัยกรรม

(นางบุญมาก รุ่งเรืองทรัพย์ ผู้ร้อง)

เนื้อหาคำร้อง

ข้อ 1. ผู้ร้องเป็นภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายเศรษฐี รุ่งเรืองทรัพย์ ผู้วายชนม์ ปรากฏตามสำเนาทะเบียนสมรสซึ่งแนบมาท้ายคำร้องนี้ (เอกสารหมายเลข 1) ขณะนายเศรษฐี รุ่งเรืองทรัพย์ ถึงแก่กรรมมีภรรยาอยู่บ้านเลขที่ 102 ถนนรามคำแหง แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร ปรากฏตามสำเนาทะเบียนบ้านท้ายคำร้องนี้ (เอกสารหมายเลข 2)

ข้อ 2. เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2547 นายเศรษฐี รุ่งเรืองทรัพย์ ได้ถึงแก่กรรมด้วยโรคหัวใจวาย ณ โรงพยาบาลรามาธิบดี ดังปรากฏตามใบมรณบัตรท้ายคำร้องนี้ (เอกสารหมายเลข 3) ก่อนถึงแก่กรรมนายเศรษฐี รุ่งเรืองทรัพย์ ไม่ได้ทำพินัยกรรมยกทรัพย์มรดกให้แก่ผู้ใดและไม่ได้แต่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้จัดการมรดก และขณะถึงแก่กรรม นายเศรษฐี รุ่งเรืองทรัพย์ มีพยาบาลที่มีสิทธิได้รับมรดก 3 คน คือ ผู้ร้อง นางสาวเพชรฯ รุ่งเรืองทรัพย์ และนายเศรษฐา รุ่งเรืองทรัพย์ ปรากฏตามบัญชีเครื่องญาติท้ายคำร้องนี้ (เอกสารหมายเลข 4) ส่วนบิดาและมารดาของนายเศรษฐี รุ่งเรืองทรัพย์ ได้เสียชีวิตไปแล้วก่อนนายเศรษฐี รุ่งเรืองทรัพย์วายชนม์ประมาณ 30 ปีแล้ว

ข้อ 3. ขณะถึงแก่กรรม นายเศรษฐี รุ่งเรืองทรัพย์ มีทรัพย์มรดก คือ เงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด สำนักงานคำแหง และธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานคำแหง ปรากฏตามบัญชีทรัพย์ท้ายคำร้องนี้ (เอกสารหมายเลข 5) เมื่อนายเศรษฐี รุ่งเรืองทรัพย์

ถึงแก่กรรมแล้ว ผู้ร้องได้ไปติดต่อขอเบิกเงินตามบัญชีทรัพย์มรดกดังกล่าวจากธนาคารเพื่อจะนำมาจัดการแบ่งปันให้แก่ทายาทต่อไป แต่ปรากฏว่าทางธนาคารแจ้งว่าไม่สามารถเบิกจ่ายให้ได้ เว้นแต่จะมีคำสั่งศาลแต่งตั้งผู้ร้องให้เป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายเสียก่อน ด้วยเหตุนี้ผู้ร้องจึงจำเป็นต้องอาศัยบารมีศาลเป็นที่พึ่ง

ข้อ 4. ผู้ร้องมิได้เป็นบุคคลวิกฤต ไม่เคยถูกศาลมงส์ให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ ไม่ได้เป็นบุคคลมีหนี้สินล้นพันตัวและไม่เคยถูกศาลมิพากษาว่าเป็นบุคคลล้มละลาย จึงประทานกราบเรียนมาเพื่อขอศาลได้โปรดกรุณาได้ส่วนคำร้องและมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของนายเศรษฐี รุ่งเรืองทรัพย์ ผู้วายชนม์ด้วย

คำร้องคราวแล้วแต่จะโปรด

ลงชื่อ..... ผู้ร้อง

คำร้องฉบับนี้ ข้าพเจ้า..... ทนายผู้ร้องเป็นผู้เรียงและพิมพ์

ลงชื่อ..... ผู้เรียงและพิมพ์

ตัวอย่างที่ 3

คำร้องขอให้ศาลมงส์ให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถของตั้งผู้ร้องเป็นผู้อนุบาล

(นางกอบกุล โชคิวิชา ผู้ร้อง)

เนื้อหาคำร้อง

ข้อ 1. ผู้ร้องเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายนิพนธ์ โชคิวิชา โดยจะทะเบียนสมรสกัน ณ ที่ทำการเขตพระนคร เมื่อ พ.ศ. 2510 มีบุตรชาย 1 คน บุตรสาว 1 คน ผู้ร้องกับนายนิพนธ์ โชคิวิชา อาศัยอยู่ในบ้านเรือนเดียวกัน ดังปรากฏตามสำเนาทะเบียนบ้านท้ายคำร้องนี้ (เอกสารหมายเลข 1)

ข้อ 2. นายนิพนธ์ โชคิวิชา เป็นผู้มีอาชีพหมออڑู มีความเลื่อมใสทางไสยาสตร์ เคยบัวเป็นพระมีความรู้ซึ้นมหาเบรiyุ มีนิสัยชอบศึกษาค้นคว้าในวิชาที่ลึกซึ้ง เคยเข้าป่าเพื่อแสวงหาความวิเวกปลุกเสกเครื่องรางของขลังครั้งละหลายๆ เดือน มีพฤติกรรมเป็นเช่นนี้มาประมาณ 3 - 4 ปี

เมื่อต้นปี พ.ศ. 2516 นายนิพนธ์ โชคิวิชา ได้มีอาการผิดปกติ ผุดชาไม่เป็นเรื่องเป็นราวบางครั้งเพ้อค้าง ผู้ร้องจึงได้นำตัวส่งโรงพยาบาลให้แพทย์ตรวจรักษากลายครั้ง

helyคราว อาการก็ไม่ทุเลา เพรา นายนิพนธ์ โชคิวิชา ไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งแพทย์ ครั้งสุดท้ายนายนิพนธ์ โชคิวิชา เพ้อคัลล์ขนาดหนักจะกระโดดจากอาคารตึกแฝา 3 ชั้น ที่อาศัยอยู่โดยอ้างว่าสาเร็จวิชาเหล่านี้เดินทางกลับบ้านต้องช่วยกันจับตัวไว้และนำส่งโรงพยาบาลสมเด็จเจ้าพระยา แพทย์ตรวจแล้วมีความเห็นว่าเป็นโรคประสาทอย่างร้ายแรงอยู่ในขั้นวิกฤต จึงได้รับตัวนายนิพนธ์ โชคิวิชา ไว้รักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลสมเด็จเจ้าพระยา ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2516 จนบัดนี้อาการก็ยังไม่มีท่าทีจะหาย ปรากฏตามภาพถ่ายเอกสารรายงานของแพทย์ทายคำร้อง (เอกสารหมายเลข 2)

ผู้ร้องเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายและมีส่วนได้เสียในคดีนี้ จึงขอประกาศกราบเรียนศาลได้โปรดมีคำสั่งว่านายนิพนธ์ โชคิวิชา เป็นผู้ไร้ความสามารถและตั้งผู้ร้องเป็นผู้อนุบาล ต่อไป ทั้งนี้ ผู้ร้องไม่ได้เป็นบุคคลวิกฤต บุคคลไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ ทั้งมิใช่บุคคลผู้มีหนี้สินล้นพันดัวหรือบุคคลล้มละลายอันเป็นผู้ดองห้ามตามกฎหมายแต่ประการใด ขอศาลได้โปรดอนุญาต

ความมีความสามารถและตั้งผู้ดองห้าม

ลงชื่อ..... นายผู้ร้อง

คำร้องฉบับนี้ข้าพเจ้า..... นายผู้ร้องเป็นผู้เรียงและพิมพ์

ลงชื่อ..... ผู้เรียงและพิมพ์

ตัวอย่างที่ 4

คำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้เป็นบุคคลเสมือนไร้ความสามารถและตั้งผู้ดองห้าม

(นายสำราญ กิจสุวรรณ ผู้ร้อง)

เนื้อหาคำร้อง

ข้อ 1. ผู้ร้องเป็นบุตรของนายเดช กิจสุวรรณ กับนางสัมจัน กิจสุวรรณ มีพี่น้องรวมบิดามารดาเดียวกันรวมทั้งผู้ร้อง 3 คน คือ นายกิจ กิจสุวรรณ นายก่อ กิจสุวรรณ และนางสมพร อริยะสินทรัพย์ ขณะนี้มารดาของผู้ร้องได้ถึงแก่กรรมไปแล้ว รายละเอียดปรากฏตามบัญชีเครือญาติท้ายคำร้องนี้ (เอกสารหมายเลข 1) ผู้ร้องตลอดจนพี่น้องดังกล่าวข้างต้นทุกคนและนายเดช กิจสุวรรณ อาศัยอยู่ในบ้านเรือนเดียวกัน ดังปรากฏตามสำเนาทะเบียนบ้านท้ายคำร้องนี้ (เอกสารหมายเลข 2)

ข้อ 2. เมื่อปีเดือนนี้ พ.ศ. 2538 นายเดช กิจสุวรรณ เกิดมีอาการพิการทางร่างกายเท้าข้างซ้ายอ่อนแรงไม่สามารถเดินได้ตามปกติต้องนั่งรถเข็น แต่มีสติสมบูรณ์อยู่จนกระทั่งเมื่อปีเดือนสิงหาคม 2542 นายเดชป่วยมีอาการทางสมองความจำเสื่อมเป็นช่วงๆ บางครั้งไม่สามารถจำบุตรของตนเองเพื่อนสนิทได้ พดสื่อสารไม่รู้เรื่อง บางครั้งก็มีสติดพอยต์ดูรู้เรื่องแต่เป็นระยะสั้นๆ เป็นลักษณะของคนป่วยทางสมองไม่สมประกอบผู้ร้องได้นำตัวส่งรักษาพยาบาล ณ โรงพยาบาลศิริราช แพทย์ผู้รักษาพยาบาลแจ้งว่านายเดช กิจสุวรรณ อายุ 86 ปีอยู่ในวัยชรา สมองฟื้อร ความจำเสื่อม ผู้ป่วยอยู่ในลักษณะหลงลืมไม่สามารถช่วยตนเองได้ รายละเอียดปรากฏตามรายงานแพทย์ชี้แจงมาท้ายคำร้องนี้ (เอกสารหมายเลข 3)

เนื่องจากอาการเจ็บป่วยของนายเดช กิจสุวรรณ ดังกล่าวข้างต้น ทำให้นายเดช กิจสุวรรณ ไม่สามารถจัดการงานด้วยตนเองได้ ด้วยเหตุนี้ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลได้ ส่วนและมีคำสั่งว่านายเดช กิจสุวรรณ เป็นบุคคลเสื่อมไว้ความสามารถประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 32 และตั้งผู้ร้องเป็นผู้พิทักษ์โดยให้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายต่อไป ในการยื่นคำร้องนี้พนองร่วมบิดามารดาเดียวกับผู้ร้องทุกคนได้ให้ความยินยอมแล้ว ปรากฏตามหนังสือให้ความยินยอมท้ายคำร้องนี้ (เอกสารหมายเลข 4)

ข้อ 3. ผู้ร้องเป็นบุคคลที่มีส่วนได้เสียในเรื่องนี้ ห้ามใช้บุคคลที่ความสามารถบกพร่อง ไม่ใช่บุคคลที่ต้องห้ามตามกฎหมาย ไม่ใช่บุคคลวิกฤตที่ถูกศาลมั่งคั่งไว้เป็นคนไว้ความสามารถหรือเสื่อมไว้ความสามารถ ไม่ใช่บุคคลที่มีหนี้สินล้นพันดัวหรือถูกศาลมีพากษา ว่าเป็นบุคคลล้มละลายแต่ประการใด ขอศาลได้โปรดพิจารณาอนุญาต

ความมิควรแล้วแต่จะโปรด

ลงชื่อ.....ผู้ร้อง

คำร้องฉบับนี้ ข้าพเจ้า.....นายผู้ร้องเป็นผู้เรียงและพิมพ์

ลงชื่อ.....ผู้เรียงและพิมพ์

ตัวอย่างที่ 5

คำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้เป็นคนสามัญ

(นายดวงเลิศ เกรียงไกรกุล ผู้ร้อง)

เนื้อหาคำร้อง

ข้อ 1. ผู้ร้องเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของนายเริงฤทธิ์ เกรียงไกรกุล กับนางนิตยา เกรียงไกรกุล รายละเอียดปรากฏตามสำเนาสูติบัตรท้ายคำร้อง (เอกสารหมายเลข 1) ผู้ร้องกับนายเริงฤทธิ์ เกรียงไกรกุล มีด้าได้ประกอบการค้าอัญมณีร่วมกันและอยู่อาศัยในบ้านเรือนเดียวกันตลอดมา ดังปรากฏตามสำเนาทะเบียนบ้านท้ายคำร้องนี้ (เอกสารหมายเลข 2) ส่วนนางนิตยา เกรียงไกรกุล มาดาผู้ร้องได้ถึงแก่กรรมไปเมื่อ พ.ศ. 2519 ดังปรากฏตามสำเนาใบมรณบัตรท้ายคำร้องนี้ (เอกสารหมายเลข 3)

ข้อ 2. เมื่อประมาณต้นเดือนธุคาคม 2507 นายเริงฤทธิ์ เกรียงไกรกุล ไดเดินทางไปเที่ยวเขาพระวิหาร จังหวัดศรีสะเกษ และเดินทางต่อเข้าไปในประเทศเขมรเพื่อดิตต่อชื่อพลอยและอัญมณีต่างๆ พร้อมกับพ่อค้าผู้เสนอขายรวม 5 คนแล้วหายสาปสูญไปทั้งหมด ไม่มีผู้ใดกลับออกมา ผู้ร้องได้ไปสอบถามและค้นหาบริเวณที่เชื่อว่านายเริงฤทธิ์ เกรียงไกรกุล มีด้าผู้ร้องกับพวกไปติดต่อชื่อพลอย 5 ครั้ง คือ เมื่อต้นปี พ.ศ. 2509 กalgo ปี พ.ศ. 2509 ต้นปี พ.ศ. 2511 ปลายปี พ.ศ. 2514 และครั้งสุดท้ายเมื่อต้นปี พ.ศ. 2516 แต่ก็ไม่พบและไม่ได้ร่องรอยแต่ประการใด นับแต่นายเริงฤทธิ์ เกรียงไกรกุล "ได้จากภูมิลำเนาถิ่นที่อยู่ไปจนบัดนี้ เป็นเวลากว่า 7 ปีแล้วไม่มีผู้ใดพบเห็นหรือทราบข่าวคราวนายเริงฤทธิ์ เกรียงไกรกุล ตลอดทั้งไม่มีครอบครัวแน่ว่าเป็นตายร้ายดีแต่ประการใด

เนื่องจากนายเริงฤทธิ์ เกรียงไกรกุล มีทรัพย์สิน คือ เงินฝากในธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาสีลม บัญชีเลขที่ 1234 และ 5678 รวม 2 บัญชี ผู้ร้องเป็นบุตรคนเดียวของนายเริงฤทธิ์ เกรียงไกรกุล ได้ไปติดต่อขอเบิกเงินจากธนาคารดังกล่าว ทางธนาคารแจ้งว่าไม่อาจดำเนินการอย่างใดๆ กับบัญชีเงินฝากของนายเริงฤทธิ์ เกรียงไกรกุลได้ ต้องให้ผู้ร้องมาร้องขอต่อศาลเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งแสดงวานายเริงฤทธิ์ เกรียงไกรกุล เป็นบุคคลสามัญและมีคำสั่ง แต่งตั้งให้ผู้ร้องเป็นผู้จัดการทรัพย์สินของนายเริงฤทธิ์ เกรียงไกรกุล เสียก่อน ผู้ร้องเป็นผู้มีส่วนได้เสียในคดีนี้จึงต้องยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้นายเริงฤทธิ์ เกรียงไกรกุล เป็นบุคคลสามัญตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 61 และมีคำสั่งดัง

ผู้ร้องเป็นผู้จัดการทรัพย์สินของนายเริงฤทธิ์ เกรียงไกรกุล ผู้สาบสูญ โดยให้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายด่อไป ทั้งนี้ ผู้ร้องมิได้เป็นบุคคลวิกิจหรือบุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นผู้ไว้ความสามารถหรือเสมือนไว้ความสามารถ ไม่ใช่บุคคลที่มีหนี้สินล้นพันตัวหรือถูกศาลพิพากษาว่าเป็นบุคคลล้มละลายแต่ประการใด ข้อหาได้โปรดกรุณารอนุญาต

ควรมีคราวและแต่จะโปรด

ลงชื่อ..... นายผู้ร้อง

คำร้องฉบับนี้ ข้าพเจ้า..... นายผู้ร้องเป็นผู้เรียงและพิมพ์

ลงชื่อ..... ผู้เรียงและพิมพ์

ตัวอย่างที่ 6

คำร้องขอแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินโดยการครอบครองปรปักษ์

(นายสาย ธรรมมั่นคง ผู้ร้อง)

เนื้อหาคำร้อง

ข้อ 1. ผู้ร้องเป็นบุตรนายดีบ มีเงินสุข เกิดจากนางทองคำ มีเงินสุข นางทองคำ เป็นบุตรนายบุญถึง นางคำ ธรรมมั่นคง

ข้อ 2. เดิมที่ดินโฉนดเลขที่ 1508 ตำบลหางดง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่มีชื่อนายบุญถึง ธรรมมั่นคง เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ต่อมานายบุญถึง นางคำ ได้ยกที่ดินแปลงดังกล่าวให้นางทองคำ มาตราผู้ร้อง พร้อมกับมอบโฉนดที่ดินไว้อีกด้วย แต่ยังไม่ได้จดทะเบียนการยกให้ นายบุญถึง นางคำ ตายไปประมาณ 40 ปีเศษ

นับแต่นายบุญถึง นางคำ ยกที่ดินแปลงดังกล่าวให้แล้ว นางทองคำ นายดีบ และ ผู้ร้องได้ครอบครองทำนาบนที่ดินแปลงนี้ตลอดมาโดยความสงบ เปิดเผยและเจตนาเป็นเจ้าของตลอดมา ไม่มีผู้ใดเข้ามาเกียร์ข้องหรือขัดขวางคัดค้านแต่อย่างใด และคงเสียภาษีบำรุงท้องที่ตลอดมาและผู้ร้องได้ครอบครองทำกินในที่ดินแปลงนี้ร่วมกับบิดามารดาตลอดมาจนกระทั่งนางทองคำ นายดีบ มาตายบิดา ถึงแก่ความตายไปอีก

นับแต่บิดามารดาตายไปแล้ว ผู้ร้องซึ่งเป็นบุตรได้ครอบครองที่ดินแปลงดังกล่าวโดยสงบ เปิดเผยและเจตนาเป็นเจ้าของติดต่อกันตลอดมาจนถึงปัจจุบันนี้ เป็นเวลาเกินกว่า 10 ปีและได้เสียภาษีบำรุงท้องที่ด้วยเงินของผู้ร้องติดต่อกันมาจนถึงปัจจุบันโดยไม่มีผู้ใดเข้า

มาเกี่ยวข้องขัดขวางคัดค้านแต่ประการใด ผู้ร้องจึงได้กรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงนี้โดยการครอบครองปรปักษ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1382 และโฉนดที่ดินแปลงนี้ ผู้ร้องได้เก็บรักษาตลอดมา เหตุนี้ผู้ร้องขอประทานศาลได้โปรดมีคำสั่งว่า ผู้ร้องมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินโฉนดเลขที่ 1508 ตำบลหางดง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่ 2 ไร 2 งาน เพื่อผู้ร้องจะได้นำคำสั่งของศาลไปแสดงต่อเจ้าพนักงานที่ดินอำเภอหางดง เพื่อเปลี่ยนแปลงแก้ไขทางทะเบียนโดยให้เจ้าพนักงานที่ดินดังกล่าว จดทะเบียนใส่ชื่อผู้ร้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินตามกฎหมาย และขอประทานศาลได้โปรดมีคำสั่งไปยังเจ้าพนักงานที่ดินอำเภอหางดง เพื่อดำเนินการขอศาลได้โปรดอนุญาต

ความมิควรแล้วแต่จะโปรด

ลงชื่อ..... นายผู้ร้อง

คำร้องฉบับนี้ข้าพเจ้า นาย ก. นายผู้ร้องเป็นผู้เรียงและพิมพ์

ลงชื่อ..... ผู้เรียงและพิมพ์